

BREŽICE – Občinska turistična zveza pričakuje te dni izjavo republiške sanitarne inspekcije, če kopanje na Krki ni zdravju nevarno. Kopalcem trenutno ne more svetovati, čeprav tovrstna vprašanja kar dežujejo.

NOVO MESTO – Jutri zjutraj bo odpotovala na taborjenje v tabor novomeškega Partizana na Valetu večja skupina mladih novomeških športnikov in telesnovzgojnih delavcev, ki bodo tam preživel 14 dni.

NOVO MESTO – Danes dopoldne bodo pionirji iz tabora Šutjeska obiskali delovni organizacijo „Krka“ in „Novoteks“.

BREŽICE – Krka je v nedeljo spet zahtevala žrtve. Tokrat je bil ob življenje 23-letni Franjo Mihalinec, trgovski pomočnik iz Zapršiča. Ko so ga pripeljali v breziško bolnišnico, je bil sicer še živ, vendar je bilo že prepozno in je kmalu zatem izdihnil.

KOČEVJE – V nedeljo bodo člani gasilskega društva Ložine svečano razvili svoj prapor.

KRŠKO – V ponedeljek bo občinska skupščina sklenila sporazum o ustanovitvi medobčinskega pionirskega letovišča v Ankaranu pri Koprju. Skupaj s 7 štajerskimi občinami bo prispevala delež 50.000 din za odkup 8.000 kvad. m zemljišča.

TREBNJE – V torek se je sestel del pripravljalnega odbora za proslavo občinskega praznika – 4. septembra ter določil, da bo letošnje slavlje sestavljeno iz otvoritve novih prostorov podjetja TRIMO in zborovanja v Trebnju, kjer bodo prvič podelili plakete občine Trebnje.

POGORELEC – V nedeljo 18. julija, bodo pionirji iz tabora Šutjeska imeli ob 16. uri veliko proslavo, na kateri bodo poleg udeležencev tabora sodelovali tudi številni gostje.

Odkar ga je lani avgusta Slovenski oktet slovesno odkril v počastitev vseh slovenskih izseljencev, se Jovanovičev RIBNICAN URBAN pred novo šolo v Šentvidu pri Stični še ni tako sladko nasmešnil kot to nedeljo popoldne: „njegov“ ribniški pevci, člani moškega zbora iz Ribnice na Dolenjskem, so prikorakali v mogočnem sprevedu prav pred Urbana – vsak s svojo krošnjo prave „suhe roube“. Da je bilo vse še bolj zares, so nekateri izmed ribniških pevcev začeli prodajati ljudem kuhalnice, žlice in „druzga šmenta“, kot poje znana Urbanova himna... – Več o taboru pevskih zborov na kulturni strani današnje številke! (Foto: Tone Gošnik)

ALI BO JEDRSKA ELEKTRARNA NEVARNA ZA BREŽICE?

Bodite pomirjeni, toda odločni!

Nasprotovanje ne bi imelo smisla, za varnostne zahteve pa je še čas

Na željo predstavnikov breziške občine so na petkovo sejo sveta posavskih občin povabili strokovnjake Inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane. Brežičani so želeli dobiti odgovor na vprašanje o tem, če bo z gradnjo jedrske elektrarne v Stari vasi hkrati poskrbljeno za vse tehnične zaščitne ukrepe.

Poudarili so, naj jih ne razumemo napak, da nasprotujejo gradnji (kar bi bilo najbrž brez pomena), da pa

zahtevajo, naj investitor ne varčuje na račun zaštite prebivalstva. Do nezaupanja je napeljal Brežičane primer z zamazano Krko. Reka bi bila

lahko čista, če bi industrija poskrbela za čistilne naprave, tako pa se požvižga nanje in raje odrine odškodnino na ta račun.

V razgovoru so sodelovali načelnik reaktorskega oddelka v Inštitutu Jožef Stefan dr. Milan Čopić, vodja oddelka za radiološko zaščito dr. Janez Kristan, specialist za nuklearno tehniko, ki vodi varnostne analize, inž. Janez Sušnik ter član pripravljalnega skupine investitorjev za gradnjo krške centrale inž. Jure Brgolja. Odgovarjali so na številna vprašanja o tem, kaj vse bi lahko povzročil tak objekt v okolici, predvsem pa, če radioaktivnost ne bo vplivala na velike zaloge pitne vode na Krškem polju, če toplejša Sava ne bo povzročala megle in kako bo to vplivalo na turizem.

Dr. Čopić je podprl zahteve Brežičanov po odgovornosti za zaščito okolja in dejal, da so bile postavljene v pravi čas. Varnostni ukrepi so izvedljivi in v Posavju so lahko pomirjeni, pri zahtevah po učinkovitem nadzoru pa bodo morali vztrajati, saj se v Sloveniji prav zdaj pripravljajo o teh stvareh podrobnejši predpisi, ki jih bo treba spoštovati.

JOŽICA TEPPEY

TRIDESETLETNICA VSTAJE SLOVENSKEGA NARODA

PRED DNEVOM VSTAJE

Bela krajina vabi

V Lokvah pri Črnomlju teko zadnje priprave, da bodo tisoči gostov in prijateljev naše partizanske deželice sprejeti tako kot doma

Glavna politična množična manifestacija ob 30-letnici vstaje slovenskega naroda bo v četrtek, 22. julija, na naš republiški državni praznik. Poročali smo že, da pričakuje partizanska Bela krajina s toplo in priščno dobrodošlico vse, ki jo bodo tokrat obiskali iz vseh slovenskih pokrajin. Njeno vabilo velja seveda tudi za prebivalce

širše Dolenjske, ki jih zaradi bližine še posebej tovariško vabimo na obisk krajev, ki so bili med revolucijo zibelka naše svobode.

22. julija ob 10. uri se bo v Lokvah pri Črnomlju začel koncert godbe na pihala iz Ljubljane, začetek slavnostnega sporeda pa bo ob 11. uri. Po govoru Staneta Kavčiča, predsednika izvršnega sveta SRS, bo velik koncert zbora in orkestra Doma JLA iz Beograda, sodelovala pa bo tudi vojaška godba iz Ljubljane. Po zaključnem slavlju na kraju, kjer se je 1944. leta smrtno ponesrečil narodni heroj, generalni poročnik Franc Rozman-Stane, bo nato vse popoldne zabavni spored, na katerem bodo igrali priljubljeni ansambel Lojzeta Slaka ter drugi orkestri. Odbor sporoča vsem Slovincem, da posebnih osebnih vabil ne bo razpošiljal. V Belo krajino so vabljeni prav vsi, ki žele ob jubileju tako znamenitega zgodovinskega dogajanja.

(Nadaljevanje na 3. str.)

V šentjanžu pred jesenskim slavljem

24. oktobra bo ob 30-letnici smrti narodnega heroja Milana Majcna in Jančeta Mevžja v šentjanžu na Dolenjskem velika proslava. Pripravljalni odbor se je zadnje čase še bolj vneto lotil različnih del, da bi bile priprave za to srečanje kar najbolj uspešne. Pred gostilno Repovž urejajo prostor, kjer bo stal spomenik. Podrli so tudi ruševine v Murnicah. Zavod za spomeniško varstvo pa ureja prostor, kjer je bilo prizorišče velikega boja obeh junakov.

B. DEBELAK

Obsodbe vredno zavlačevanje

Kako naj ob tem odnosu verjamemo, da bodo zakon o pomoči manj razvitim resnično izvajali?

Na medobčinskem posvetovanju v Laškem so ugotavljali, da se načrt pomoči manj razvitim ne uresničuje, v dokaz za to so navajali težave pri modernizaciji nekaterih cest, pomembnih za Kozjansko. Podobno je izjavil tudi predsednik občine Trebnje, ki je bil kot eden izmed štirih zastopnikov manj razvitih občin imenovan v republiško komisijo, katere naloga je skrbeti za izvajanje zakona o ukrepih za pospeševanje razvoja manj razvitih območij v Sloveniji.

Z nedavnim zasedanjem republiškega zbora smo dobili še „uradno potrdilo“, da je resnica to, kar ugotavljajo v manj razvitih občinah. Na poslansko vprašanje dr. Jožeta Brileja, podpredsednika republiške skupščine, je odgovoril predsednik omenjene komisije. Njegov odgovor je razkril neresen od-

nos ter vnovič potrdil, da sprejemamo dobre zakone in dobre ukrepe, vendar pogostoma ostajajo na papirju, ne da bi bilo od njih kaj prida haska.

Sprašujemo se, kako je mo-

goče, da je na zahtevo republiške komisije, da je treba do 5. maja dobiti poročila republiškega cestnega in vodnega sklada, izobraževalne skupnosti, kulturne skupnosti in skupnosti otroškega varstva, do 23. junija dobljen odgovor le od republiškega vodnega sklada. Kako naj verja-

(Nadaljevanje na 3. str.)

Jugoslovani dobro vemo: samo močna obrambna sposobnost, v kateri bo poleg rednih enot JLA sodelovalo vse ljudstvo v vseh oblikah vseljudskega odpora proti kakršnekoli okupatorju, ter uspešen nadaljnji razvoj samoupravne družbe nam jamčita našo varnost in s krvo priporjeno svobodo! Pred jutrišnjim DNEVOM

TANKISTOV se spominjamo pogumnih fantov, podoficirjev, oficirjev in vseh drugih starešin, ki sestavljajo oklopne enote JLA, ter jim iskreno čestitamo za njihov in naš praznik! – Na sliki: pogled na del oklopne enote majorja J. Teofilovića, ki razpolaga z najsoodobnejšimi tanki. Tle lahko hitijo po suhi zemlji, pa tudi po dnu naših rek

Asfalt vse do Mokronoga

Upravni odbor republiškega cestnega sklada je minuli teden odobril denar za asfaltiranje 2860 m dolgega makadamskega cestišča od Slovenske vasi do Pušcave pri Mokronogu. Zaradi prvotnega predloga, po katerem ta cesta ne bi našla prostora v letošnjih denarnih izdatkih cestnega sklada, je občinska skupščina Trebnje protestirala, saj je omenjeni znesek obveznost cestnega sklada še iz leta 1967, ko so asfaltirali cesto od Trebnja do Slovenske vasi. Ob dobrih novici, ki jo pomeni sedanja odločitev UO cestnega sklada, pričakujemo, da bodo lastniki zemljišč ob tem cestnem odseku razumeli potrebo in da ne bodo delali nepotrebnih težav.

Nevihтна fronta je prešla Alpe. Za njo se ponovno gradi področje visokega zračnega pritiska, ki prinaša lepo vreme. Proti koncu tedna bo prevladovalo sončno in toplo vreme.

„Ali je kaj novic?“ je vprašal zaskrbljeno mož dežurno sestro v bolnišnici v La Mansu v zahodni Franciji, kjer je njegova žena pričakovala otroka. „Je,“ je odgovorila sestra. „Čestitam, vaša žena je rodila četverke!“ To se je zgodilo v začetku tedna, ni pa še znano, kaj je ukinil srečni očka ob presenetljivi novici. ... ki pa bo draga, saj je že z enim otrokom veliko stroškov, kaj šele s štirimi: honorarno (dodatno) delo ali pa kredit? ...

Ne vemo, če je srečnejši iz La Mansa bilo kaj vroče ob tej novici, vsekakor pa je vroče tistim, ki bivajo te dni v Indiji — tam se je namreč živo srebro pognalo kar na 49 stopinj Celzija! — in to v senci ... pasji dnevi na kvadrat ...

Bolj mrzlo kot vroče pa je sinu nekdanjega kandidata za ameriškega predsednika senatorja Roberta Kennedyja, 18-letnemu Josephu Patricku Kennedyju, ki si med počitnicami služi denar kot gorski vodič na zasneženem Mount Rainierju. Pravijo, da je simpatični Joe (ki ima v banki nekaj milijonov dolarjev) sicer zelo vdan nekaterim hipijevskim navadam (zadnja leta je večji del oblečen v saraste hlače, okoli čela pa nosi trak), drugače pa zelo bister, okokreten in marljiv fant ... jabolko ne pade daleč od drevesa ...

Več sreče je imel elektrotehnik Dickie Benson z Long Islanda v Združenih državah Amerike. Ko je neka tovarna ženskih nogavic razpisala tekmovalstvo za najlepše noge (slike je bilo treba poslati po pošti) je gladko osvojil prvo nagrado. Star je 51 let ... najbrž tovarna ni bila edina, ki se je ujeta na njegove lepe noge, so komentirali njegovo zmago v lokalnem časniku ...

Se več sreče pa je imel osemletni deček Volodja Majorov, ki se je izgubil v nepreločeni sibirski tajgi in so ga našli šele po treh tednih tavanja v gozdu ... shuševalna kura s srečnim izidom ...

Kako organizirati naše kmetijstvo, da bi bilo uspešnejše kot doslej? Načrtovalci njegovega razvoja v okviru vsega gospodarstva o tem veliko razpravljajo. V študiji, ki jo je pripravil republiški zavod za načrtovanje, pa piše, da pričakujejo, da bo v organizirano proizvodnjo vključenih 37.000 kmetij. Toliko naj bi jih bilo leta 1975. Kako pa naj gospodarijo drugi kmetje? — V omenjeni študiji sicer piše, da bo v prihodnjih petih letih dajala pretežno del tržnih presežkov organizirana kmetijska proizvodnja. Med to štejejo družbeno in pogodbeno proizvodnjo delovnih organizacij s kmeti. Drugi kmetje ne bodo pomembni blagovni proizvajalci, s katerimi bi se splašalo ukvarjati.

Naštevane organizirane in neorganizirane živinorejske proizvodnje pa kaže, da bo tudi druga skupina dajala veliko tržnih presežkov.

Trideset družbenih obratov, 1500 preusmerjenih kmetij in 26.000 drugih kmetij, ki naj bo po predvidevanjih omenjene študije zajetih v organizirano proizvodnjo, naj bi namolžlo 282 milijonov litrov mleka. V neorganizirani proizvodnji naj bi 85.000 gospodarstev — vsota so tudi posestva, na katerih živijo delavsko-kmečke družine, če redijo živino — namolžlo 261 milijonov litrov mleka. Na teh kmetijah bosta poprečno nekaj manj ko po dve kravi. Lastniki gotovo ne bodo pojedli vsega mleka, saj ga bodo namolžli skoraj toliko kot vsa organizirana proizvodnja, čeprav računajo na kravo poprečno le 2050 litrov. Razlike med odkupnimi cenami mleka in premijami pa so znane.

V organizirani proizvodnji

naj bi bilo sorazmerno več klavne goveje živine. Družbena posestva naj bi priredila letno 16.000 ton žive teže, okrog 6000 zasebnih gospodarstev pa 18.600 ton. Neorganizirana proizvodnja drugih kmetij naj bi dala letno okrog 34.000 ton žive teže goved — slabše kakovosti: volov, bikov in izločenih telet ter krav. Seveda bodo taki živinorejci prepuščeni sami sebi pri reji in prodaji.

TELEGRAMI

VALPARAISO — Okoli 40.000 ljudi, ki jih je prizadejal potres (doslej so našli okoli 100 mrtvih in več sto ranjenih) v Čilu, se mora sedaj ubadati še z dodatnimi težavami: v teh krajih namreč že 48 ur neprestano dežuje. Potres pa so registrirali tudi v Turčiji, vendar za zdaj še ni poročil o žrtvah in škodi.

PARIZ — Vodjo ameriške delegacije na pariških pogajanjih o miru v Vietnamu Brucea bodo kmalu zamenjali. Na njegovo mesto naj bi prišel sedanji ameriški veleposlanik v Seulu William Porte. Vodjo delegacije na pariških pogajanjih bodo zamenjali zato, ker je bolan.

BEOGRAD — Za novega egiptovskega veleposlanika v Beogradu je bil imenovan državni podsekretar Saad Afrat. Dosedanji veleposlanik Abdel Kadar je bil imenovan za direktorja kairskega radija in televizije.

PRAGA — Končali so se enotedenski letalski leti iz Češke slovaške, Poljske in Sovjetske zveze.

WASHINGTON — Kot poroča revija „Aviation Week“ bo Izrael dobil od Združenih držav Amerike 30 letal tipa shukar. Ta letala je moč upravljati brez pilota.

BONN — Namesto izraza „sovjetska okupacijska zona“, ki so ga v Zahodni Nemčiji uporabljali doslej v dokumentih in listinah za Vzhodno Nemčijo, bodo začeli uporabljati naziv Nemška demokratična republika.

HANOI — Ameriško letalstvo je večer napadlo več krajev v Severnem Vietnamu. O rezultatih akcij ni nobenih poročil.

TOKIO — Zadnji vikend na Japonskem je bil zelo tragičen, saj je v dveh dneh v morju, na jezerih in v rekah ter kopalščih utonilo kar 65 ljudi, med njimi 26 otrok.

Tako kot po vsakem udaru (uspelem ali neuspelem) so tudi v Maroku pri priči začeli zapirati prevratnike — v nasprotnem primeru, če bi se udar namreč posrečil, pa bi se isto zgodilo s tistimi, ki so danes še vedno na oblasti. Govorijo, da je padlo okoli 200 ljudi (nekako 30 vladnih in 170 prevratnikov), okoli 700 zarotnikov pa so prišli (na sliki: med aretacijo zarotnikov) in je njihova usoda še vedno povsem negotova. (Telefoto: UPI)

Najmanj organizirana naj bi bila reja prašičev. Družbene farme naj bi priredile 1975. leta 18.000 ton, organizirana proizvodnja na kmetijah naj bi dala 7500 ton, v neorganizirani proizvodnji pa bi spitali kar 42.000 ton, kar je skoraj dve tretjini vseh prašičev. Menijo, da bi polovico prašičev iz neorganizirane proizvodnje porabili rejci sami, od druge polovice pa bi prodali dve tretjini neposrednim porabnikom in le okrog 7000 ton klavni industriji. Znanе so težave pri prodaji takih prašičev, kadar je ponudba velika. A pri neorganiziranem pitanju ne more nihče vnaprej vedeti, koliko bo pitancev.

To študijo razvoja kmetijstva so začeli pripravljati veliko prej kot so bile znane teze za nov zakon o združevanju kmetov. Zato bo organizacijo proizvodnje in pojem organiziranosti morda treba nekoliko spremeniti, prilagoditi. Zakaj ne bi v organizirano proizvodnjo vključili več prašičev, goved in mleka, če bo tako moči živinorejcem zajamčiti ustrežnejše in trdnjše cene?

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Marokanski kralj Hasan II. je v soboto na malone čudežen način rešil sebe in svoj režim, ko so v Rabatu poskusili izvesti državni udar. Sodeč po poročilih očividcev, so imele scene v kraljevi rezidenzi — udar so poskusili ravno v trenutku, ko je maroški suveren gostil povablence ob svojem 42. rojstnem dnevu — skorajda mističen prizvok. V nekem trenutku je mlad vojak, ki je imel nalogo likvidirati kralja, podlegel magičnemu vplivu svojega vladarja, ki mu je ukazal, naj mu poljubi roko. Vse to in še precej podobnih zgodbic je kajpak le zunanje obeležje neuspelega udara: zanesljivo so zelo zanimive, toda se zdaleč ne najbolj pomembne pri ocenjevanju dogodka, kakršen je bil ta. Tisto, kar opazovalci tehtajo, je trenutno razmerje sil. Kralj se je rešil, toda brez pomoči generala Ufkirja (ki ga imamo sicer v žalostnem spominu zaradi likvidacije sindikalnega voditelja Ben Barke, zaradi česar je bil v Franciji v odsojenosti celo obsojen na smrt) mu to verjetno ne bi uspelo. Sedaj je, v tem se strinjajo skoraj vsi, general obilno nagradjen za svoje usluge: postal je prva violina Maroka. To pa pomeni, da se obeta tej severnoafriški deželi v bližnji bodočnosti režim trde, konservativne roke, ki bo pometla (ali vsaj na vsak način poskusila) z vsemi nasprotniki, odkritimi ali prikritimi. V Maroku bo torej še vedno monarhija, prevratniki so sanjali o republikah. Kdo vse so bili v njihovih vrstah, je težko reči, saj podatki o tem niso kdoli več tako bogati. Nedvomno je igral najvažnejšo vlogo (ali eno najvažnejših) general Mohamed Medbh, načelnik kraljevske vojske hiše in maršal dvora, ki mu je uspelo med gojenci vojske akademije nabrati dovolj pristavev — nekaj sto po podatkih, ki jih imamo — da je lahko z njimi začel udar. Prevratniki so po začetnih uspehih (med drugim so nekaj ur držali tudi r. dijsko postajo in oddajali progla. e) začeli delovati skrajno zmerno in to je — ob osebni prispevnosti in dragoceni pomoči zvestih pristavev — tudi rešilo Hasana II. Sedaj lahko pričakujemo obdobje precej krutega in neusmiljenega obračunavanja s poraženci — govorice o nenehnih ustrelitvah že preplavljajo svet. V Rabat so takoj po novici, da je kralj živ in zdrav, začele prihajati čestitke z najboljšimi željami — nekateri (jordanški kralj Hussein) pa so jih prinesli kar osebno. Izjave, ki so namenjene javnosti in so jih poslali nekateri državni voditelji, vse brez izjem bleščijo od dobrih želja, pa bi tako lahko rekli, da Hasan II. še vedno uživa dober glas — kar pa najbrž ni povsem res. To dokazuje med drugim Libija, ki se je

(malce zaletavo najbrž) odkrito postavila na stran prevratnikov, zaradi česar utegne imeti njen šef, komaj 29-letni polkovnik Gaddafi še večje ali manjše težave. Nesporno je precej razlogov za tako stališče Libije (saj se na splošno verjetno ni moč strinjati z vsem, kar se je dogajalo v Maroku zadnja leta), težko pa je mogoče najti za to tudi zadostna opravičila, če se držimo samo nekaterih protokolarnih pravil, da o bolj ali manj odkritem vmešavanju v notranje zadeve drugih niti ne govorimo. Kakorkoli že, v tem trenutku je Hasan II. še vedno v sedlu in tristo let stara alavitska vladarska hiša je sicer pretresena, toda nikakor ne na tleh.

V Londonderryju na Severnem Irskem še vedno teče kri. Sedaj je tam že 11.000 britanskih vojakov, toda red in mir sta še vedno daleč. Strasti, ki jih pogrevajo in nacionalistična čustva, imajo še vedno — na žalost — prednost pred razumom.

Kriza v Maroku

Medtem pa se je v Veliki Britaniji tudi že začela kampanja za vstop v Evropsko gospodarsko skupnost. Vlada premiera Heatha je začela z dokazovanjem in prepričevanjem, ki naj omahljive v deželi naposled privede v Evropo oziroma jih pripravi do tega, da bodo glasovali za vstop Velike Britanije med sesterico. Po zadnjih podatkih agencije, ki ugotavlja javno mnenje, je nekako polovico Britancev proti temu, da bi se pridružili EGS — ali pa imajo o tem le zelo nedoločene pojme. To pa je nekaj, kar bo Heathu in njegovim sodelavcem verjetno vsaj nekoliko zagrenilo letošnje počitnice.

Govorice o tem, da bodo zahodnonemško marko revalvirali prihodnji mesec za približno 5 % (kar naj bi se tajno dogovorila Pampidou in Brandt med zadnjim sestankom), so v Bonnu precej odločno demantirali in tako je bodoča usoda te evropske valute še vedno nejasna.

Novica, ki je pred dnevi prišla iz Bejruta, je bila več kot senzacionalna: sirske oblasti so zaplenile veliko pošiljko kitajskega orožja (med drugim naj bi bilo v njej tudi 200 tankov!), namenjenega palestinskim komandosom. Razplet nepričakovanega dogodka pa je bil očitno dosti manj hrupen kot njegov začetek, saj so zadevo z orožjem očitno uredili „na tihem“: kako in kaj, ni znano. Tako je ostala ta afeta samo eden izmed kamenčkov zapletenega mozaika bližnjevzhodnega dogajanja.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Med našimi notranjepolitičnimi dogodki v zadnjih dneh je bil eden prav gotovo tako poseben, da ga moramo na tem mestu omeniti uvodoma in mu posvetiti nekaj več pozornosti: v mislih imamo zadnjo sejo republiške konference SZDL (bila je prejšnji petek), na kateri se je odprla, da tako rečemo, prva RAZPRAVA O SLOVENSKI DRŽAVI. S tem se je pravzaprav začela javna razprava o drugi fazi ustavnih dopolnil — vendar tokrat že z vidika republike, ki je medtem postala po spremembah zvezne ustave, hkrati z drugimi republikami oziroma samostojnima pokrajinama, samostojnejša samoupravna skupnost in država v okviru federativne ljudske republike Jugoslavije.

Predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik je na tem zasedanju izčrpno spregovoril o načrtanih izhodiščih — za sedaj so to pravzaprav šele stališča — ki naj pomenijo začetek izdelave političnih temeljev za našo novo republiško ustavo, za ustavo SR Slovenije kot suverene samoupravne in državne skupnosti. Dopolnila našega družbeno-političnega sistema (in le-ta so začrtana s pravkar sprejetimi spremembami v zvezni ustavi) omogočajo tudi slovenskemu narodu, da bolj kot kdajkoli doslej prevzame odgovornost ZA SVOJ LASTNI RAZVOJ, hkrati pa seveda tudi ustrezen del odgovornosti za nadaljnji razvoj vse jugoslovanske skupnosti.

Ob tem velja reči, da izvajanje sprememb v zvezni ustavi (torej sprememb, ki smo jih že uveljavili) in pa sedanje prihodnje priprave za novo republiško ustavo pomenijo predvsem napoved intenzivnega in konkretnega boja zoper sleherne pojave odtujevanja oblasti in politike od DELOVNEGA CLOVEKA. In takšna napoved pomeni, naj poudarimo, organiziranje ter mobilizacijo vseh ustvarjalnih naprednih sil slovenskega naroda — njihovo mobilizacijo za oblikovanje nove stopnje socialističnih družbenih odnosov. Napredek teh odnosov, napredek našega socialističnega družbenega si-

stema, utrjenega na samoupravnih temeljih, pa je bil pravzaprav poglavitni cilj vseh sprememb (dopolnil zvezne ustave in priprav za novo republiško ustavo), ki v njih intenzivno sodelujemo že nekaj zadnjih mesecev.

Sprejete spremembe v zvezni ustavi nedvomno opredeljujejo položaj našega delovnega človeka v združenem delu — in delovni človek ter njegov položaj v proizvodnji in družbi bo tudi pomenil IZHODIŠČE ZA NOVO SLOVENSKO USTAVO. Na tem temeljnem vprašanju bo doživljala svoj preizkus prava socialistična vrednost posameznih predlogov in rešitev, ko se bomo že kmalu (po široki javni razpravi, ki se bo sedaj začela) konkretno odločali, kakšna bo naša nova republiška ustava.

Nastajanje slovenske državnosti

Med drugim je Janez Vipotnik v svojem govoru na tokratnem zasedanju republiške konference SZDL poudaril tudi to, da je organizacija Slovenije kot samoupravne in državne skupnosti (in to organizacijo bomo sedaj morali določiti z novo republiško ustavo) stvar celotne družbe, še posebej pa vseh naprednih sil v Sloveniji. Pri tem bomo v prihodnje zagotovo naleteli na težave — na objektivne in subjektivne težave, ko si bo napredna misel morala v marsičem utirati pot prek še živih MISELNIH IN POLITIČNO PREDSTAVNIŠKIH KLIŠEJEV pa tudi lomiti odpor vseh tistih, ki ne bi radi izgubili oblasti iz rok. Naše izhodišče pri vsem tem urejanju pa bo moralo biti dejstvo in spoznanje, da slovenska država ni samo nacionalna kategorija, marveč da je hkrati tudi instrument ZDRUŽENEGA SAMOUPRAVLJALCA, da je, skratka, naša država instrument samoupravljanja. Delovni ljudje, delavski razred je samoupravno organiziran,

hkrati pa je organiziran v celoto tudi kot država.

Minuli teden je bil na krajšem obisku v Sloveniji predsednik Tito — obiskal je Ravne na Koroškem, bil je v Celju in ustavil se je tudi v Portorožu — in povsod se je pogovarjal s predstavniki gospodarstva oziroma krajevnih in družbeno-političnih organizacij. Izrazil je svojo zaskrbljenost zaradi vse večje SOCIALNE DIFERENCIACIJE, ki je nastala v naši družbi in se še kar poraja, in je dejal, da smo tega sami krivi — saj smo ta negativni družbeni pojav prepozno odkrili in ga začeli odpravljati. Ob tem je predsednik Tito poudaril, da mora veljati naša nenehna skrb delavcem, predvsem tistim z najnižjimi osebnimi dohodki, saj bomo krivične socialne razlike — in proti tem se naša socialistična družba mora boriti z vsemi svojimi močmi — le tako lahko zavezili. Predsednik Tito je tudi ostro obsodil pojave nacionalizma v skupnosti jugoslovanskih narodov — boljše rečeno pojave, ki so posledice razpihovanja nacionalnih trenj — in je dejal, da je vesel, ko vidi, da takšnih problemov v naši republiki pravzaprav nimamo. Ti pojavi, je dejal, gredo že tako daleč, da se prenašajo v delovne kolektive — kjer že gledajo, kakšne narodnosti je kdo na posameznem delovnem mestu!

Konec prejšnjega tedna (minuli petek) je zasedala tudi republiška skupščina. Vsi skupščinski zbori so posebej obravnavali AKTUALNI MEDNARODNI POLOŽAJ JUGOSLAVIJE z vidika nekaterih pritiskov, ki so v zadnjem času postali posebno očitni; ob tem so poudarili pomembnost naše neuvrščenosti — kot trajne podlage za jugoslovansko mednarodno dejavnost — in so opozorili na potrebo povečevanja aktivnosti Jugoslavije v evropskem prostoru ter v razpravah o evropskem sistemu miru in varnosti. Na tem skupščinskem zasedanju je republiški zbor tudi obravnaval in sprejel novi zakon O SPLOŠNEM LJUDSKEM OD-PORU, ki je pravzaprav naš prvi republiški zakon s področja narodne obrambe.

PRIKOLICE ZA NEMCIJO — V soboto in nedeljo so se mudili na obisku v IMV poslovni sodelavci in časniki iz Zahodne Nemčije, kamor je novomeška tovarna v tej sezoni izvozila 3.500 avtomobilskih prikolic. Gostje so si po konferenci v hotelu GOLF na Bledu ogledali tudi tam razstavljene nove tipe prikolic. (Foto: M. Moškon)

Kolektiv dobavne livarne dela v dveh razpadajočih zgradbah, zato komaj čaka, da se bo preselil v nove delavnice zunaj vasi. V stare prostore niti strojev ne morejo spraviti, in kot vidite na sliki, so morali najprej odkriti streho, šele potem so lahko postavili v delavnico nov stroj. (Foto: J. Teppey)

Anica Vidmar (z očali) in Marija Pečavar nista edini, ki sta na nedeljskem slavlju na Smuku prejeli priznanje tovarne kondenzatorjev ob njeni 20-letnici: priznanja je dobilo 28 žensk in 27 moških, najzaslužnejših članov kolektiva te semiske tovarne (Foto: Ivan Zoran)

Vredno je zapisati...

Zadnje čase so inšpektorji dokaj pogosto prijavljali kršitve predpisov o cenah ter o prometu in kakovosti blaga. Tudi v našem uredništvu so nekajkrat zazvonili telefoni: občani so sporočali, da so se nekateri izdelki v trgovinah podražili, čeprav se ne bi smeli. Na Dolenjskem je bil bržkone najbolj opazen primer, ko je inšpekcija prijavila Ljubljanske mlekarne, ker so ustavile prodajo dveh vrst sir: posaveca in trapista.

Medtem ko je bilo o prijavah inšpekcije še kaj slišati, pa o kaznih ni ne duha ne sluha. Prav gotovo ne bi škodovali, ko bi javno povedali, kdo je bil kaznovan in zaradi česa. Tako bi verjetno pomagali, da bi bilo takih pojavov manj, kar bi bilo v korist kupcem in tudi drugim podjetjem, ki solidno poslujejo.

Tako pa se zdi, kot da smo na enaki točki kot v primeru davčnih utaj, ko so na Dolenjskem v zadnjih letih postavili pred sodišče tako malo državljanov, da jih je bilo mogoče prešteti na prste ene roke, čeprav ni nobenega dvoma, da je bilo davčnih utaj veliko več. Če hočemo sodobnejše in boljše poslovanje in sploh boljše in učinkovitejše delo na vseh ravneh, bomo pač morali zahtevati tudi strožje in doslednejše kaznovanje vseh, ki zakonov ne spoštujejo. Kot smo že nekajkrat zapisali — zakoni so zato, da jih spoštujemo, ne pa zato, da jih poskušamo izigrati!

Z izvižaji za goli obstoj

Jeseni se avtomobilski industriji obetajo zaloge — Industrija motornih vozil: »Zamude bomo nadoknadili, jeseni morebiti tudi krediti!«

Po razvrednotenju dinarja je avtomobilski industrija ostala brez zalog, ker so ljudje, ki so jim prišle na ušesa govorice o padcu dinarja, pokupili iz skladišč vse, kar je bilo na štirih kolesih. Po tistem sunku pa so se spet začele kopičiti zaloge in pred vročimi počitnicami smemo že napovedati: v jeseni bo pločevine, da montažerji ne bodo vedeli, kam bi z avtomobili!

Generalni direktor novomeške Industrije motornih vozil Jurij Levičnik pravi: »Do dopustov bomo dobavili avtomobile vsem tistim, ki bi jih že morali imeti, pa smo v zamudi. Od 15. julija naprej bomo držali roke za avtomobile austin 1300, za minije in maxije pa že doslej ni bilo posebnih težav, saj je maxije mogoče dobiti

takoj, minije pa v nekaj tednih. Računam, da bomo letos prodali okrog 10.000 avtomobilov. Novost je novi maxi, ki ima namesto 1500 1750 kubikov in

Obsodbe vredno

(Nadaljevanje s I. str.)

memo, da bodo našeti družbeni organi, ki so po republiškem zakonu dolžni zagotoviti pomoč manj razvitim, v resnici kaj naredili?

Opravičilo, da je bil z delom preobremenjen tajnik, ki vodi strokovno delo komisije, nikakor ni sprejemljiv. Od posameznika pač ne more biti odvisna družbena pomoč manj razvitim, če je splošno ugotovljeno in z zakonom potrjeno, da jo manj razviti takoj potrebujejo. Vse skupaj pravzaprav vzbuja vtis, da nekaterim odgovornim ljudem družbena pomoč manj razvitim ni povšeči in zato zavlačujejo uresničevanje zakona, ki naj bi pripomogel do enakomernejšega razvoja Slovenije in do zmanjševanja pretrganega socialnega razlikovanja.

M. LEGAN

malce spremenjeno masko, še naprej pa delamo tudi maxi s 1500-kubičnim motorjem.

Septembra bomo začeli prodajati metaliziran special 1300 z močnejšim motorjem in dvema vplinjačema.

Novosti torej tudi v Novem mestu, saj za jesen optimisti pričakujejo, da bo Crvena zastava začela prodajati novo nacionalno vozilo. Res pa je, da najbrž še ne bodo kmalu napolnili časi, da bi naša avtomobilski industrija začela borbo za kupce z vedno novimi avtomobili in z nižjimi cenami. Za zdaj lahko pričakujemo samo to, da bodo ob močni konkurenci na domačem trgu — vsi ne bodo mogli vsega prodati! — vsi poskušali z najrazličnejšimi družinskimi krediti: Zastava že dela tako, Tomos prav tako, jeseni pa bodo podobno najbrž prisiljeni storiti tudi v IMV. (Dragih) avtomobilov je pač preveč...

J. SPLICAL

Turistični barometer

Za jugoslovanski turizem neprijetne vesti prihajajo z morja: tuji turisti se pritožujejo, da postaja naš turizem predrag. Tisto, o čemer smo opozarjali že lani, se letos, žal, uresničuje. Kot da nočemo verjeti, da praktično ni mogoče vsako leto pridobiti povsem novih gostov. Prav to pa skušamo delati pri nas. Drugače pravzaprav ne moremo pojasniti dejstev, da skušajo marsikje gosta povsem »odreti«: razumljivo je, da takega turista prihodnje leto ne bo več k nam, z vsemi močmi se bo celo boril, da bi jih k nam prišlo čim manj. Prve številke so osupljive: za dva decilitra soka zahtevajo tudi po 10 dinarjev! Obogateti čez noč namesto s prizadevnim delom pa pomeni, da žagamo vejo, na kateri sedimo.

Na Dolenjskem za zdaj še ni glasov o posebnem »ožemanju« turistov, čeprav je treba opozoriti, da so marsikje cene že na zgornji meji dovoljenega. To velja zlasti za vse isto, kar ne sodi v kratko oznako — pension!

Rudarji brusijo marmor

Obrat za izdelavo marmornih plošč so odprli v nekdanji rudniški kopalnici v Kanižarici — Nova vlaganja tudi v premogovnik

Na letošnji rudarski praznik so odprli v Kanižarici obrat za izdelavo marmornih plošč. V preurejeni nekdanji kopalnici in slačilnici bodo iz školjkovitega apnenca in marmorja ter poliestrskih smol delali plošče za obloge tal in notranjih sten. Plošče bodo primerne zlasti za veže, stopnišča, večje avle, hodnike, arkadne prehode, pokrite prehode za cestišča in druge podobne namene.

Kamen, potreben za izdelavo teh plošč, bo rudnik, kamor novi obrat spada, pridobival v neposredni okolici, med drugim tudi marmor iz Gradca, Adlešičev in Nerajca.

V izdelavi plošč bo trenutno zaposlenih osem delavcev v eni izmeni. Ko bo mimo uvajalna doba in urejena prodaja, bodo delali v dveh izmenah, tako da bo ob zaposlitvi ljudi v kamnolomih omogočeno delo 20 do 25 delavcem.

Pri polnem obratovanju bodo v obratu izdelali letno okoli 55.000 kv. metrov vezanih plošč. To pa bo proizvodnja, enaka tretjini rudniške oziroma premogovne.

Začetek izdelujejo plošče v petih različnih vzorcih, od bele do skoraj črne barve. Ob temeljitih raziskavi belokranjskih tal bodo dobili nove »surovine« in oplemenitili izbiro plošč z najmanj petimi novimi vzorci.

Za oblogo zunanjih sten te plošče še niso primerne, ker polirane ploskve prehitro obledijo. Upajo, da jim bo z dodelavo uspešno izdelati plošče, ki bodo uporabne tudi za zunanje obloge.

Kanižarski rudnik je novi obrat uredil in odprl zlasti zato, da bi zagotovil primerno delo tudi invalidom in rudarjem, ki so jim po moči in za delo v jaških globoko pod zemljo niso več sposobni.

Denih materialov v tem delu Bele krajine.

Rudnik namreč kljub vlaganju v novi obrat ni zapustil osnovne dejavnosti: kopanja premoga. Nasprotno, premogovnik bodo celo modernizirali. Že julija bo prišel prvi del sodobne opreme za podpiranje v jamah oziroma rovih. To bodo hidravlične stojke in hidravlični premični stropniki. Z njimi bodo kar štirikrat hitreje podgrajevali, kar v rudarskem žargonu pomeni zavarovanje pred morebitnim rušenjem.

I. ZORAN

BELA KRAJINA NAS VABI

(Nadaljevanje s I. str.)

kakor je bila vstaja slovenskega naroda proti fašizmu in začetek boja za narodno osvoboditev, izpričati tudi danes svojo zvestobo idejam osvobodilnega boja, revolucije in samoupravnega socializma.

Na proslavo so vabljene nekdanje partizane, aktiviste, mladina in sploh vsi, ki se čutijo povezane s slavno zgodovino našega osvobodilnega boja in naših današnjih naporov za uresničitev idealov osvobodilne in revolucionarne borbe. Zlasti organizacije SZDL in Zveze borcev naj poskrbijo za kar čimvečjo udeležbo iz vseh krajev Slovenije. Delovne organizacije in vsi kolektivi naj organizirajo za ta dan svoje izlete na proslavo v Beli krajini.

Pripravljali odbor se je dogovoril z železnico, da je odobrila 50 % po-

pusta na vseh slovenskih progah. Iz Ljubljane bo peljal na postajo Otočec pri Črnomlju poseben vlak, ki bo odhajal iz Ljubljane 22. julija ob 6.40, vračal pa se bo ob 17.32.

Vse organizacije, kolektive in ustanove, ki bodo iz svojih krajev organizirali posebne avtobusne prevoze, vabimo, da se pravi čas dogovorijo z avtobusnimi podjetji in njihovimi poslovalnicami, da ne bi zaradi zamude ostali brez avtobusov.

Vse organizatorje potovanj v Belo krajino prosimo, da do petka, 16. julija, javijo število avtobusov Republiški konferenci SZDL Slovenije v Ljubljani, Komenskega 11 (telefon 323-967), zaradi zagotovitve uspešnega prometnega režima v Črnomlju.

Obiščimo za dan vstaje slovenskega ljudstva Belo krajino, najpomembnejše partizansko ozemlje,

Sejmišča

V BREŽICAH:

Brežiški prašičji sejem je bil prejšnji teden slabo obiskan, čeprav je bilo napredaj precej. Skupaj je bilo pripeljanih 473 pujskov, prodali pa so jih 364. Manjši so bili v denar po 11 dinarjev kilogram, večji pa so veljali 8 dinarjev kilogram. Do tri mesece starih pujskov so prodali 352, znatno manj pa starejših prašičkov (12).

IN V NOVO MESTU:

Na sejmišče v Novo mesto so pripeljali 631 prašičkov, prodali pa so jih 352. Cene prašičev starih od 3 do 12 tednov so bile 140,00 do 190,00 dinarjev, od 3 do 6 mesecev starih pa od 200,00 do 310,00 dinarjev. Cene goveji živini: volom na vago 7,80 do 8,60 din za kg, kravam na vago od 6,00 do 6,80 din, mladi živini na vago pa od 7,50 do 8,50 dinarjev. Za govedo na sejmu ni bilo večjega zanimanja.

Kmetijski nasveti

Kokošja kuga

Cetudi je bilo za njeno zatiranje že veliko narejenega, je kokošja kuga najhujša bolezen med perutnino. Pojavlja se skoraj redno vsako leto, zlasti v poletnih mesecih, ko na kmetijskih dvoriščih povzroča prave pokole med kokošmi.

Kugo povzroča neznatno kužilo, virus, ki s svojimi lastnostmi pripomore, da se bolezen zelo naglo širi in prenaša na zdrave živali. Znaki boleznijo so zelo značilni: kokoši postane zaspala, podbradka in roža ji pomodrita, žival diha z odprtim kljunom, večkrat tudi piska, pojavi se driska.

Ko opazite te znake, je treba nemudoma sporočiti veterinarski službi, ki se lahko kaj ukrene, da bolezen ne bo pomorila vseh živali daleč naokoli. Da se zatre, so potrebni strogi, neusmiljeni ukrepi. Vsako obojelo kokošo ali tako, ki je osumljena, da nosi v sebi kali bolezni, je treba ubiti in sežgati. Okuženo dvorišče je treba temeljito razkužiti in osamiti, kokoši na bližnjih dvoriščih pa takoj cepiti.

Najuspešnejši način varstva je tako imenovano preprečevalno cepljenje živali s posebnimi cepivom. Ker pa cepljene kokoši začasno prenehajo nesti jajca, jih je treba cepiti v času, ko imajo odmor v nošenju jajc, da s tem ničesar ne izgubimo.

Razen kokošje kuge poznamo še kokošjo kolero, pri piščancih pa belo grizo, za katero je treba obolele piščance pobiti, zdrave živali ločiti, prostore pa razkužiti. Med boleznimi je znana še tuberkuloza, ki sicer ni tako nevarna, povzroča pa prenehanje nesenja jajc.

Razen boleznijo nadlegujejo perutnino še mnogi zajedalci. Zunanji zajedalci so klopi in stenice, ki jih uničujemo z zažiganjem žvepla v kurnicah, ter kokošja uš, ki jo odpravimo s pripravki, ki jih sicer uporabljamo za varstvo rastlin pred ušmi. Notranji zajedalci so kokošje gliste, želodčni črvi in trakuljavost, kar zdravimo z antihelminom. Zlasti pa je nevarna krvava griza piščancev, za katero zbolijo dva tedna in več stari piščanci, ki postajajo kilavi, povešajo krila in poginjajo.

O tankistih pravijo, da so vedno ob svojem orožju: prvo polovico prežive v tanku, drugo poleg tanka. In tudi ko so daleč od svojega orožja, spet mislijo na tanke, da bi se brez potrebe ne zmočili ali »ozeblili«. Tankisti namreč pravijo: tank je čvrst, pa hkrati tudi občutljiv in nežen, brez skrbi njegovih vojakov in starešin pa ne more živeti.

Tank je kot borbeno sredstvo zelo drag. Če ga primerjamo z njegovim namenom, je celo dragocenejši od zlata. Tudi glede tega imajo tankisti svoje mnenje, saj pravijo: „Tank in tankovska enota sta vredna toliko, kolikor znajo vojaki in starešine upravljati to vrsto vojaške tehnike. Brez dobre izvežbanosti je tank samo kup jekla...“

Smeh tankistov

Med tankisti smo zapisali tudi nekaj okroglih in bodičastih. Pa naj spregovorijo sami.

„Prvi dnevi so bili zame kaj čudni! pripoveduje vojak Jovo Mirčeta. „Skozi odprtino tankovske kupole sem le s težavo prirnil glavo. Njčkolikokrat mi je bilo žal, da nimam manjših...“

— V začetku sem vedno, kadar smo se v tanku vozili, udarjal z glavo ob njegovo kupolo. Takrat mi je bilo včasih žal, da sem tankist, danes pa ne bi z nikomern menjal, nam je povedal vojak Dragoljub Igić.

— Česa si se ti doslej najbolj ustrašil? smo vprašali najbližjega na vadišču.

— Povedal vam bom, je dejal, toda jamčim mi morate, da mojega imena ne boste izdali.

To smo mu seveda obljubili, in fant je nadaljeval:

— Najbolj me je bilo strah takrat, ko sem z glavo razbil pokrov tanka! Na dva dela se je vrag razcepil, kot da je narejen iz papirja, ne pa iz jekla. Seveda sem se bal, da krivca ne bi našli. Toda, ker sem imel glavo na debelo obvezano, so me brž odkrili. Se sreča, da so škodo odpisali na račun države, saj sem tank uporabljal službeno... Takih okroglih in kosmatih pa bi lahko naštevali še in še. Kajti zares: o tankistih lahko pišete veliko — o njihovih odličnih uspehih in žalih!

Da tank ne bi bil kup jekla, je njihova skrb, pravijo tankisti. Kako je to v praksi, smo si zapisali v enotah polkovnika Antona Pavlovića.

Na vadišču smo. Noč je temna in hladna. Komaj smo prišli v nevaren predel, že smo srečali dele enote majorja Jovana Teofilovića. To noč narava tankistom ni nagajala. Dala jim je, kar želijo: temno, skoraj megleno noč. Tankisti ne ljubijo mesečnih noči. Pri dveh enakih ocenah je boljši tisti posameznik ali enota, ki sta imela vajo ali streljanje takrat, ko je bila noč temnejša. To je njihovo pravilo in merilo pri odločanju, kdo bo boljši.

Smo na položaju poleg nekega tanka. Poslušamo povelje: „Ogenj!“ — „Za tank!“ — „Na svoja mesta!“

Posadka hitro izgine v notranjost tanka. Poslušamo poročila o pripravljenosti za uresničitev „ognjene naloge“. Cilji so gibljivi in negibljivi, oddaljeni 400 do 700 metrov. Pod bregom slišimo odmev mitraljeskega rafala.

Povelja ponovno padajo. Posadka skače iz tanka. Tudi nestrokovnjak lahko ugotovi, da imajo vojaki dovolj vaj. Spretnost, ki jo zdaj kažejo, so dosegli z znatnimi napori med priučevanjem. In komaj smo prišli do ocenjevalcev, je že povedal glas z ene strani telefonske žice: „Dva, tri in dva.“ — „Ena, dva in štiri...“

Kaj so podatki pomenili, so vojak Vladimir Georgijevski in njegovi tovariši dobro razumeli. Bili so uspehi v streljanju. To vendar ni mogoče, sem pomislil. Zlezel sem v tank, da bi stvari pregledal. Zmotil sem se. Noč za tankiste ni črna. Iz tanka dobro vidijo s pomočjo infra

Na obisku v enoti majorja Jovana Teofilovića — Silvo Demšar spet pripomogel k odlični oceni svoje čete — Kdaj so »malčki« velikani

rdečih žarkov. Poskušali so mi razložiti, kako ta stvar teče. Pred sabo sem videl samo svetlo ploskev v velikosti dlani in nič več. Čeprav so mi tankisti naravno za te žarke namerili naravnost v cilj, ga še vedno nisem opazil. Spoznal sem, da je tudi za vse to potrebna dobra izvežbanost in vzdržljivost. Vojak Georgijevski je, kot je kazalo, na vse to pripravljen. Njegova dolžnost je bila, da bi z eno kroglo zadal cilj, fant pa jih je tja poslal kar ves rafal.

Kako postaneš tankist

Povelja so padala, posadke so se izmenjavale, rafali so odmevali. Spisek z imeni ljudi in njihovimi odličnimi ocenami je bil

čedalje daljši: Lazar Stamenčić, Milika Stojčević, Dragoljub Igić, Roman Vivoda, Silvo Demšar, Nedeljko Dragojlović, Zabeđin Zemuni, Mifit Zulbehari in drugi.

Na koncu streljanja so vojaki vprašali svojega komandirja, poročnika Miomira Cvijovića: „Tovariši komandir, ali smo zdaj postali tankisti?“

„Tovariši, ste, tankisti ste, in kar je najvažnejše: Odlični tankisti!“ je odgovoril zadovoljni komandir.

Razumel sem: da postaneš tankist, tisti pravi, kot to oni radi povedo, je treba opraviti tak izpit.

Za te fante tanki niso bili več samo gomila jekla in mrtev kapital. Bili so odlično vzgojeni!

Veliki »malčki«

Pot me je pripeljala tudi do enote, ki ji poveljuje poročnik Djuro Sesar. Opazil sem, da so bili vsi njegovi vojaki nekako manjše rasti in enaki. Nobenega velikana ni bilo vmes.

„Kaj bi s takimi potegoni, samo borbeno pripravljenost nam lahko pokvarijo,“ so v šali dejali tankisti. Pa imajo prav: veliki in močni ljudje imajo precej več dela, da zlezejo v tank in iz njega, to pa je izguba časa — in „izguba“ za tank.

Toda roko na srce: ti fantje, čeprav vsi manjši, so bili veliko večji, kot je kazala njihova rast. Poglejte, zakaj: tudi ti fantje so imeli streljanje, vendar z drugačno nalogo: na tisoč in več metrov. Tudi njihovi cilji so bili gibljivi in negibljivi. Do našega prihoda še nista streljala samo

dva izmed njih: vojaka Silvo Demšar in Temeljko Tapevski. Od njiju je bilo odvisno, kakšno končno oceno bo četa dobila: prav dobro ali odlično. Bila sta pred veliko odgovornostjo.

Na vrsti je bil vojak Silvo Demšar, sicer znan kot strelec s topom z odličnimi ocenami. Napeto pričakovanje je naraščalo. V tišini smo zaslišali samo nekoliko sledečih si rafalov. Silvo je znova dokazal, da je odličnjak.

Spet rafal in kratek zastoj. Vojak Silvo Demšar, doma iz okolice Brezic, po poklicu avtomehaničar, je med poslušanjem vse čete z zadovoljstvom poročal o svoji odlični oceni. Četa je postala — odlična.

Tako so „malčki“ v tej noči postali veliki.

D. BOJANIĆ

Tako je vzkliknil 68-letni mož, ko mu je lepotni kirurg dr. Boško Milojević popravil nos. „Če bi vas poznal prej, bi šlo moje življenje drugo pot. Samozavest, ki ste mi jo dali, bi potreboval že zdavnaj prej.“

Te besede nam povedo, da lepotni kirurg lahko ozdravi pacienta tudi duševnih stisk, v katere zapade zaradi manjvrednostnih občutkov. Mnogim, ki imajo lepšo polovico let že za seboj, pa zagrebški doktor s svetovnim slovesom za desetletja izbriše sledove časa in skrbi z obraza.

82-letna pacientka je dejala pred operacijo: „Počutim se mnogo mlajšo, ko sem, kakaj bi me moj obraz postaral?“ Zela se ji je uresničila. Operacija jo je pomladila, vedra in nasmejana je zapustila „pomlajevalne toplice“.

Se pogostejše kot moški se obračajo na lepotnega kirurga v Čateških Toplicah ženske vseh starosti: pa ne samo igralka, pevke in televizijske napovedovalke, tudi gospodinje, študentke, kmetice in upokojenke, premožne in take, ki

s težavo spravijo skupaj denar za operacijo. Za ta korak se odločijo, da bi spet zaupale vsem, da ne bi čutile kompleksov v družbi, doma in na delovnem mestu.

Vsak dan pisma nesrečnih ljudi

Sestra Zdenka Hlapec, ki dela z dr. Milojevićem, je pripovedovala, koliko pism prihaja na njegov naslov iz velikih mest v tujini in iz vseh mogočih krajev Jugoslavije. Ljudje razgrinjajo v njih svoje duševno trpljenje in težave v okolju, ki se mu zaradi manjvrednostnih občutkov ne morejo prilagoditi.

Sprva so bili pacienti samo tujci. S posredovanjem General-turista iz Zagreba jih pošilja v Čateške Toplice mednarodna družba za zdravstveni turizem v Zahodni

SOCIALNO ZAVAROVANJE NE PLAČA OPERACIJ, KI LEPSAJO IN POMLAJUJEJO LJUDI

Doktor, kje ste bili pred 50 leti?

Nemčiji. Največ je Nemcev, Svičarjev in Avstrijcev, manj pa Francozov, Angležev, in Dancov.

V Čateških Toplicah dela dr. Milojević šele tri mesece. V zdravilišče prihaja trikrat tedensko, operira pa ob četrtnih in petkih po štiri do pet pacientov v enem dnevu. Več kot polovica pacientov pride za korekturo nosa ali operacijo štrlečih uhljev. Polovica je zahtevnejših operacij, kot je na primer Face lifting pri starejših ljudeh. Večinoma so to ženske v petem ali šestem desetletju. Pacientkam napne kožo na obrazu, odstranijo dvojni podbradek, odvečno maščobno tkivo in gube. Potem je še operacija zgornjih in spodnjih vek, brušenje kože pri aknah ali zgubanoosti. Manjši posegi so odstranjevanje bradavic, bradavic itd.

Domovina lepote kirurgije je Amerika

Pa pustimo do besede dr. Milojeviću, naj sam pove, kako ga je pripeljala pot na to delovno področje: „Z estetsko kirurgijo sem se začel ukvarjati že v Zagrebu v okviru svoje specializacije za boleznih ušes, nosa in grla. Lepotne operacije opravljam dve desetletji. Operiral sem v prestolnicah raznih evropskih držav in predaval na številnih univerzah. Od 1963 do 1966 sem se izpopolnjeval v Združenih državah Amerike. Na univerzi IOWA sem tudi predaval. Vsako leto odidem za mesec dni na izpopolnjevanje v ZDA, kjer obiščem največje centre za plastično kirurgijo. Letos sem se

namenil tja 1. oktobra. Najprej bom obiskal New York, nato Philadelphia, St. Luis in Miami Beach. V vsakem mestu bom ostal na klinikah po teden dni.

V plastični kirurgiji so Američani daleč pred Evropejci. Zasebne specializacije v tej stroki Evropa skoraj ne pozna, prepričan pa sem, da si bo kmalu utrla pot vsaj v večja mesta. V Jugoslaviji sem edini, ki se ukvarjam izključno s

to dejavnostjo. V bolnišnicah specialisti za plastično kirurgijo nimajo veliko časa za lepotne operacije. Preobremenjeni so z drugim delom, s plastičnimi operacijami po poškodbah, opeklinah, prirojenih napakah itd. Sicer pa menim, da je zdraviliško okolje iz psiholoških razlogov za paciente mnogo prikladnejše kot bolnišnica.“

Ljudem ni vseeno, kakšni so

— V katerih letih se ljudje najpogostejše obračajo k vam po pomoč?

„Za te vrste operacij ni starostnih mej. K meni prihajajo ljudje vseh starosti, od pubertete do pozne življenjske jeseni. Nihče ni imun za svoj estetski videz, ne revni ne bogati, ne mladi in ne zreli ljudje.“

— Ste imeli že kdaj kako pritožbo, da pacient ni bil zadovoljen s svojim novim obrazom?

„Do danes še ne. Vsi mi pišejo, da so zadovoljni in se me s hvalečnostjo še dolgo spominjajo, mnogi pa v sreči in zadovoljstvu pozabijo name.“

— Ali vam pacienti sami povedo, kakšno obliko nosu si želijo, ali vi odločate o tem?

„Večina prepusti izbiro meni. Takšna odločitev zahteva veliko izkušenj in šele po 20 letih sem popolnoma zadovoljen s svojim delom. Rezultati so zdaj mnogo boljši. Svojo specializacijo želim razširiti še z operacijami plešavosti in s tetoviranjem kože, ki izenači njeno barvo. Pozneje sem se na-

Medicinska sestra Tončka Urek, ki skrbi za paciente po operaciji

menil oblikovati nove uhlje iz silikona in obvladati še več drugih novosti. V Ameriki se ta veja naglo razvija, zato spriti spremiljam njihov napredek.“

Doktor, ki smo vam ga danes predstavili, torej ni samo operater, lahko bi rekli, da je v njem tudi del umetnika — oblikovalca. Ustvaril si je zaupanje doma in v tujini. Sprva so domačini rado vedno spraševali, če so operacije samo za tujce. Ko so zvedeli, da ne, so se nekateri hitro opogumili in dr. Milojević je že operiral paciente iz Ljubljane, Novega mesta, Krškega in Brezic.

JOŽICA TEPPEY

Doktor Boško Milojević v svoji ordinaciji v Čateških Toplicah

Poslovni odbor Belokranjske trikotajne industrije

»BETI«, Metlika

razpisuje

vodilno delovno mesto

TEHNIČNEGA DIREKTORJA.

Kandidat mora obvladati tehnologijo pletenja, barvanja in konfekcioniranja, poznati mora tekstilne materiale in organizacijo proizvodnje.

Od kandidata se zahteva sposobnost za koordinacijo dela v tehničnem sektorju in znanje nemškega jezika. V poštev za sosedbo razpisnega delovnega mesta pridejo kandidati s tekstilno izobrazbo in prakso na vodilnih delovnih mestih v trikotajni industriji, in sicer: VS s 5 leti prakse, višja in 10 let prakse, SS in 15 let prakse. Prijave z dokazili o strokovnosti sprejema splošno kadrovski sektor podjetja do 20. julija 1971.

Tovarna stilnega pohištva in notranje opreme

»STILLES«, Sevnica

objavlja

prosto delovno mesto

KLJUČAVNIČARJA

Pogoji:

- KV ključavničar;
- 4 leta ustrezne prakse v stroki.

Kandidati naj pismene vloge naslovijo na naslov podjetja v 15 dneh po objavi.

Komisija za osnovna sredstva pri podjetju

»RIKO«, Ribnica

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

dotrajanih osnovnih sredstev, ki bo dne 19. julija 1971 na dvorišču podjetja. Začetek licitacije za družbeni sektor je ob 10. uri, za fizične osebe pa ob 12. uri.

Med osnovnimi sredstvi, ki bodo prodana na licitaciji, je tudi stružnica, kovaško peresno kladivo, konzolno dvigalo in več drugih delovnih sredstev.

Tovarna stilnega pohištva in notranje opreme

»STILLES«, Sevnica

proda

na javni licitaciji naslednja osnovna sredstva:

1. tovorni avto

znamke TAM-3000, nosilnost 3.500 kg, leto izdelave 1963.

Primeren za prevoz pohištva.

Izključena cena: 22.000 din.

Interesenti si lahko ogledajo vozilo vsak dan do 14. ure, na dan licitacije pa morajo položiti polog v višini 2000 din.

2. električno krožno žago

800 din;

računski stroj »Zagreb«

150 din;

računski stroj »Nisa«

50 din;

radio

50 din;

Odprodaja osnovnih sredstev pod točko 1. in 2. bo dne 23. 7. 1971 ob 9. uri zjutraj. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

Upravni odbor

KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE NOVO MESTO

razpisuje

prosto delovno mesto

ANALITIKA

POGOJI:

dokončana pravna fakulteta ali ekonomska fakulteta in 3 leta prakse ali dokončana višja upravna šola ali višja ekonomska komercialna šola in 4 leta prakse ali dokončane njim sorodne šole. Poskusno delo 2 meseca.

Kandidati naj vložijo prijave na upravni odbor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Novo mesto Kidričev trg 3, v 15 dneh po objavi razpisa.

To stran ste napisali sami! — To stran ste napisali sami!

Nam boste povedali resnico o Krki?

Uredništvu Dolenjskega lista!

Zadnje tedne ste ponovno pisali o uničevanju lepe Krke ter o škodi, ki jo zaradi tega trpi tako turizem kot vse naše gospodarstvo, saj je voda naravni zaklad in torej naša skupna dobrina. Pred kratkim ste obljubili, da boste še poročali o onesnaženju

Pozabili so na nas

Upokojenci kočevskega rudnika smo bili ob zadnjem rudarskem prazniku zelo razočarani, ker nismo bili povabljeni na praznovanje in proslavljanje dneva rudarjev. Prepričani smo bili, da se nas bodo naši nasledniki pri premogovniku spomnili in povabili na svečanost ali pa nas vsaj s skromnim pismom obvestili, da bo rudnik zaprt. Ni prav, da so nas pozabili, saj smo bili mi tisti, ki smo v povojnih letih spet usposobili rudnik, da je lahko začel obratovati in da smo spet dobili kruh pri njem in vsi tisti, ki so na nas ob tem našem prazniku pozabili.

Res nam tudi nihče ni povedal, da ne smemo na praznovanje, vendar bi bilo veliko lepše, če bi nas povabili, saj bi tako vedeli, da nismo pozabljeni; imeli pa bi tudi pismen spomin na našo delovno organizacijo, ki bo kmalu za vedno ukinjena.

RAZOČARANI
UPOKOJENCI

Umrla je partizanska mama

Adamčkove mame iz Drenja pri Soteski ni več. V 84. letu starosti je ugasnilo njeno plodno življenje. Bila je zelo priljubljena kmečka žena, ki se je skozi življenje sama prebijala s svojo številno družino. Prva svetovna vojna je namreč strla življenje njenega moža, tako da je morala potem sama skrbeti za družino. Med

narodnoosvobodilno vojno je bila znana partizanska mama, njeni sinovi so sodelovali v naprednem gibanju in žrtvovali svoja življenja. Mati Adamčkova je vse tegobe znala prenesti kot prava slovenska žena, ki jo je rodila trnava kmečka zemlja.

Na njeni zadnji poti so se od nje poslovili vsi, ki so jo imeli radi in ki so cenili njena dejanja, teh pa je bilo izredno veliko.

Župnik se je spomnil zaslužne matere

„Trije njeni sinovi so dali življenje za domovino, da mi živimo boljše življenje...“

Te besede je izrekel na sevniskem pokopališču tamošnji župnik, ko je prejšnji mesec pokopal zaslužno partizansko mater Julijano Jerala.

„Bil sem do dna srca ganjen, ko sem slišal te besede, hkrati pa sem bil zelo razočaran, ker ni bilo nikogar od organizacije Zveze borcev, da bi izrekel vsaj nekaj besed v zadnje slovo...“; mi je s prizvokom velike bolečine dejal mož pokojnice, Franc Jerala, ki je za svoje delo kot aktivist med NOV in v povojni dobi lani prejel priznanje OF občinskega odbora SZDL Sevnica. K njegovi visokemu priznanju je mnogo pripomogla prav pokojna žena, saj je bilo njeno življenje vse prej kot lahko: bilo je polno gorja in trpljenja.

Letos 20. avgusta bo poteklo 30 let, odkar so Nemci

edine dolenjske reke, ko bodo strokovnjaki ugotovili, kdo spušča v Krko odpadke in s čim uničujejo to našo vodo. Kdaj bomo zvedeli za te ugotovitve?

Naj vas opozorim na besede, ki sem jih prebral v 7. številki mesečne ljudske revije Obzorik na strani 501. V članku „Naša zemlja je v nevarnosti zaradi onesnaženja“ sem bral, kako so vode po svetu čedalje bolj prekrite s človeškimi odpadki. Med drugim piše tam tudi tole:

„Že leta 1897 je Geographic Magazine objavil članek z naslovom: Onesnaženje reke Potomac. Avtor je prišel do sklepa: „Dokler ne bo mogla država urediti te zadeve, bo reka Potomac neke vrste odtočni kanal, kamor izpraznjujejo mesta in tovarne svojo odplako.“

A ne samo Potomac, čedalje več drugih rek je bilo vedno bolj onesna-

Plin bučan samo za nekatere?

Uredništvo DL!

Novomeške gospodinjice so pred kratkim neprijetno prizadelo obvestilo trgovskega podjetja „Novotehna“, ki po 1. juliju ne dostavlja več kupljenega kurilnega plina na dom. Vsak ga mora zdaj sam iskati v skladišču, ki je na robu mesta, v nekdanjem kamnolomu za Zabjo vasjo. Drugače povedano: kdor nima ustreznega prevoznega sredstva ali pa si ga sam ne oskrbi, bo ostal brez plina. Mnogo pa je tudi v našem mestu starejših oseb in gospodinjstev, v katerih ni mladih ljudi. Kje naj iščemo pomoč in prevoz, če že imamo plinske štedilnike?

Mar se ne bi podjetje potrudilo in nadaljevalo s prejšnjo dobro prakso, da je ob sprejemanju naročil za nove pošiljke jeklenk s plinom hkrati za ustrezno vsoto zajamčilo tudi dobavo plina na dom? Mnogim bi bilo ustrezno!

R. Ž., gospodinja
v Novem mestu

Še: »Gluhi za zahteve delavcev«

V Dolenjskem listu je bil 24. junija letos objavljen članek „Gluhi za zahteve delavcev“. Med drugim je pisalo tudi, da sem kot tajnik podjetja izjavil, da se ne bom pogovarjal s 30 idioti. Ne da bi opravičeval sebe, moram povedati, da je bila ta izjava zlonamerno prinesena iz gostilniškega ambianta, toda kljub temu okoliščin ali pomena take izjave ne morem komentirati. Ne glede na to, pa taka izjava ne ustreza mojemu prepričanju in odnosu do sodelavcev ter ljudi, ki so v skladu s tem sem brez notranjih konfliktov opravičujem vsem, ki so prizadeti.

Na določenem, lahko rečem zrežiranem sestanku (po nalogu brez moje navzočnosti) si je tov. Serčer, predsednik občinskega sindikalnega sveta, kar najbolj prizadeval dokazati, da je omenjena izjava odraz mojega prepričanja oziroma odnosa do ljudi. Vse to je utemeljeval s takim pregovorom: „In vino veritas“. Mnenja sem, da se o teh okoliščinah lahko izrečejo le naši člani kolektiva, s katerimi živim in delam že več kot šest let. Tovariši Serčerju zaradi morebitnega popravka omenjenega „dokaznega“ izreka pa sporočam, da sem tistega večera v glavnem pil domači brinjevec.

Dogodki o prekinitvi dela so v navedenem sestanku prikazani dokaj neobjektivno. Ni namreč res, da se odgovorni delavci podjetja niso hoteli odzvati zahtevam delavcev. Sestanek je bil napovedan že prvi dan ob 14. uri, žal pa do njega ni prišlo, ker so nam sporočili, da so se delavci razšli, tako da je do sestanka prišlo naslednji dan. O sklicevanju sestankov, o postavljanju vprašanj in sploh o informiranosti v podjetju pa imamo akte, ki ta vprašanja urejajo; ni koristno, če jih tudi ne uresničujemo. Razen tega se zavedam od-

Ostala pa sta skromna in preprosta. Tudi po vojni sta nadaljevala svoje plemenito delo v korist skupnosti.

Jeralova mama je bila ena izmed številnih slovenskih žena, ki so naredile, kar jim je velela narodna zavest. Velik in časten je bil njen delež za svobodo, toda, zakaj ji ni nihče v imenu ZB spregovoril na zadnji poti vsaj skromno zahvalo? Ali morda zato, ker si nihče ni hote vzeti časa, da bi opravil to dolžnost? Morda zato, ker smo vajeni teh dolžnosti samo takrat, ko se poslavljamo od tistih, ki so „nekaj pomenili“ ali bili na položajih?

Jeralova mama si je s svojim delom in življenjem vsakakor zaslužila vsaj poslovilne besede in zahvalo, da bi se je spomnila njena organizacija Zveze borcev. Za tiste, ki so tega krivi, le težko najdemo opravičilo!

BORIS DEBELAK
KRMELJ

govornosti do vseh članov našega kolektiva, to je do tistih, ki so uporabili metode pritiska. Taka metoda je bila tudi že na najvišjem političnem forumu obsojena. Zavedam se tudi vseh odgovornosti do tistih, ki pri uveljavljanju svojih pravic upoštevajo postopke, predpisane v samoupravnih aktih podjetja, in ki odstopanja od tega obsojajo.

Vse to nekateri ljudje izven podjetja ignorirajo in se tendenciozno po nepisanih pravilih vmešavajo v samoupravne zadeve kolektiva ter s tem povzročajo nepotrebne težave in nered. Kot pravijo udeleženci stavke, je tudi v konkretnem primeru tov. Serčer na določen način podpiral stavko in delavcem obljubljal plačilo za ves čas, ko ne bodo delali. Če je to res, bi bilo prav, da se za to zanima javno tožilstvo ali pa vsaj pristojne družbenopolitične organizacije v naši občini. Naš kolektiv je že prej imel podobne težave s tov. Serčerjem in še z nekaterimi tovariši, ki so skrajno nestrokovno obravnavali naš statut. Kljub našemu opozorilu ta vprašanja niso bila razčiščena na ustrezen način, to pa je po vsej verjetnosti vplivalo tudi na najnovejšo dogodke.

Direktor naše delovne organizacije in tudi drugi odgovorni delavci v podjetju nikoli niso proti temu, da ne bi imel občinski sindikat in druge družbenopolitične organizacije določene vloge in besede v našem podjetju — vendar pa ne na način, ki že zdavnaj ni sprejemljiv. Namesto da bi te zadeve postavili na zdravo in strokovno osnovo, dobivamo grožnje, da „nas bodo povozili“, „da jih bomo še proslili“ in podobno. Pri vsem tem pa je zanimivo, da te osebe, ki so omenjene v tem članku, delajo vse v imenu samoupravljanja in napredka, sproti pa vse to zanemarijajo.

Ob vsem tem se resno vprašujem tudi, kakšne so naloge družbenopolitičnih organizacij, predvsem sindikata v občini in podjetju: ali so v tem, da pomagajo delavcem pri uveljavljanju njihovih pravic, ali pa morda v tem, da intrigujejo in podpirajo posameznike pri kršitvah delovnih dolžnosti?

Menim, da bi bilo koristno vse take zadeve dokončno medsebojno urediti, toda ne osebno, pač pa pred pristojnim kolektivnim organom v občini.

Od vseh ljudi, ki so na kakršenkoli način mešani v to zadevo, kot tudi glede doseganja dela v celoti, izvemam sekretarja občinskega komiteja ZK tov. Lavriča, sekretarja SZDL tov. Karničnika in zaradi posebnih okoliščin tudi vse člane naše kolektiva.

Kočevje, 8. julija 1971

RADO LEČIČ,
dipl. pravnik, Kočevje

ZA
VSAKO
GAR
DOLENJSKI LIST

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K prispevkom; ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, pripišite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kratkimi ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost, napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

Krapa, težkega 11 kg, je 29. junija potegnil iz Lahinje ribič Ivan Butala iz Črnomlja. Pošalil se je, češ da se mu je krap zasmilil, zato ga je hitro povlekel na suho kar z navadnim trnkom ter mu tako preprečil, da ni utonil. (Foto: Albin Božič)

kultura in izobra- ževanje

S ČEHOVOM V ŽUŽEMBERKU

V okviru praznika slovenskih šoferjev je v soboto, 10. julija zvečer, nastopila v Žužemberku igralska družina amaterskega gledališča iz Novega mesta in uprizorila tri kratke komedije Antona Pavloviča Čehova pod skupnim naslovom „Mož svoje žene“. Predstava je bila dobro obiskana, saj je v Žužemberku zadnje čase bolj malo gledaliških prireditvev.

BALET NA OTOČCU

V okviru Dolenjskega poletja 71 se bo v soboto, 17. julija, ob 20. uri pričel na Otočcu baletni večer, na katerem se bodo obiskovalcem predstavili solisti Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane – baletni umetniki: Lidija Sotlar, Vida Volpi, Danila Svava, Maruša Vidmar, Janez Mejač in Mijo Basailović. Podobna prireditve so bile 8. julija v Smarjeških Toplicah, kjer so se – tudi v okviru Dolenjskega poletja 71 – občinstvu predstavili solisti ljubljanskega baleta. Baletne prireditve so lepa poživitev tradicionalnega Dolenjskega poletja.

Mali kulturni barometer

KRIŽ V MUZEJU – Star lesen križ, ki je visel na pročelju opuščene cerkvice v Starem trgu, je po posredovanju Maneka Fuxa, direktorja medijskega Kometa, prišel v Belokranjski muzej v Metliki. Plastika je sicer že močno poškodovana in ne rabna, vendar je prav, da se z njeno okoristijo kakšni zasebni prekupčevalci.

FOLKLORNI FESTIVAL – Prejšnji teden se je v Portorožu začel 12. folklorni festival. Letos sodelujejo na njem folklorne skupine iz treh držav: Avstrije, Italije in Jugoslavije. Festival se bo končal 24. julija, do takrat pa se bodo vrstili prireditve še v drugih mestih slovenskega Primorja: Kopru, Izoli, Piranu in Ankaranu.

„BEG Z MORIŠČA“ – Knjiga „Beg z morišča“, zbirka reportaž Jožeta Vidica, ki jo je izdal in založil zavod Borec, je prišla tudi v naše knjigarne. Za delo, polno presrečnih zgodb iz druge svetovne vojne, je avtor dobil Kajuhovo nagrado. Za tiste, ki zbirajo literaturo o naši narodnoosvobodilni borbi in človeških usodah tega obdobja, bo knjiga lep prispevek na knjižni polici.

RAZSTAVA BO V SARAJEVU – Odločili so, da bo razstava „Umetnost Jugoslavije od prazgodovine do danes“, za katero se je potegovalo več jugoslovanskih mest,

Pod vodstvom partizanskega dirigenta in skladatelja prof. Radovana Gobca so združeni pevski zbori na velikem slavnostnem prostoru ob šentviški šoli mogočno zapeli dve pesmi; spremljala jih je godba na pihala z Gorjuš, poleg domačih zastav pa so v poletnem vetru plapolale nad poljano tudi avstrijska, italijanska in madžarska državna zastava. (Foto: Tone Gošnik)

PO DRUGEM KULTURNEM TEDNU V ŠENTVIDU PRI STIČNI

Vsi so bili in ostali zmagovalci

V nepozabnem spominu nam bodo ostala srečanja Drugega kulturnega tedna v Šentvidu pri Stični, ki so jih v nedeljo sklenili z odličnim taborom pevskih zborov in s popoldanskim skupnim nastopom več kot 600 pevcev, ki je prerasel v veliko kulturno manifestacijo. Besede partizanskega skladatelja in dirigenta Radovana Gobca ter Josipa Vidmarja, predsednika SAZU, so dale na zborovanju in srečanju v Šentvidu pomemben pečat dosedanjemu in nadaljnjemu razvoju amaterizma ter pomenu kulture v življenju slovenskega naroda. Vse potrjuje, da zamisel o srečanju pevskih zborov že prerašča v praznik zborovskega petja na Slovenskem.

Izkušeno bo na omejenem prostoru podati vsaj zgoščeno podoba vsega, kar je te dni Šentvid bil in pomenil in kar nam ostaja: središče pobud in seveda tudi že uresničenih načrtov kulturnih tednov. Kot se je rodila iz pristne potrebe in odprtih src ljudi,

ki radi pojo ter prihajajo na koncerte, prireditve, igre in druge manifestacije naše kulture, tako se je misel o takih srečanjih že spojila z navadami prebivalcev Šentvida ter njegove širše okolice: polne dvorane navdušenih in hvaležnih poslušalcev ter gledalcev to samo potrjujejo.

V nedeljo dopoldne se je na odru šentviške osnovne šole zvrstilo 22 pevskih zborov; nad 600 pevcev smo videli in slišali in kar zadeva udeležbo iz širše Dolenjske, moramo o pevskih in pevcih iz Brežic, Novega mesta, Ribnice, Stične, Šentvida in „Lisice“ s Senovega zapisati, da so bili toplo sprejeti, njihove pesmi pa nagrajene s pristranskimi in dolgotrajnimi aplavzi. Posebej moramo omeniti „najmlajši“ slovenski mešani pevski zbor, ki se je v nedeljo prvič predstavil širši javnosti: pevke in pevci tovarne zdravil KRKA iz Novega mesta, oblečeni v enake lepe obleke in z znakom svoje tovarne na prsih, so pod vodstvom prof. Janeza Znidarja odlično zapeli narodno „Vsi so prihajali“ in mogočno zborovsko pesem R. Gobca „Jugoslavija“. „Krkini“ pevci so nastopili zadnji na odru in bili tako nenačakovano 22. zbor, ki pa ga je polna dvorana v šoli navdušeno pozdravila.

Kot posebnost naj omenimo pristran pozdrav, ki ga je pevec slovenskega prosvetnega društva „Edinost“ iz Piberke v Avstriji na odru izrekel g. dr. Heinrich Riesenfeld, generalni konzul republike Avstrije iz Ljubljane. V slovenskem jeziku jih je pozdravil kot „drage rojake, ki s kulturo gojijo prijateljske stike med narodi“. Tudi pevci slovenskih zborov z Doberdoba in Gor. Senika na Madžarskem so bili posebno pristrano pozdravljeni.

Popoldne se je s trga razvil dolg sprevod narodnih noš, članov domačih društev ter vseh pevcev na okrašeno zbirališče pred šentviško šolo. Slavko Videnič je med gosti posebej pozdravil pokrovitelja tedna

Josipa Vidmarja in njegovo soprogo Nado, avstrijskega generalnega konzula dr. Riesenfelda, opernega prvaka Ladka Korošca, predsednika gruspejske ObS Ivana Ahlina, dirigenta Radovana Gobca in Toneta Kozlevčarja, pobudnika tednov. Pod tremi mogočnimi mlaji in zastavami se je hkrati zbralo nad 600 pevcev vseh gostujočih zborov, godba na pihala iz Gorij pa je igrala ubrane melodije. Inž. Viktor Tratnik, vodja obrata tovarne Zmaj, je najprej govoril o patronatu tovarne nad domačo šolo in po menju plošče na njej, Radovana Gobca pa je odločno spregovoril o dragocenem pomenu amaterizma v naši kulturi in vrednosti pevskih taborov. Njegove besede bomo v kratkem v celoti objavili, saj je povedal toliko trajno veljavnega, da bodo v pomoč in spodbudo vsem, ki delajo tudi v naši pokrajini na kateremkoli amaterskem področju.

Pristrano pozdravljen je nato spregovoril Josip Vidmar, pokrovitelj tabora. Govoril je o usodno prelomnem času, ko se državna struktura Jugoslavije bistveno spreminja, ko bodo Slovenci prvič popolni gospodarji na svoji zemlji in ko bomo sami odločali o svoji nacionalni in vsakršni usodi. Po 30 letih se uresničuje ena izmed temeljnih misli OF slovenskega naroda: da mora biti federacija zveza enakopravnih narodov. Nadalje je govoril o bistvu gradnje nove slovenske državnosti, katere si brez resnične kulture sploh ne moremo predstavljati. Kritično se je dotaknil vsebinskih programov novih kulturnih skupnosti in zdravega pritiska ter kulture volje množic, kakršno je manifestiral tudi šentviški tabor pevskih zborov, da morajo namreč pristojni činitelji v družbi dosledno predvidevati tudi vse potrebno za zdrav rast kulture v narodu. Tudi o besedah tov. Vidmarja bomo v našem listu v kratkem obširneje poročali, saj je množica navdušeno pozdravila njegovo misel, da hočemo kulturo življenja.

S plodnim in razgibanim zborovanjem pevovodij je bil tabor pevskih zborov zaključen, vesel del pa se je v prijetnih družbah nadaljeval pozno v noč. Organizatorjem v Šentvidu: odlično spričevalo za vse, kar so s pomočjo domačih podjetij ter sodelavcev pokazali, nudili in dosegli!

TONE GOŠNIK

„Cilj vseh teh prizadevanj, taborov, ustvarjanja in srečavanj je kultura slovenskega naroda.“ je zaključil svoj govor Josip Vidmar, predsednik SAZU. (Foto: T. Gošnik)

»Dolenjski list« v vsako družino

podčrtano

Po besedah Antona Trohe so učenci viniške osemletke pe pripravljeni ob primernih družbenih pomoči prevzeti varstvo nad najstarejšimi hišami v okolici. Skrbeli bi, da ne bi čas zgledal še žive priče politisočetne vaške arhitekture v Beli krajini.

Ta „spomenikovarstvena služba“ je na viniški osnovni šoli ena od mnogoterih dejavnosti, ki jih gojijo učenci pod vodstvom prizadevnih učiteljev. Hvalevredno je zlasti to, da učence že od malega navajajo na spoštovanje vsega starega: stavb, ljudskih običajev, pesmi in plesov.

Da ne gre za trenutno vnetje, ampak za načrtno delo, so učenci pokazali na nedavnem drugem srečanju pionirskih folklornih skupin Slovenije, ki je bilo na slikovitem kampu ob Kolpi. Predstavil se je namreč že najmlajši rod folkloristov, ki deluje v viniški šoli.

Tudi za razstavo, ki je bila v okviru srečanja mladih folkloristov v viniški šoli, so se učenci izredno dobro pripravili. Z miniaturno belokranjsko domačijo, z ilustriranimi izreki iz Župančičeve „Dume“ in podobnim so trajneje ohranili trpkost preteklih in še tudi sedanjih časov za prihodnje rodove.

Viniška šola je brzkone primer, kaj lahko zmorejo učenci, če jih pri delu vodijo prizadevni in zainteresirani učitelji.

I. Z.

DŽAMONJA RAZSTAVLJA V LJUBLJANI

Eden vodilnih sodobnih hrvaških kiparjev Dušan Džamonja razstavlja v ljubljanski Mali galeriji plastike, nastale v zadnjem obdobju njegovega ustvarjanja. Razstavo so odprli prednostno, obiskovalci pa jo bodo lahko videli še 29. avgusta.

KOŠIR IN PLEMELJ NA SKUPNI RAZSTAVI V SODRAŽICI

21. julija zvečer bodo v Sodražici odprli skupno razstavo dveh zanimivih slovenskih samorastnikov: kiparja Draga Koširja in slikarja Antona Plemelja. Oba sta člana Tabora slovenskih samorastnikov v Trebnjem; Plemelj poznamo prav po zašlugu trebanjskih srečanj že vrsto let, Drago Košir (doma iz Jelovca nad Sodražico) pa se je lani prvič odkrite predstavil slovenski javnosti in prav tako kot Plemelj čedalje bolj presreča s svojimi stvaritvami v lestu.

Vabljeni na zanimivo razstavo!

SLAVISTI V BREŽICAH IN V PIŠCAH

Tuji in domači slavisti, ki se mude na štirinajst dnevnem seminarju o slovenskem jeziku, književnosti in kulturi v Ljubljani, so 11. julija obiskali brežiško občino. Ogleдали so si Posavski muzej, ustavili pa so se tudi na Pleteršnikovi domačiji v Pišcah in tako spoznali rojstno vas našega jezikoslovca Maksa Pleteršnika. Iz Pišcah so nadaljevali pot na Bizeljsko in v Kumrovec, ob povratku pa so se ustavili še v Čateških Toplicah. Kulturne in zgodovinske zanimivosti Brežic sta na tej ekskurziji predstavila slavist dr. Jože Toporišič in zgodovinar prof. Stanko Škalcar.

F.S. Finžgar

10 STRICI

V drugačnih okoliščinah bi se bil vsak s Podloga kot snubec ognil Božnarjeve kajže. Dasi ni imela prav najmanjšega dokaza, da bi mogla dvomiti o Gašperjevi ljubezni, o naklonjenosti očetovi celo ne, jo je skrbelo in skrbelo, da so jo včasih skrivaj obile solze. Še pred možen čas. In ta čas bo prišel ob hudem delu. Takrat utegnejo kar naenkrat vsi pogrešiti zdravo moč sinov in – kaj bo tedaj?

Ob taki misli jo je zdramil nekoč Vorena, puščavnik, ki se ji je prišel za gostijo na svatovščini s tem zahvalit, da ji je prinesel dve žlici. Iz brinovih korenine ju je izrezljal. Rumeni in gladki sta bili kot iz voska. Na rečljah je vžgal dan in letnico poroke.

„Na, Lucija, zate in za Gašperja!“ ji je ponudil dar pred peč, kjer je kuhala kosilo.

Lucija se je resnično razveselila.

„Kako lepo! Te pa ne pojdetta na

mizo. K bali ju spravim za spomin.“ „Kakor veš. Vinar uboge vdove sta, ne zavrziju.“

Vorena se je že obrnil, da bi odšel. Toda Lucija ga je ustavila, mu primaknila stol in ga povabila: „Pobodite malo pri meni.“ Že je odprla omaro ter mu odrezala kruha in pridelala kos slaninice. „Pomalicajte; k nam je navkreber.“

Vorena jo je zahvaljeval in blagoslavljal. Lucija ga je gledala in nena doma ji je prišla misel, ki se je je silno razveselila.

„Vorena, vi vse obhodite, ali ste kaj bili v Lepi njivi?“

„Če sem kaj videl vašo fanta, meniš, jeli?“

„Zares, ali ste ju kaj videli?“

„Videl. Nista pravdanska. „Kdor svojemu očetu ali svoji materi hudo stori, mu bo svetilnica v največji temi ugasnila.“ To so božje besede, Lucija.“

„Ne privoščim jima hudega, sam Bog ve, da ne. Toda meni je tako hudo, da bom kar minila od tuhtanja.“

„Lucija! Po božji ljubezni je ravnal Šimen, po vseh človeških pravicah si ti na Podlogu. Miruj in ne vrtaj. Onauva pa kliče Podlog in nikoli ne bo utihnil.“

„Kako mislite?“ je hitro poprijela Lucija.

„Vem, ker vidim. Ni še teden dni, ko sem bil v Lepi njivi. Mar nisem zagledal izza vogla obeh s Podloga. Pri

Jeranovih voličih sta stala – drva je pripeljal v Lepo njivo – in jih božala, tapljala in čohala. Pa droljance sta jim dajala. Ali umeš, Lucija, kaj se to pravi?“

Lucija ga je zaverovana gledala.

„To se pravi: Je druga reč živa živinica, ki te za grizljaj tako milo pogleda in zahvali, kakor pa črna ruda, ki rišes za njo pod zemljo. Podlog ju kliče, verjemi.“

Lucija je bila vsa srečna in vendar je vmes usekalo spet staro trpljenje: „Kliče ju in ne slušata – zaradi mene.“

To je izgovorila sama zase, a vendar tako, da je Vorena razumel.

„Ne tako, Lucija. Ne zaradi tebe, zavoljo prevzetnosti. In je zapisano: „Če brat bratu pomaga, sta kakor trdno mesto!“ – In še je rečeno od Boga: „Človekovo srce se povzdiguje, potlej pa pade; kdor se ponižuje, pa k časti pride.“ Zbogom, Lucija!“

Vorena je šel. Lucija pa je obslonela pred ognjiščem. Vorenove besede „kdor se ponižuje, k časti pride“ so ji brnele v ušesih. Naenkrat se je zasuka in skočila za Voreno, ki je počasi drsal po dvorišču.

„Vorena, povejte, kje stanujeta naša dva.“

„Pri Mrzlikarju. Za stražo imata revno podstrežnico. O, bog je dober.“ „Hvala vam in nič ne pravite, kaj sva se menila.“

„Modri tehta besede, bedak klepet.“

Lucija je vsa zareča stopila spet v kuhinjo. Pri obedu je bila nenavadno dobre volje.

Ko sta bila zvečer z Gašperjem v izbici, se ga je nenadoma oklenila okrog vratu.

„Gašper, ali me imaš rad?“

„Lucija!“ jo je pritisnil k sebi Gašper. „Kaj le misliš?“

„Če me imaš res rad, ne odbij mi prošnje.“

„Kar reci, Lucija: če rečeš, prst si grem odsekati na tnilo.“

„Po brata pojdem.“ je hitro izrekla, da je Gašper ostrmel.

„Ti? Po ta dva, ki sta nam naredila tako sramoto?“

„Na Podlog si želita. Zvedela sem. Ponižala se bom in pojdem.“

„Obljubil sem, Lucija; ne odrečem ti. Toda, oče, oče! Preveč ga boš užalila!“

„Nič ne bo zvedel. Glej, sem že vse preudarila: v nedeljo pojdem k fari. Obiskati moram botro, ki me že tolikanj vabi; tudi pri šivilji imam opravka, saj veš, da se bliža čas. Od tam pa hitro stopim v Lepo njivo. Ali ne?“

„Preveč je ponižanja zate.“

„Obljubil si, da me uslišiš.“

In še tesneje ga je objela.

„Zaradi oblube, Lucija, naj bo; in še enkrat: samo zaradi oblube.“

Lucija ga je poljubila na ustnice, ki

so izrekle to odrešilno besedo. Vsa je bila preverjena, da se ji pot posreči, in smehljaje se je zaspala kot dober otrok, ki čaka Miklavževega jutra.

V nedeljo med obedom je oče Šimen zoper svojo navado večkrat pogledal na uro. Tudi Gašperjeve oči je nekajkrat poiskal. A Gašper se mu je umakel, dokler ni oče nemiren vprašal:

„Kje vendar tiči Lucija?“

„K botri je šla po opravi in k šivilji. Pa se zamudi. Zenske niso nikoli zgovorne, saj veste.“

Oče je spet pogledal na uro in nagnil čelo.

„Pa je le predolgo ni. Ali si pozabil, kaj sem ti naročil zaradi Lucije? Kaj vse zavidni ljudje cijarajo! Jo že tako dovolj boli.“

Oče se je naslonil ob okno in gledal po poti, ali ne prihaja Lucija. Pet minut mu je bila že muka čakanja. In spet je začel:

„Gašper, ti veš dobro, da je šla še kam drugam. Ne prikrivaj. Jaz tega ne trpim.“

Sin je gledal v mizo in pisal z nohtom krive črte po javoru.

Oče je še gledal in očakoval, pa je bil čezdalje bolj nestrpen. Predirljivo se je zazrl v sina in nato ukazal, kakor je znal samo on:

„Gašper, razodeni! Pri tej prič!“

„Ne upam si.“ je šepetal Gašper predse.

Stari je potrkal ob mizo.

OGLE* DALO MLA *DIH

ZUŽEMBERK — Na 7. srečanju mladih tehnikov Jugoslavije, ki je bilo prve dni julija v Velenju, so mladi žužemberški fotoamaterji zastopali slovensko foto ekipo. Žužemberška ekipa je osvojila prvo mesto med ekipami ter drugo in tretjo nagrado za posamezne fotografije. Tako se je številnim priznanjem žužemberškega pionirskega foto krožka pridružil še zvezni pokal z letošnjega srečanja mladih tehnikov Jugoslavije.

SMIHEL PRI NOVEM MESTU — 7. julij, dan vstaje srbskega naroda, so udeleženci pionirskega tabora Sutjeska praznovali z lepimi proslavami, ki so jo pripravili pionirji iz Titovega Užica. Ob tej priložnosti je pionirje pozdravila predsednica republiške Zveze društev prijateljev mladine Olga Vipotnikova, srbskim pionirjem je čestitala za praznik.

OTOČEC — Prejšnji teden je predsednik novomeške skupščine Franci Kuhar priredil na Otočcu sprejem za 60 pionirjev, udeležencev letošnjega tabora Sutjeske. Vsi udeleženci so prejeli za spomin knjigo Sentiš, vodje posameznih skupin pa še knjigo Partizanski Rog.

BREŽICE — Brežiški taborniki so zastopali Dolenjsko na republiškem taborniškem mnogoboju medvedkov in čebelic, ki je bil od 1. do 4. julija v Postojni. Mlajši medvedki so osvojili tretje mesto (ekipa Cerklje in Bušca vas); mlajše čebelice: 6. mesto (Brežice), starejši čebelice: 8. Bizeljso; starejši medvedki: 12. Bušca vas.

ZUŽEMBERK — Ob letošnjem krajevnem prazniku in osrednji proslavi dneva šoferjev in avtomobilov Slovenije so pionirji žužemberške osemletke pripravili dve lepi razstavi. Mladi filatelisti so razstavljali zbirke znamk na 450 razstavnih listih, likovniki pa so pokazali 90 likovnih izdelkov. Za razstavi je vladalo veliko zanimanje.

Frizerske vajenke Anica Krivec, Nevenka Efremovski in Milica Tomažin imajo rade svoj poklic, vendar ne bi rade šle delat na tuje. (Foto: S. Dokl)

Na tuje dekleta ne gredo!

Mlade frizerke v Krškem skrbi, kje se bodo zaposlile, ko bodo postale frizerske pomočnice

Anica Krivec, Milica Tomažin in Nevenka Efremovski so frizerske vajenke pri mojstru Marjanu Bizjaku v Krškem. Čeprav imajo vsaka od njih komaj 17 let, jemljejo z vso resnostjo svoj bodoči poklic, ki ima poleg sončnih tudi senčne strani. V glavnem so vse tri izredno zadovoljne, da so se odločile za poklic frizerke, skrbi jih samo, kako bo, ko bodo postale pomočnice. V Krškem je namreč izredno težko dobiti zaposlitev za frizerke.

— Kako to, da ste se odločile ravnati za ta poklic?

PIONIRJI VOJAKOM, VOJAKI PIONIRJEM!

Pionirji iz tabora Sutjeska iz Smihela pri Novem mestu so v ponedeljek popoldne obiskali vojake v vojašnici „Milana Majcna“ v Bršlinu pri Novem mestu. Vojakom so pripravili izbran kulturni program, ki je bil zelo uspešen. Vojaki so svojim gostom pripravili tudi nekaj zabavnih točk, tako da je ta popoldan minil v izrednem vzdušju, kot da bi se srečali stari znanci.

Na Otočcu je predsednik novomeške občine Franci Kuhar sprejel pionirje iz tabora Sutjeska. Pionirji so se na sprejemu oddolžili gostiteljem z lepim kulturnim programom, predsedniku pa so izročili darila in šopek nageljnjev (Foto: Slavko Dokl)

Predstavljamo vam Intervale

Radi jih poslušajo stari in mladi

Kočevski ansambel INTERVALI ne navdušuje le mladih poslušalcev, ampak tudi tiste srednjih let in celo starejše.

Z njegovim vodjem Slavkom Rančigom smo se pogovarjali takole:

— Kdo in kaj igra v ansamblu?

„Maks Vovk — trobenta, Andrej Rugole — harmonika, Milan Hribar — bas kitara in poje, Dominik Tro-

bentar — kitara, Edo Plešnar — bobni in jaz klarinet sax.

Najstarejši steje 35 let, najmlajši pa 20.“

— Kdaj je bil ansambel ustanovljen?

„Leta 1969.“

— Kje vse nastopate?

„Po Dolenjski, v Kočevju, na mladinskih prireditvah, zabavah, kulturnih prireditvah, gostiščih itd.“

Kočevski ansambel INTERVALI igra zelo dobro, zato ga rado poslušajo stari in mladi. Vendar kljub temu ni toliko poznan, kot njegova glasba zasluži. (Foto: J. Prime)

Predstavnice Dolenjske (od leve): Nada Peterle, Brigita Angleitner, Anica Praznik, Anica Istenič in Darka Zajc (Foto: S. Dokl)

Dolenjke rešile prvenstvo

Na jubilejnim XXV. republiškem ženskem prvenstvu je sodelovalo pet predstavnic iz Dolenjske — Največ je dosegla Praznikova, kakor je bilo pričakovati

Jubilejno XXV. žensko šahovsko prvenstvo, ki je bilo odigrano prve dni julija na Otočcu, je končano. Brez večjih težav je zmagala članica ljubljanskega Zmaja Pavla Košir, ki je vse nasprotnice premagala, le mlada Peterletova iz Mokronoga ji je odščitnila pol točke. Splošna ugotovitev je, da je prvenstvo zelo uspelo, najbolj pa je razveseljiva udeležba. Saj se že precej časa ni v Sloveniji na takšnem prvenstvu zbra-

Koren in Peterle 4, 6. Jelen 3,5, 7. Istenič 2,5, 8. Zajc 2 in 9. Angleitner 1 točka. J. UDRI

20 let

»Treh smrek«

23. in 24. julija bodo v Sevnici praznovali 20. obletnico, odkar je bila ustanovljena taborniška družina „Treh smrek“. 23. julija bo ob 20. uri taborni ogenj pri taborniškem domu, ob katerem bodo priredili tudi krajši kulturni spored. Naslednji dan bo ob 8. uri orientacijsko tekmovalstvo in tekmovalstvo v signalizaciji (Morsova abeceda), po želji pa bodo na sporedu tudi športne igre. Ob 16. uri bo pohod na Lisco, kjer bodo zvečer sevniki taborniki zakurili še en taborni ogenj.

Mladi dolenjski atleti so nastopili na mladinskih državnih prvenstvih v Šabcu in v Pulju. Od naših tekmovalcev je največ dosegel Črnomalčan Vojko Baumgartner, ki je bil v Šabcu drugi; orodje je zalučal 48,55 metra daleč. Na sliki: Vojko po osvojitvi republiškega naslova. (Foto: A. Petek)

V LISIČJEM JARKU KERSIČ MED BOLJŠIMI

V Lisičjem jarku pri Beogradu so opravili že šesto disciplino državnega prvenstva v jadralnem letenju. Med tekmovalci se nahajata tudi Novomeščana Jože Kersič in Jože Uhan. Naša tekmovalca se kar dobro držita. Kersič se v skupni uvrstitvi nahaja na petem mestu, Uhan pa je trenutno deseti. Morebitna uvrstitev naših letalcev do 10. mesta bi bila že lep uspeh.

SOLIDNA UVRSITEV NAŠIH ŠAHISTOV

V Mariboru se je končalo letošnje mladinsko republiško šahovsko prvenstvo, na katerem je nastopila vrsta mladih šahistov iz Dolenjske. Šahisti iz Kočevja so dosegli visoko uvrstitev, prijetno pa so presenetili tudi Novomeščani, ki so se izredno dobro plasirali. Končna uvrstitev naših predstavnikov: 2. do 5. Mohar (Kočevje) 7,5, 6. do 7. Podkoritnik (Kočevje) 7, 8. do 9. Porediš (N. m.) 6,5, 10. do 12. Komelj (N. m.) 6, 13. do 20. Čuk (Kočevje) 5 točk. Nastopilo je 24 mladih slovenskih šahistov.

SLAVJE ZELENE BRATOVŠČINE NA STAREM GRADU

Na dan borca so otoški lovci imeli na Starem gradu veliko slavo, kate-rega so se udeležili številni ljubitelji zelene bratovščine. Ob tej priložnosti so razvili tudi svoj lovski prapor, kateremu je botroval Jože Lampret. Prireditelj je bila pod pokroviteljstvom tovarne zdravil KRKA in je zelo uspela. Program so pripravili pevci iz Straže, domačini pa tudi prikupen lovski skeč. Najzastavnejši lovci so prejeli posebna priznanja za delo, ki so ga vložili pri razvoju lov-ke dejavnosti na otoškem območju.

Marko visoko leta

Marko Novosel, znani jugoslovanski pevec zabavne glasbe, je dalj časa prepeval v deželi čez „veliko lužo“ in ne ravno z majhnim uspehom. Ko je slišal, da bo veliki Frank Sinatra obesil na klin mikrofona, se je iznajdljivi Novosel podvil z izjavo: „Zdaj je najprimernejši čas, da Franka nadomestim v Ameriki.“ Kaj je na tem resnice, bo pokazal čas! Spomnil pa bi vseeno na slovenski rek: kdor visoko leta, nizko pade.

Šport

KRŠKO — V počastitev občinskega praznika je bil odigran kegljski turnir, na katerem je igralo 6 ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa Krškega, ki je podrla 856 kegljev. Vrstni red: 1. Krško 856, 2. Novo mesto 831, 3. Sevnica 784 itd. (J. M.)

NOVO MESTO — Občinska strelska zveza Novo mesto je v počastitev dneva borca pripravila strelsko tekmovalstvo v streljanju z zračno puško. Najuspešnejši so bili strelci Pionirja. Rezultati: posamezniki: 1. Fink 164, 2. Knap 161, 3. Berlan 159 krogov (vsi Pionir); strelke: 1. Bratuž 173, 2. Povše 144 (obe Pionir), 3. Struna (Zbk.) 144. Ekipno — moški: 1. Pionir I 624 krogov; ženske ekipno: 1. Žužemberk 449 krogov. (T. Š.)

ZUŽEMBERK — V počastitev krajevnega praznika je bil v soboto na igrišču pri osnovni šoli odboj-karski turnir, na katerem so sodelovale ekipe Novolesa ter Partizana Trebnje in Žužemberk. Zmagalo je moštvo iz Trebnja, ki je premagalo Novoles 2:0 in Žužemberk 2:1. Drugi so bili Žužemberčani, ki so premagali Stražane z 2:0. Tekmovalni program je še obsegal šahovski in nogometni dvoboj. (M. L.)

NOVO MESTO — Pred kratkim je bil končan tretjekategorijski šahovski turnir, na katerem so osvojili drugo kategorijo Kobas, Komelj in Karpljuk. (J. U.)

SEVNICA — Kolesarska sekcija pri TVD Partizan je priredila društveno kolesarsko cestno dirko. Mladinci so morali prevoziti 70 km, turisti pa 50 km. V mladinski kategoriji je zmagal Darko Abram, sledijo Ludvik Žuraj, Jože Zivec, Bojan Lipoglavšek, Tomaž Hribar itd. Pri turistih pa je bil najboljši Marko Bregar. (A. K.)

NOVO MESTO — Na rednem mesečnem hitropoteznem šahovskem turnirju je med 14 igralci zmagal Ščap. Najboljši igralec je dobil v trajno last pokal. Za drugo četrtletje je ta naslov pripadal Stefanu Ščapu. Končni vrstni red zadnjega turnirja: 1. Ščap, 2. M. Picek, 3. Božovič, 4. Milič, 5. Istenič, 6. Hrovčatič itd. (J. U.)

STANE MATKOVIČ DRUGI!

Pred približno 6.000 gledalci je bila na Catežu v nedeljo četrti dirka v B skupini za državno prvenstvo v motokrosu. Na tekmovalcu je nastopilo 29 vozačev iz Slovenije in Hrvaške. Največje zanimanje je bilo za nastop brežiških vozačev. Po pričakovanju se je najbolje odrezal Stane Matkovič, ki je pred domačo publiko osvojil drugo mesto. Zanesljivo je zmagal Juraj Kladušan iz Karlovca.

V skupni razvrstitvi vodi Fras iz Orehove vasi, ki ima 139 točk; Stane Matkovič je na odličnem tretjem mestu, zbral je 128 točk.

ŽEBLJIČEK

Novomeški nogometaši, ki z veliko voljo in prazdevnostjo urejajo že dalj časa razsvetljavo ob novem rokometnem igrišču na Loki, so pohvalili pomoč, ki so jo dobili od novomeških delovnih organizacij: PIONIRJA, NOVOLESA in Komunalnega podjetja ter NOVOLESA iz Straže. Vsi ti so pomagali športnikom z raznim materialom oziroma z denarjem. Prepričani smo, da bodo temu svetlemu primeru, ki so ga pokazala novomeška podjetja, sledili tudi drugi. Igrišče na Loki je namenjeno mladini, ki si je tako želela urejeno rokometno igrišče, kjer se lahko igrajo razni športi, povrh vsega pa lahko mladi tudi kotalkajo.

— No, gospod predsednik izpitne komisije, pa poskusimo malo...

— Zdi se, da je sporočilo tvoje mame.

— Oprostita, malo bom naoljil vzmet, sicer sploh ne morem spati!

BREZ BESED

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Nova bukvoveznica

(Slavnemu občinstvu) uljudno naznanjam, da sem svojo, že pet let obstoječo bukvoveznico razširil in si več strojev omislil ter zamorem sedaj vsem spoštov. naročilom točno in fino postreči. — Za obilna naročila se uljudno priporočam. J. Krajec.

(Rumunci) se hočejo baje bolj približevati sredoevropskim državam, ker sprevidajo da jim Rusija ne bode prinesla sreče.

(Zahvala) podpisani odbor si usoja tem potom zahvaliti za lepi in prijazen sprejem o priliki društvenega izleta v Šent Jernej, posebno gospicam za šopke, gospici Majzeljevi za navor in krasen šopek, g. županu, gg. odbornikom, sl. požarni brambi in vsem drugim pospeševalcem, ki so pripomogli do lepe zabave. Odbor „Dol. Sokola“.

(Steklenice za pivo) Z zamaškom na dratu, s katerim se tako dobro zapro, da ne uhaja zrak vanje, dalje vrčke za pivo in vsake vrste steklo in porcelan, različne svetilnice za petroleje priporočam po najnižji ceni Franjo Seidl v Novem Mestu.

(Prava galica) ali kupreni vitriol za škropljenje trt, tudi cement in gorenjski gips se dobi po nizki ceni pri Adolf Pauserju.

(Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?) Kakor pri nas v Novem Mestu in Ljubljani, tako so tudi drugod po Avstriji v mnogih krajih obhajali slovesno pet in dvajset letnico slavne bitke pri Kustoci na Laškem. V Ljubljani bodo postavili spomenik v

tej bitki padlim vojakom, ki bode stal 4000 gld.

(Gospod Gustav Del — Cot iz Brezic) ki je bil, da si izobražen mož, silno neveren Tomaž glede na trtno uš, tajil jo je, kakor nekateri pékel, pa pomagalo mu ni seveda nič, je bil ravno tako neveren, da bi se dali kmalu napraviti novi vinogradi. Ali kakor ga je poprej mala uš dobrega prepričala, da res živi, tako so ga Bizeljčani prepričali, da se dajo napraviti novi vinogradi v kratkem času. Letos je poklical iz Bizeljskega spretni ljudi v svoj vinograd v Avguštinah, v tukajšnji občini, kateri so mu v malo dneh nekaj tisoč trt požlahtnili.

(Iz Šmarjete) Dne 25. junija t. l. vršila se je tu slovesna obletnica po bvišem tukajšnjem nadučitelju gospodu Ivanu Haligarju in odkritje njemu postavljenega nagrobnega spomenika in železne ograje. Prvega omislila sta pokojnikova sina gg. stotnik Alojzij in poštni uradnik Karol, železno ograjo pa p. t. učiteljstvo krškega okraja s pomočjo nekaterih pokojnikovih prijateljev.

(Živinski semnji) so v trebanjskem sodnem okraju zopet dovoljeni, ker se tam kužna bolezen v gobci in parkljih ne razširja, prepovedani pa so še v ostalih sodnih okrajih novomeškega okrajnega glavarstva.

(Kovačnica v Kandiji) hiši št. 36 (pri Plantanu), iz izvrstnim orodjem se da na več let v najem. Več pove lastnica Marija Plantan.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC, 15. julija 1891)

LJUDSKA
IZNAJDLJIVOST

Streljal je iz krivke

Pri Kozlevčarjevih v Veliki Loki hranijo posebne vrste spomin: palico, ki lahko strelja

Spomini so različni, kot smo različni mi sami, eno skupno lastnost pa imajo: dragoceni so nam. Pri Kozlevčarjevih v Veliki Loki hranijo v spomin na pokojnega očeta krivko, ki strelja. Bolje rečeno: krivko, ki je streljala, zdaj pa visi skupaj z lovskimi puškami za vrati in spominja na iznajdljivost Kozlevčarjevega očeta.

Frančiška, žena pokojnega Viktorja, pripoveduje: „Iznajdljiv je bil, da malo takih. Brez vsakršnih solj je postal strojni ključavničar in mojster, da so mu celo iz Novega mesta nosili popravljati pisalne stroje. Ker pa ni imel papirjev, mu pred vojno niso dovolili imeti obrti, toda on je vaščanom vseeno popravil, karkoli so mu prinesli v delo.“

Puško v obliki starčevske palice je naredil ob začetku vojne, ko so Italijani prepovedali nositi lovsko in druge vrste orožja. Viktor je bil lovec in si je pomagal na ta način. Puškino cev je oblekel v les in nihče si ne bi mogel misliti, da je krivka nevarno strelno orožje. Sumljiva bi bila lahko le njena teža, zato pa je Viktor ni dal iz rok.

Ob začetku oborožene vstaje je partizanom manjkalo orožja, zato so prišli tudi do Viktorja. Ko jim je naredil brzostrelko, ki jo še danes hranijo v muzeju, so ga prosili, naj bi šel v delavnico v Stare žage, tja, kjer so delali in popravljali partizansko orožje. Zagotovil jim je, da jim bo za take usluge na voljo doma, ker ne more pustiti neprekrbljene družine same. Kozlevčarjevi niso imeli kmetije in so živeli samo od njegovega dela. Po vojni je dobil obrtno dovoljenje in nadaljeval je s vsestranskim mojstrstvom, na katerega se še danes spominjajo ljudje.

M. L.

Frančiška, Viktorjeva žena, s „tajnim“ orožjem. (Foto: Legan)

NAŠE OROŽJE, KI GA RAZSTAVLJAMO NA STALNI RAZSTAVI OROŽJA — od leve proti reaktivni letali Jastreb in Galeb ter havbica kalibra 105 milimetrov; to je le del orožja, ki ga izdelujejo v

Naše orožje zelo cenjeno v svetu

Jugoslavija izvaža orožje kar v 40 držav — Naše orožje in sodobni dosežki vojne tehnike so med poznavalci orožja izredno upoštevani — Največji napredek je dosežen pri orožju, ki ga uporabljajo teritorialne in partizanske enote — Imamo tudi svoja reaktivna letala

Nedaleč od Beograda imamo Jugoslavlani stalno razstavo dosežkov naše vojne industrije, kjer so prikazana najrazličnejša orožja, ki jih izdelujejo v naših tovarnah, in predmetov, ki jih uporabljajo sodobne armade. Kot zanimivost naj navedemo, da s pomočjo izvoznega podjetja JUGOIMPORT pošiljamo naše orožje v 40 držav, s 23 deželami pa imamo še posebne poslovne stike. Na razstavi je moč videti okoli 400 eksponatov, od reaktivnih letal do najmodernejših radarskih naprav, klasičnega strelskega orožja, protiatomskih zaščitnih sredstev itd.

Na nedavni VI. republiški razstavi mladinske fotografije v dvorani Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani je v skupini avtorjev, starih od 15 do 19 let, dosegel velik uspeh 16-letni Božo Flajšman, član foto-kino kluba „Fokus“ iz Metlike: za posnetek, ki ga je naslovil „Cigančica“ (na sliki), mu je strokovna žirija dodelila zlato plaketo Janeza Puharja. Flajšman je dobil tako edini z našega območja visoko priznanje.

Strela zažgala hlev in nov avto

Nesreča je doletela Jalovčeve iz Šutne pri Podbočju

Nesreča res nikoli ne počiva. Tokrat se je zgrnila na Jalovčevo domačijo v Šutni pri Podbočju. Obupana gospodinja se šestkrat na dan vrača med zgoznelo travo, ker ne more verjeti, da je od novega sinovega avtomobila ostal samo kup počmele pločevine.

Zadnjo nedeljo v juniju je bilo. Gasilci so dopoldne priključili na novi vodovod tri hidrante, popoldne pa je začelo goreti. Jalovčevi so malo pred nevihto pripeljali domov krmno. Pred dežjem so se umaknili pod streho. Nekje v bližini je treščilo, a še slutiti niso, da je iskra zažgala njihov hlev. Potem so zavpili sosedje:

„Pri Jalovcu gori! Začel se je boj

z ognjem, toda niso mu bili kos. Živino so rešili, svinjaki, hlev in šupa pa so zgoreli do tal. Tudi nova simca, za katero je trindvajsetletni sin Milan tri leta delal v Nemčiji. Pred dvema mesecema jo je kupil. Nameraval se je vrniti. Avto ni bil zavarovan.

„Ko bi mu vsaj kdo pomagal!“ je v obupu ponavljala mati. „Midva z možem mu ne moreva. Stara sva, jaz jih imam 61, mož pa 70. In zdaj moramo postaviti nov hlev, da bo živina imela streho. Vse to bi se prenesla, a najbolj hudo mi je za sina. Tako se je veselil avta, za katerega se je tri leta pehal v tujini, doma pa ga čaka tole“.

J. TEPPEY

Obupana mati ob razdejanju, ki ga je povzročil ogenj. (Foto: Jožica Teppey)

Državni sekretariat za narodno obrambo je omogočil jugoslovanskim novinarjem ogled te izredno zanimive razstave, ki jo obiskujejo tudi številne tuje vojaške in druge delegacije. Najzanimivejši je pogled na proizvode, ki so plod izdelkov jugoslovanskih inženirjev in konstruktorjev v naših tovarnah. Precej naših izdelkov je dobilo na raznih razstavah izredno ugodno oceno, zato ni čudno, da toliko proizvodov najde kupce tudi v drugih državah.

Posebno pozornost je zbujal 32-cevni metalec raket kalibra 128 milimetrov, ki se v trenutku lahko razstavi v 32 partizanskih topov, ki ga potem lahko na hrbtu prenaša samo en borec, saj je teža prilagodljiva človeškimi zmogljivostim.

Vredna ogleda je tudi težka havbica kalibra 105 milimetrov, ki smrtonosno gmoto nese kar 13 kilometrov daleč.

Pozornost sta zbujala naši sodobni reaktivni letali Jastreb in Galeb, ki imata izredno visoko ceno med poznavalci sodobnih vojaških letal. Tudi partizansko letalo Kragulj je prikazano z vso svojo učinkovitostjo in praktičnostjo.

»Moža«

Zanimiv primer čebelje še vedno leži na podstrani je povedal zgodbi

V Dolenjskem muzeju, žal na prostoru, imajo velik lesen 8. coskim vojakom. Muzej je kupil Šmalca, ki je še pred leti živel Dolenjskih Toplicah. 86-letni km. lji v Ceglunici pri Novem mestu. precej otrok, sta starša ostala s. hranjevala toliko ust. Zdaj jima t. la k hčeri, ki skrbi zanju. Čepr. življenja, saj jih ima Šmalčev s. drugih ljudi, ki so na svojih pleč. poskrbljeno. Vsaj boma priznav. tisto, kar so ti ljudje pretrpeli.

Martin Šmalc, ki je bil udeleženec bojev pri rojstvu sovjetske države, je kljub osim križem še dobrega spomina. Spominja se dogodkov, ki jih je čas že prekril s svojo tenčico. Mene je najbolj zanimalo, od kod Šmalčevim francoski vojak in kakšna je njegova zgodovina. Šmalčev oče se je zamislil in povedal naslednjo zgodbo: „Moža, tako pravimo pri nas francoskemu grenadiju, sva pred mnogimi leti, ko sem bil še otrok, z očetom pripeljala iz Skrajnc pri Novem mestu. Kupila sva ga pri Dularjevih. Ne spominjam se, koliko sva dala zanj. Vem le to, da je bil že precej obledel, njegova rdeče-modra barva se je precej zbrislala. Bil pa je trdnega „zdravja“, les je bil nepoškodovan in ga ni načel

Jubilej n

Semiška tovarna kondenz. letnico ustanovitve — M. zaslužnejšim — Lepi

Okoli 1.500 ljudi se je v nede. koči na Smuku nad Semičem, k. torjev proslavil 20-letnico ustan. Iskre na Vrtači.

Slavje je začel predsednik delavskega sveta Alojz Justin, nato pa je direktor Franc Košir navedel pomembne dosežke tovarne kondenzatorjev v dvajsetletnem obdobju. Dejal je, da znaša vrednost proizvodnje zdaj že 80 milijonov dinarjev, letošnji izvoz pa bo dosegel 1,4 milijona dolarjev. Tovarna se je izkazala tudi v tujini in v Indiji opremila tovarno za proizvodnjo elementov. Ves čas je skrbela tudi za standard svojega kolektiva in dala sezidati 60 stanovanj ter posojila za 79 stanovanj. Pomemben je delež tovarne kondenzatorjev kraju: za komunalno ureditev in druge namene je prispevala več kot 3 milijone dinarjev. Do 1975 se bo proizvodnja povečala na 150 milijonov dinarjev, iz-

... V Novo mesto je končno prišla Maškara: da bodo tisti, ki so jo kritizirali po časopisih, videli, nad čim so se pritoževali...

... Večno pritoževanje nad pomanjkanjem gradbenega materiala. Če bi imel pokojni Pauser še trgovino, bi bile zaloge večje, saj je v Dolenjskih novicah 1891 vsak mesec oglašal, da je cementa dovolj!

... Spet priporočajo integracijo Mesnemu podjetju. Lojze Urbanč, direktor Dolenjke, dobro ve, kako se taki reči streže. Pred meseci je že bil nasankan... ko se je združeval s tem podjetjem.

... Ker je bilo prejšnjo nedeljo v Dolenjskih Toplicah premalo kopalcev, se je zaradi boljšega poprečja kopal tudi direktor zdravilišča Janko Popovič!

... Robert Romih ima najbolje plačano rekreacijo: da bi treniral novomeške odbojkarje, dobi vsak mesec 500 din...

... V imenu novinarja Jožeta Primca se opravičujem: komun-ske strani imajo v Dolenjskem listu tako zmanjšan obseg, da lahko o slabih cestah piše samo še vesti!

... Predlagam, da namesto dneva rudarjev poiščemo za vse tiste dolenjske rudarje, ki se prav zdaj ubadajo s prekvalifikacijo, drug praznik: dan prekvalificiranih rudarjev...

Poste dali za davke!

ga panja, ki upodablja francoskega grenadirja, šju novomeškega muzeja — 86-letni Martin Šmalc, kako so prišli do zanimivega eksponata

podstrešju (zaradi znane stiske s belni panj s upodobljenim fran-lil lesenega „moža“ od Martina na kmetiji v Gornjih Sušicah pri et živi danes pri svoji hčerki Emi-Čeprav je bilo v Šmalcovi družini ma na kmetiji, ki je včasih pre- preostalo nič drugega, kot da sta v sta že precej dala v dolgih letih tric 86, tudi zanju, kot za vrsto ih prenašali bremena revolucije, ni alnina bi bila zadoščenje za vse

Ko je prišla starost, je pri nas postajalo vedno huje. Pritisk davkarje je bil zmerom močnejši. Ker nisem mogel poravnati davčnih obveznosti, mi je nekdaj predlagal, naj dam moža za davke. Bilo mi je hudo pri srcu. Končno sem se odločil, da gre od hiše. Prodali smo ga Dolenjskemu muzeju. Spominjam se, kako smo ga peljali z vlakom. Ljudje so se spogledovali, posebno pozornost pa je zbujal, ko smo ga skozi mesto do muzeja nesli.

Francoski vojak je posebnost, ki je vredna, da je na ogled ljudem. Prepričan sem, da bodo tudi v muzeju kmalu našli primeren prostor, kjer bo stal grenadir kot spomin na čase francoske okupacije naših krajev.

SLAVKO DOKL

Francoski grenadir, ki se vedno počiva na podstrešju Dolenjskega muzeja. (Foto: S. Dokl)

Krpanov kotiček

V trgovini

Danes sem bil lačen, pa sem zavlil v trgovino v Mišjem dolu. Notri se je trlo vse polno žensk, ki so opravljale in klepetale.

„Kaj nimate pod milim soncem kaj drugega početi, kot da opravljate svojega bližnjega? Saj bo vendar kmalu poldan zvonilo,“ se nahudim.

„Me čakamo na kruh,“ mi oporeka najbolj jezična med njimi.

„I, kaj ga ne pečete več v krušnih pečeh?“ se čudim. „Glej ga, rogovileža, kako se spreneveda,“ mi oponese druga. „Kdo pa dandanes na kmetih še peče kruh?“

Čudil sem se. Imelo me je, da bi nekaj rekel, pa sem raje molčal. Ni mi šlo v glavo, da ženske ves dopoldan stojijo brez dela, ko bi lahko opravile peko, pa še pospravile bi po domovih, ko imajo vse razkopano. Le kdaj na polju postorijo? Ne vem, kaj bi dal, da bi vse to razumel. Tudi kmetje so se spremenili. Ne sejejo več toliko žita kot včasih, pa ni čudno, da nimajo moke na prodaj, niti za svoje družine, čeravno niso več tako velike po številu kot včasih.

„Imate pijačo?“ me je

dalje zanimalo, ko sem začutil suho grlo.

„Imamo, vendar se tukaj ne sme piti,“ me trgovka poduči.

Ženske nisem več dalje poslušal. V oči so mi padle besede, ki so bile na tabli: ZNIŽALI SMO OBLEKE. Tedaj rečem prodajalki:

„Ako ste znižali obleke, so sedaj prav gotovo daljše, pa se bo katera mojemu životu prilegla.“

„Oblek vendar nismo povečali,“ mi odvrne.

„Ste jih potlej zgolj preložili z zgornje police na spodnjo, ka-li?“

„Tudi ne.“

„I, kaj pa je bilo potlej? Saj vendar piše na tabli. Ako me kanite imeti za beba, se pa prekleto motite,“ se ujezim.

„Še nisi pogodil, ka-li? Znižali smo vendar cene, da je treba poslej odšteti za obleke manj novcev kot prej. Vidiš, Martin, to je.“

„Tako je torej s to rečjo. Ako nimate zame kruha, pi-jače ne oblek, potlej nimam tukaj kaj iskati. Zavoljo lepšega pa tudi ne bom stal v tej vročini,“ sem se rekel in stopil na plano.

MARTIN KRPAN

Slavje po uspešnem delu

Prebivalci Vinic in Zapotoka so svečano odprli nov gasilski dom, ki so ga zgradili skoraj v celoti z lastnimi prispevki in delom

Takega slavlja, kot je bilo v nedeljo, 4. julija, v Zapotoku pri Sodražici, v tem kraju še nikoli ni bilo. Tudi vreme je bilo organizatorjem zelo naklonjeno!

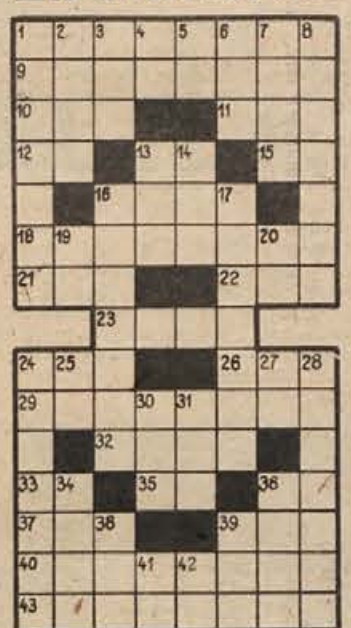
Proslava se je začela z gasilsko paradom, ki jo je vodil poveljnik občinske gasilske zveze Anton Šobar. V njej so sodelovala skoro vsa gasilska društva iz občine. V sprevodu so sodelovali še narodne noše iz Sodražice, pionirji in udeleženci avto-

relija, ki ga je organiziralo Avtomoto društvo Ribnica. Na čelu sprevoda je bil konjenik, za njim pa je konjska vprega peljala staro motorno brizgalno. Slovesnosti je dala še večji poudarek delavska godba iz Kočevja.

Zbranim udeležencem proslave, med katerimi so bili tudi predstavniki družbenega in političnega življenja občine in delovnih organizacij, je spregovoril najprej predsednik društva Vinice-Zapotok Alojz Pakiž. V kulturnem delu slavlja so uspešno nastopili učenci osnovne šole Sušje in pevske zbor iz Nove Stifte, ki so zapeli pod vodstvom Janeza Koširja nekaj narodnih in partizanskih pesmi.

Najzaslužnejšim gasilcem PGD Vinice-Zapotok so podelili odlikovanja in priznanja.

Za kratek čas

VODORAVNO: 1. potujoča skupina v puščavi, 9. telo, omejeno z osmimi enakostraničnimi trikotniki, 10. francoska revija za moške, 11. krilo rimske konjenice, 12. gora v Sviči, 13. Boris Kovačič, 15. Alfred Nobel, 16. Ibsenova drama, 18. kratek, duhovit izrek, 21. Čapkova drama, 22. nadav, predujem, 23. stara površinska meta, 24. posoda za vino, 26. ekonomska srednja šola, 29. prodajalec, 32. muslimansko sveto mesto, 33. Andrej Marinc, 35. Zadnja in prva črka, 36. Mirjam Tazon, 37. mera v elektriki, 39. predpona pri priimkih Nizozemcev, 40. glasnik, poslanci, 43. rezultat raztezanja.

NAVPIČNO: 1. geometrijsko telo, 2. znamenje za poudarek, 3. najdaljši deli kopnega v morju, 4. Anton Aškerc, 5. osebni zaimek, 6. žensko ime, 7. Erzišnik, 8. ureditelj, priprava, 13. iglavec, 14. življenjska tekočina, 16. nekdanji kamboški premijer (Sihanuk), 17. okrasni grm, 19. 7. in 22. črka, 20. erbijs, 24. flor-sar, 25. Olga Rems, 27. Sarajevo, 28. priprava, ki ščiti, 30. padavina, 31. luka v Izraelu, 34. ovitek za akte, 36. naš atlet (hitra hoja), 38. tovarna pisal v Zagrebu, 39. prevoznostno sredstvo, 41. Split, 42. telur.

REŠITEV KRIŽANKE OD 1. JULIJA

VODORAVNO: 1. parabola, 9. Astrahan, 10. šta, 11. alk, 12. ta, 13. AD, 15. AA, 16. Slak, 18. tetanija, 21. ako, 22. kan, 23. lani, 24. seč, 26. Noe, 29. preludij, 32. kita, 33. et, 35. KA, 36. TK, 37. vit, 39. met, 40. opravilo, 43. direktor.

Žitna krona z razstave umetnosti tavankutskih žena v Kostanjevici. Zares so zlata vredne roke, ki spletajo v podobe in like svoje sanje, svojo radost in hrepenenje. (Foto: J. Teppey)

Lepa proslava

V nedeljo 11. julija, je bil lep sončen dan. Tega dne je bila v Ribnici proslava 30-letnice ustanovitve Osvobodilne fronte, združena s proslavo ustanovitve I. ribniške čete, ki je bila ustanovljena 13. julija 1941 na Travnici gori.

Ribnica je bila za to priložnost lepo okrašena s številnimi zastavami. V letnem gledališču v ribniškem gradu se je zbralo več sto ljudi, predvsem mladih. Godba iz Kočevja je zagrala za uvod, zborovanje pa je začel sekretar občinske konference SZDL France Grivec. Republiški poslanec France Ilc je v daljšem govoru orisal uspeha, težave in rast gospodarstva, kolstva in drugih dejavnosti v občini po osvoboditvi. Za njim je prof. dr. Metod Mikuš govoril o zgodovinskih dogajanjih v času NOV.

Po govorih so nastopili učenci glasbene šole iz razreda Francija Gornika iz Sodražice. Nastop mladih harmonikarjev in citrašev ter pevcev je zelo lepo uspel in postal veliko odobravanja.

IZ SPOMINOV
STANETA SEMIČA —
DAKIJA

najboljši so padli

Komandant Stane: »Pazite se fantje!«

Iz spominov narodnega heroja Staneta Semiča-Dakija „NAJBOLJŠI SO PADLI“, ki bodo izšli prihodnji mesec, objavljamo zdaj odlomek o smrtni nesreči komandanta glavnega štaba NOV in PO Slovenije, generala Franca Rozmana-Staneta. Narodni heroj Franc Rozman-Stane se je ponesrečil v Lokvah pri Črnomlju, kjer bo 22. julija osrednja slovenska proslava 30-letnice vstaje.

Ko sem na Bloški planoti počival z divizijo in razmišljal o dogodkih zadnjih dni, je prišel komandant Stane — Franc Rozman. Bil je zadovoljen, da smo porušili Stampetov most.

„Z belogardisti je pri koncu, Res je, da bijejo na vse strani, a to so zadnji sunki pred koncem,“ mi je rekel, me potrpečljivo po rami, jaz pa sem mu rekel, da mi je že vsega dovolj, da sem sit večnih napak komandanta korpusa in da nimam nobenega veselja več, da bi ostal tu.

Stane se je nasmehnil, mi ponudil cigareto, nato pa nadaljeval: „Nič se ne razburjaj, Daki. Vse je v redu. Glavni štab je sklenil, da odideš v šolo v Rusijo, na tvoje mesto pa bo prišel Luka — Tone Vidmar. Upam, da si zadovoljen.“

„Ne preveč, a Luka bo pravi novi komandant.“

Kot da bi nama zmanjkalo besed, sva za kratek čas oba umolknila, ta težki premor pa je prekinil Stane:

„Ko pride Luka,“ je rekel, „mu izroči divizijo, ti pa odidi v Glavni štab v Belo krajino. V Rusijo boste odšli že prve dni novembra.“ Celo dan mi je povedal, pa sem ga pozabil.

Sedem dni sem čakal, da je prišel Luka. V tem času sem brez volje postopal okoli in se izogibal srečavanj s člani štaba VII, korpusa, s katerimi se nisem nič kaj dobro razumel. Vse, kar sem storil, jim ni bilo po volji, a vkljub temu mi niso mogli ubiti veselja do borbe in skrbi za borce, ki jih bom že kmalu zapustil.

Obveščevalci divizije so mi sporočili, da se belogardisti pripravljajo na nove napade na naše osvobojene sektorje Notranjske, prav posebno pa na napad na letališče v Loški dolini. Okoli letališča je bilo precej naše vojske, pa tudi štabov naših enot, med njimi štab korpusa z zavezniško misijo, štab XVIII. divizije, štab Notranjskega odreda, komanda področja Notranjske, komanda letališča ter vse polno skladišč. Letala so s tega letališča prepeljavala naše ranjence iz snežniških bolnišnic v Bari v Italijo, kjer je bila naša jugoslovanska baza.

A Glavni štab je kaj kmalu uvidel, da ta kraj zaradi bližine železniške proge Ljubljana—Trst ni preveč prikladen za letališče in za skladišča, zato je Boris Andrijač po ukazu Glavnega štaba premestil skladišča v Belo krajino, prav tako tudi delavnice, letališče pa so opustili. Vse teren je ostal operativno področje naših enot, ki jih je v tem času obkoljeval sin generala Rupnika, organizatorja in voditelja bele garde, Leon Rupnik, ki je imel v svojem udarnem bataljonu nad šeststo izbranih belogardističnih prostovoljcev, ki so jih izvežbali nemški oficirji. Postojanke pa so imele tudi na Rakeku, v Velikih Laščah, v Ribnici in v Loškem potoku. Poleg Rupnikovega bataljona je bilo v Velikih Laščah tudi do tisoč belogardistov, nič manj pa še v Ribnici in v Loškem potoku.

Ker sem zvedel, da je Luka — Tone Vidmar že prišel v štab VII. korpusa in da bo že naslednji dan, to je 8. oktobra, prišel v štab XVIII. divizije, sem le ojačil straže, nisem pa postavil večjih zased ali odredil premeščanja bataljonov, ker sem vedel, da bo to storil sam takoj, ko bo prevzel od mene vodstvo divizije.

Luka je prišel okoli devete ure dopoldne. Po nadvse pristranem pozdravu sem mu prav po partizansko predal divizijo:

„Luka, vse brigade imas tu na Bloški planoti. Jurišni bataljon je v Fari, štab tu v Novi vasi, v okolici Nove vasi 10., 9. in 8. brigada, operativec poznaš, prav tako tudi položaj. V štabu korpusa so ti povedali, da se 10. brigada že bje z belogardističnimi patrolami, pa tudi Nemcev ne manjka. Da mi ne bi zaprli poti proti Glavnemu štabu, se bom z motornim kolesom odpeljal mimo Babne Police proti Prezidu. S seboj bom odpeljal tudi ženo, ki je v propagandnem odseku pri štabu VII. korpusa, Upam, da lahko grem.“

Luka mi je prijateljsko stisnil roko in me skoraj rinil proti motornemu kolesu, medtem pa mi je govoril:

„Pohiti, Daki, da ti ne bodo zaprli ceste; mi bomo že uredili z njimi.“

Streljanje se je slišalo že od vseh strani. Naše patrole so se spopadle z belogardisti okoli Cerknice in Begunj pri Cerknici. Na hitro sem se poslovil od najbližjih in se odpeljal čez Bloško polico, kjer je cestno križišče Rakek—Loška dolina. Zasišal sem streljanje okoli Grahovega, zato sem pognal motor in se ustavil šele v Podgorji, kjer je bil propagandni odsek VII. korpusa, v katerem je bila moja žena. Ko sem stražarju naročil, naj pokliče mojo ženo, je prišel do mene komisar zaščitnega bataljona Nande in mi rekel, naj se poslovim tudi od komandanta korpusa, ki je slučajno tu.

„Pusti ga, kjer je. Povem ti, da bo Loška dolina prej kot v treh urah obkoljena. Če bi to povedal komandantu, bi mi rekel, da sem paničar, a ti, upam, da me razumeš. XVIII. se že tolče okoli Rakeka, Sv. Vida, Velikih Lašč in pri Loškem potoku.“

„Le glej, kako boš ti prišel po tej cesti! Če pridejo od Babne police čez Javornik izpod Snežnika, se ne boš imel kam umakniti,“ mi je še rekel, medtem pa je že prišla moja žena. Opazil sem, da je šel proti meni tudi komandant korpusa, najbrže, da bi se poslovil od mene, ker je vedel, da odhajam v Rusijo. Rekel sem ženi, naj sede za menoj, pritisnil na plin in se odpeljal skozi Babno polico v Babno polje.

Pri zadnjih hišah Babnega polja sem ustavil, ker sem zagledal svoje stare znance, jih opozoril, naj bodo previdni in pripravljeni na vse, nato pa sem se odpeljal proti Prezidu. Med potjo sem zaslišal streljanje iz Javorniške strani. Ustavil sem se in v daljnoglednem opazoval belogardistične kolone, ki so hitele čez čisto od gozdov Javornika in čez cesto do samih host Račne gore. Nisem se več mudil, krenil sem preko Čabra, ob Kolpi, skozi Stari trg ob Kolpi v Črnomelj in v Glavni štab NOV Slovenije.

Tu so mi rekli, da bo odšel transport okoli 20. oktobra, za čas do odhoda pa me je komandant Stane odredil za operativnega oficirja Glavnega štaba. Nič kaj dobro se nisem počutil v Glavnem štabu in nestrpno sem pričakoval poročil s terena. In ko sem zagledal kurirja VII. korpusa, sem bil prvi, ki sem zvedel za vse novice po svojem odhodu iz XVIII. divizije.

(Nadaljevanje prihodnjice)

POTA IN STRAŽNICA

Dežurni poročajo

SPLOŠEN PRETEP – 8. julija so v gostišču „Gadova peč“ v Bršlunu razgrajali Cigani: Anton Hudorovac in Janez Kovačič iz Zabajke ter Berto Brajdič iz Žužemberka. Spravili so se tudi nad goste in povzročili splošen pretep. Na pomoč so poklicali miličnike, ki so Hudorovca in Kovačiča odpeljali z marico, Brajdič pa jo je pobral pred njihovim prihodom.

OKRADEN GOST – Josip Dunai iz Varazdina je noč na 8. julij preživel v novomeškem hotelu Kandija. Osební avtomobil je parkiral na dvorišču. Ponoči je neznanec vdrl v vozilo in ukradel aktovko z dvema srajcama ter nekaj drobnarijami. Dunai je oškodovan za 510 din.

VLOM PRI MERCATORJU – Mercatorjeva samopostrežna trgovina ob Zagrebški cesti v Novem mestu nima miru pred vlomilci in tatovi. V noči na 7. julij je neznaní storilec odnesel iz nje več konzerv in drobca ter jo oškodoval za 521 din.

VLOM NA SAMOTI – Milena Kuhar iz Semeča je 7. julija parkirala svoj osebni avtomobil na samotnem kraju v Vavpči vasi. Tat je to izbral, vdrl v vozilo in odnesel rezervno kolo ter vse orodje. Kuharjevo je ta obisk neznanca veljal 1.500 din.

MOTORKA IZGINILA – 7. julija ponoči je tat nasilno odprl klet v hiši Franciške Franko v Ločni in ukradel motorno žago, vredno več kot 3.000 din.

LUKNA V ŠIPI – Izstrelek iz zračne puške ali frače je prejšnji teden naredil veliko luknjo na šipi izloženega okna v novomeški drogeriji. Ničče ne ve, ali je izstrelek zanesel v šipo po nesreči ali pa je bil namenjen. Na srečo v drogeriji ni nič zmanjkalo.

ZAROČENCA SUNIL NA CESTO – Zagrebčan Marjan Poslek, star 24 let, si je 8. julija pri mestni turistični agenciji v Zagrebu izposodil rdeč osebni volkswagen in se zvečer z zaročenko napotil po avtomobilski cesti v Slovenijo. Okoli 23. ure ga je pri Podsudu ustavil mladenič in ga poprosil, če lahko prisede. Po nekaj kilometrih pa je neznaní avstopopar pokazal, da zna več, kot samo ustavljati avtomobile in prisesti. Poslek je prisilil, da mu je predal krmilo in poslej vozil po svoji volji. V Cateških Toplicah je moral Poslek z zaročenko izstopiti, čudni avstopopar pa je pritisnil na plin in se odpeljal v neznanó smer. Zazeli so ga loviti s tiralcio.

PUSTIL NAČRT ZA VLOM – 9. julija okoli 3. ure je 65-letno Tereziyo v Gornjih Sušicah zbudil ropot. Ko je pogledala, kaj je, je zagledala vlomilca, ki je hotel iz sosedne hiše Filipa Kastelca odnesti dve posodi z okoli 30 kg masti. Storilec je pobegnil, načrt za vlom pa pustil pod oknom. Za dejanje so osunili M. S. iz Uršnih sel.

HUMORESKA

Kokoši in podobne reči

Andrač je stal ob vrtnih vratih – dlje si ni upal – in glasno govoril:

„Veš, suhač, tebe in tvojih posranih kokoši imam čez glavo dosti. Če se eno zalotim na mojem zabogu, ne boš je več videl žive, pa še škodo boš plačal.“

„Ti, bedak, pusti moje kokoši lepo pri miru! Škoda, ki jo moraš res katera narediti, ni nič v primerjavi z onim, kar meni naredi tvoja stara, grintava krava.“

„Kaj boš čez mojo kravo udrihal, pritepenec! Toliko mleka ti še v življenju nisi videl, kolikor ga ona naenkrat da.“

„Vode da, ne pa mleka!“

„Sicer pa škoda besedi. Zagnjkrat ti pravim: kokoši proč z mojega, če ne bo tožba!“

„Ti pa na kravo pazi, če se bo zgodilo isto.“

Tak sosedski pogovor je zmotil sicer mirni vaški večer. V podkrepitev možganih besed je nekje zakokodakala zaspana kokoš, iz hleva pa ji je odgovorila krava.

Kdo bi si bil mislil, da bo iz tega prišlo do česa hujšega. Saj se vendar dogaja, da se kokoši zmedejo pod ograjo in počupa smodno solato ali da krava zaide in popase nekaj sosedovega. Take zadeve se dajo urediti na miren način. Vendar Andrač in njegov sosed nista bila takšnih

Izreden »pogum« straških fantov

Šesterica iz Straže bo obtožena nasilnega vedenja na javnem kraju: ob koncu maja so fantje napadli invalida brez ene noge, da jim je komaj ušel – Nekateri so tudi že dvignili roko na miličnike

Pričakujejo, da bo občinsko javno tožilstvo v Novem mestu še poleti vložilo obtožbo zoper šesterico fantov iz Straže, starih pretežno od 18 do 21 let, in jih obtožilo nasilnega vedenja na javnem kraju.

Iz ovadbe, ki je te dni prispela na mizo občinskega javnega tožilstva v Novem mestu, je razbrati, da bodo zaradi nasilnega vedenja obtoženi: Zdene Kavšek, Jure Faleskini, Sil-

Tudi na cesti smo ljudje...

Zadnje dni so se na cesti, ki smo jo nekoč imenovali avtomobilska cesta, pa zdaj zaradi gostega prometa že zdavnaj ne zasluži več tega imena, spet pojavile turistične kolone avtomobilov s tablicami dežel vsega sveta. Ker pa je na cesti tudi ogromno tovornjakov, gre prome po polzevo.

Voznikom v poletni vročini radi popustijo žveci in počasneje prehitijo tam, kjer ga ne bi smeli in kjer je zares nevarno. Izza velikih tovornjakovih koles pa rada preži smrt!

Prometni miličniki so zdaj neprestano na cesti in skrbijo za promet na najbolj izpostavljenih mestih. Od Novega mesta do Ljubljane boste gotovo naleteli na tri ali štiri „modre“ avtomobile: bolje je voziti počasi in z nesiljivo priti na cilj, kot doživeti črno usodo. Tisti, ki radi nepredvidno prehitujejo, ki ne poznajo ali nočejo poznati prometnih predpisov, še posebej pa znakov za omejitve hitrosti, bodo na kratkih 70 kilometrih gotovo morali poseči v žep po plačilo za svojo nepredvidnost.

Zapisati pa moramo še nekaj: promet je že tako gost, da bi bilo zares nujno potrebno pregledati, kje se na tej cesti sme prehitovati in kje ne. Nekajkrat je namreč narisana prekinjena črta tam, kjer je pot v smrt zelo kratka, nekajkrat pa ni dovolj eno prehitovanje na takih odsekih, kjer bi brez težav prehitel sopihajočega tovornjaka tudi največji omahljivec.

N. N.

Zaman bežal pred pravico

Ujeli so Albina Brajdiča, ki je priznal, da je skupaj z bratom napadel Jožeta Dima iz Hudej

Roka pravice prej ali slej vsakogar doseže, o tem se je lahko prepričal tudi 21-letni Albin Brajdič iz ciganskega naselja med Hudejami in Račjim selom, ki se je skoraj tri tedne skrival pred milico, prejšnji teden pa so ga trebanjski miličniki vendarle ujeli pri Veliki Loki.

Tiralica je sledila napadu na Jožeta Dima iz Hudej, ki je 17. junija pozno zvečer obeležal v bližini domače hiše v nezavesti, ob njem pa je bila še sekira in ciganska bisaga z dvema omahljivcem. Osumljenja sta bila brata Albin in Bernard Brajdič.

vo Kovačec, Slobodan Radulič, Slavko Frlin in mladoletni Z. M.

Nadalje je v ovadbi rečeno, da so ti fantje letos 28. maja zvečer popivali v straških gostilnah. Ko so lokalce zapustili, so od M. J. kupili 7 litrov vina in ga spili pred njeno hišo. Nato se je začelo strahovanje – vse v stilu divjega Zahoda.

Ovadba trdi, da so se fantje spravili na invalida J. F., ki je brez noge. Zmerjali so ga in ga začeli suvati. Posrečilo se mu je, da je ponočnjakom ušel in se v sobi zaklenil. S silo so hoteli vdreti za njim in pri tem

Bogati kradejo revnim

Videz lahko vara! Ni rečeno, da si pošten, če imaš denar in lep avto – Pogojna kazen

Slavko Kušljan in Vinko Štemberger iz Sentjerneja veljata v domači sredini za ugledni osebnosti. Prvi se vozi v mercedesu, zida enonadstropno hišo in je obrtnik – ima žago, drugi prav tako sin obrtnika. Prav ta dva pa sta morala pred sodišče zaradi kraje.

Aprila letos je bilo Justini Pungersič, skromni 60-letni ženi iz Škocjana, ukradenih iz gozda pri Dobravi 3 kubike smrekove hlodovine. Pred kratkim so ugotovili, da sta lesa s traktorjem odpeljala Slavko Kušljan in Vinko Štemberger. Les je bil že na Kušljanovi žagi, da bi ga razrezali, toda deliti nista mogla, ker so ju prej zasacili.

V zadevi ni šlo toliko za materialno škodo, saj tri kubike lesa ni veliko, toda če premožen vzame revnemu, je moralna obsodba toliko hujša. ...

Kušljan in Štemberger sta

razbili šipo na vratih, J. F. je dobil poškodbe na očesu in prsih.

Nadalje je razbrati, da fantje, ki so se tako „pogumno“ zagnali v invalida, s tem niso prvi prišli navzkriž z zakonom. Zaradi nasilnega vedenja, pretepanja, razgrajanja in pijančevanja po gostilnah so nekateri že sedeli pred sodnikom za prekrške.

Po podatkih milice iz Dolenjskih Toplic so si nekateri, ki čakajo zdaj na obtožbo zaradi dejanja 28. maja, nabrali tudi takle naglavne grehe: v začetku oziroma prvi polivici maja sta se Kavšek in Radulič posamič polotila miličnika, ko je prišel delat red. Vse to se fantom kajpak v postopku ne bo pisalo v dobro.

Morda pa bo potem v Straži le več miru. ...

»Vozil se bom z motorjem«

Kako si je mladi Dušan Brkič predstavljal poklic miličnika in kaj doživlja vsak dan

Dušan Brkič je končal lani srednjo strokovno šolo za miličnike – kadete v Tacnu. Zaposlen je pri postaji milice v Kočevju.

– Zakaj si se odločil prav za poklic miličnika?

– Veselil me je poklic in uniforma.

– Kaj si si predstavljal, da boš delal kot miličnik?

– Predvsem, da se bom vozil z lepim motorjem ali avtomobilom.

– Kaj pa zdaj v resnici delaš?

– Zdej vidim, da je miličniški poklic zelo težak in tudi neahležen

Milčnik Dušan Brkič (Foto: J. Primc)

posel. Ljudje našega poklica prav ne cenijo. Mlajših milčnikov starejši občani nočejo upoštevati, navajeni so bili namreč le na starejših milčnike.

– Kako se v takih položajih znaeješ?

– Hladnokrven sem.

– Se je kdaj kdo pritožil čez tebe?

– Že, da sem jih neupravičeno kaznoval. Vendar delam le po predpisih. Ne delam razlike med delavci in direktorji.

– Kako bi se ti obnašal do milčnikov, če bi bil občan?

– Podobno kot do drugih ljudi, se pravi vljudno, saj je tudi milčnik poklic, kot so tudi drugi.

J. P.

UČENCA VLOMILA V ZIDANICO IN SE NAPILA

Konec šole: kar pri litru

Ko sta odhajala s Smolenjske gore, sta pozabila zapreti pipo: iz soda je steklo 40 l vina

Še preden je zvonec v novomeski osnovni šoli Katje Rupene naznanil konec šolskega leta in še preden so razdelili spricevala, sta se učenca 5. in 6. razreda, 13-letna S. J. in M. B., oba doma iz Zabajke vasi, dogovorila, da gresta pit.

Pot pa ju ni nesla v trgovino po oranžado niti ne k vodovodni pipi ali k studencu, marveč naravnost na

Smolenjsko goro. Nikogar ni bilo v bližini, ko sta lezla v zidanico Antona-Avsa iz Smolenje vasi. V hram

KRONIKA NESREČ

DVOR: MOPEDIST V KOLE-SARJA – 9-letni Janez Ponikvar z Dvora se je 11. julija zvečer vozil s ponymem. Na levo stran je zavil, ne da bi nakazal spremembo smeri. Ignac Pirnat iz Seč pri Hinjah, ki se je pripeljal za njim z mopedom, je dečka zadel. Oba sta padla in se potolkla, obezvali pa so ju v novomeški bolnišnici.

CIRNIK: NESREČNO SREČANJE – Med srečanjem na cesti IV. reda pri Velikem Cirkniku sta se 11. julija zadelata z osebima avtomobila Anton Urbančič iz Leskovca in Anton Lamovšek iz Novega mesta. Z Lamovškovega fiata 850 so sneli registrske tablice.

NOVO MESTO: V PEŠCA NA PREHODU – Janez Krašovec iz Gorenje vasi pri Smarjeti je 10. julija prečkal Cesto komandanta Staneta pri lekarni. Ko je bil na prehodu za pešce, ga je s fiškom podrl Jože Pezdirc iz Novega mesta. Na srečo ni bilo hujših poškodb.

BREŽA: S FIŠKOM V USTAV-LJENI AVTO – Dragica Krmpotič iz Zagreba je 10. julija s fiškom potovala po avtomobilski cesti proti Ljubljani in pri Brezi zadelala in odbila avtomobil Miloslava Stefanoviča iz Vranja v osebni avtomobil Zivomira Nestoroviča iz Zagreba, ki sta

se zaradi prejšnje nesreče ustavila. Škodo so ocenili na 2.000 din.

BREZA: OSEBNI AVTO ZAPELJAL V „ŠKARJE“ – Nikola Spudič iz Gornje Stative pri Karlovcu je 10. julija vozil tovornjak s prikolico proti Ljubljani. Na klancu pri Brezi je naproti vozil Milan Knežević tovornjak s prikolico zagrebške registracije. Tedaj se je izza zagrebškega vozila pognal osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je Mustafa Saglam zapeljal v „škarje“. Trčenje je bilo neizogibno: osebni avtomobil je zadel najprej Spudičev, nato pa še Kneževićev tovornjak. Kljub hudemu trčenju (9.000 din gmožne škode) so ljudje odnesli celo kožo.

NOVO MESTO: FIŠKO NA OGRAJI, VOZNIK RANJEN – Franc Kranje iz Ljubljane je 9. julija jutraj vozil fiška po Ulici talcev. Ko je zavijal v Jerebovo ulico, je s stranske ceste pripeljal s fiškom Ivan Stokič iz Novega mesta in Ljubljancana potnil v ograjo Košakovega vrta. Kranje je dobil močan sunek v nogo. Škodo so ocenili na 5.500 din.

NOVO MESTO: V TOVORNJAKU BREZ VOZNIŠKEGA DOVOLJENJA – Drago Ponikvar iz Iške vasi je 8. julija pred Dolenjskino trgovino v Bršlunu obračal tovornjak in med vzvratno vožnjo zadel osebni avtomobil Brežičana Martina Gorriška. Škoda ni velika. Zanimivo je to, da je Ponikvar vozil tovornjak, čeprav zanj nima voziškega dovoljenja.

RODINE: KOLEŠAR V BOLNIŠNICI – Stane Bizjak z Rožnega vrha se je 8. julija peljal s kolesom po klancu v Rodinah. Med vožnjo je izgubil ravnotežje in padel. Zaradi poškodb po obrazu in rokah so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

GRADIŠČE: S FORDOM V DROG – Jože Gazdova se je 6. julija zvečer peljal skozi Gradišče s fordovim nemške registracije, prav tedaj, ko so iz avtobusa IMV izstopali delavci. Ko je bil vstric avtobusa, je zapeljal na bankino in zadel drog električne razsvetljave. Ranjena je bila sopotnica Slavka Jaklič iz Brusnice. Škodo so ocenili na 4.000 din. Električarji pa so morali popraviti konzolo na drogu in znova napeti žice.

SELA: S FIŠKOM V AVTOBUS – 6. julija je Dora Senica na Selih pripeljala fiška s stranske ceste in zadel avtobus, ki ga je Jože Rudman iz Škocjana vozil proti Ljubljani. Na srečo niti vozniki niti potnikom v avtobusu ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 1.500 din.

sta vdrla.

Za začetek sta si privoščila liter belega iz 100-litrskega soda. Hitro sta zlivala vase hladno alkoholno pijačo in steklenico izpraznila kot stara in vajena pivca. Pred odhodom sta natočila dve steklenici rdečega, vzela še polico in jo mahnila domov.

Med potjo jima žilica ni dala miru in sta ga „ruknila“ še en liter. To pa je bilo preveč: enemu je postalo slabo in je začel bruhati. Prav tedaj je prišel mladi milčnik in fanta odvedel. Kajpak tedaj še ni vedel, da pomaga tatilu.

Vso zgodbo sta fanta miličnikom povedala kasneje. Nič nista utajila, povedala sta celo, kam sta skrila polno steklenico, ki jima je domov grede še ostala.

Preiskovalci, ki so že prej zvedeli za vlom in tatvino v Avščevi zidanici, kajpak niso pričakovali, da bodo imeli opraviti s tako mladimi storilci – še otroki. Zadevo so prijavili, dalj kot do tožilčeve mize pa ni prišla, ker fanta še nista stara štirinajst let; po zakonu proti takim storilcem postopka namreč ni mogoče uvesti.

Bojli vzgojno bo, če bodo vlogo sodnikov v tem primeru prevzeli starši obeh otrok.

Na že obložena pleča

Ze tako kadrovsko slabo zasedeni postaji milice v Trebnjem so zdaj dodelili še obravnavanje prometnih nesreč na odseku avtomobilske ceste, ki pelje na območju trebanjske občine. Dodatna obremenitev pa ni tako majhna.

Nesreče na avtomobilski cesti nenehno naraščajo, tako kot narašča tudi promet na njen. Na območju trebanjske občine je bilo leta 1969 približno sto nesreč, lani pa že 176, kar je več kot polovico vseh nesreč, ki so se dogodile na cestah občine.

Postaja milice ima razen z nesrečami delo še z mnogimi kaznivimi dejanji. Ker ni miličnikov toliko, kot bi jih zahtevalo delo, ostajajo mnogo dejanja neraziskana, čeprav opravljajo službo mnogokrat prek svojega delovnega časa. Značilen primer je Mokronog, kjer bi po sistematizaciji delovnih mest moralo biti šest miličnikov, oddelek pa ima samo dva. Posledica je ena tretjina neraziskanih kaznivih dejanj in sorazmerno zelo malo preventivnih ukrepov v prometu, kar sicer morda človeka, ki ima pomanjkljivo opremljeno vozilo ali vozi brez dovoljenja, veseli, v bistvu pa vendar pripomore do žalostnega rekorda, ki ga ima naša dežela v prometnih nesrečah.

Zato se pridružujemo zahtevi Trebnjega, naj pristojni sekretariat še enkrat preuči, ali je smotno naložiti postaji milice tolikšno dodatno breme, če pa pri tem vztraja, naj zagotovi, da bo postaja imela več delavcev.

TOVARNA OBUTVE PEKO, Tržič

razpisuje

v skladu z določbami zakona o prometu z zemljišči in stavbami (Ur. l. SFRJ, št. 43/65, 57/45 in 17/67) ter zakona o pogojih za prodajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini (Ur. l. SRS, št. 20/71) po sklepu delavskega sveta z dne 28. 6. 1971

JAVNI NATEČAJ

za prodajo štirisobnega stanovanja

v velikosti 96 m² s podstrešjem v prvem nadstropju stanovanjske hiše v Krškem, Cesta krških žrtev 32.

Izključna cena za stanovanje je
120.000 dinarjev.

Pravico do sodelovanja na natečaju imajo pravne in fizične osebe.

Osební polog kupca ne sme biti manjši od 25% izključne cene ter mora biti plačan najkasneje v 30 dneh po sklenitvi pismene pogodbe.

Javni natečaj se bo izvedel z zbiranjem pismenih ponudb. Ponudbe bodo pregledane dne 2. 8. 1971 v pisarni direktorja splošnega sektorja tovarne obutve PEKO, Tržič, ob 8. uri.

Ponudba mora vsebovati: podatke o ponudniku, predmet, znesek, ki ga ponudnik ponuja ter potrdilo, da je vplačana varščina v višini 5% od izključne cene, to je 6000 din na žiro račun 5152-1-839 PEKO, Tržič, pri SDK Tržič.

Ponudbe je treba poslati v zapečateni ovojnici na naslov tovarne obutve PEKO Tržič, pravna služba, s pripisom »Javni natečaj za prodajo stanovanja«, najkasneje v 15 dneh po objavi. Ponudbe, ki bodo prispjele po tem roku oziroma bodo oddane po tem roku na pošto, ne bodo upoštevane.

Naučite se še vi leteti!

na novomeškem športnem letališču

V LETALSKI ŠOLI DOLENJSKEGA LETALSKEGA CENTRA

Prečna 46 pri Novem mestu

Tečaj za začetnike:

prijavite se v soboto ali nedeljo
(17. in 18. julija 1971) v pisarni
na letališču (tel. 21-107)

»NOVOTEHNA«, Novo mesto

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. 3 ekonomskih tehnikov za delo v komercialnem in računovodskem sektorju podjetja;
2. 2 skladiščnih delavcev;
3. snazilke na upravi s 3-urno dnevno zaposlitvijo.

Pogoji:

pod 1. uspešno končana ESS; zaželena praksa;
pod 2. in 3. NK delavec.

Osební dohodek po pravilniku podjetja.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor 15 dni po objavi.

Svet delovne skupnosti občinske skupščine Črnomelj

razpisuje

prosto delovno mesto

— DAVČNEGA KNJIGOVODJE — MEHANOGRAFA

Pogoji: dokončana srednja šola in tri leta
prakse na knjižnem avtomatu Askota

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na
naslov v 15 dneh po objavi.
Stanovanje ni zagotovljeno.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

ZA PRODAJO STANOVANJSKE HIŠE
V NOVEM MESTU, ŽABJA VAS 18

Stanovanje je zasedeno.

Licitacija bo 27. julija 1971 ob 9. uri v sejni sobi
Gozdnega gospodarstva Novo mesto, Gubčeva 15.

Začetna cena je 15.082,00 din.

Udeleženci licitacije morajo pred licitacijo položiti
10-odst. kavcijo od vrednosti izključne cene.

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

Tovarna baterij in baterijskih naprav »ZMAJ«, Ljubljana, Šmartinska 28

razglašja prosto delovno mesto

DELAVCA na MnO₂ v obratu Šentvid pri Stični

Sprejemamo kandidate do 30 let starosti.

Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. — Vloge
pošljite na kadrovske službo podjetja.

»NOVOTEHNA«, Novo mesto

razpisuje naslednje štipendije:

- 3 štipendije za študij na ekonomski srednji šoli,
prvi in drugi letnik;
- 2 štipendiji za študij na upravno-administra-
tivni šoli.

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor 15 dni po
objavi.

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO S SERVISI

»AVTO — CELJE«

CELJE, Ljubljanska 11

VAM TAKOJ DOBAVI

**AVTOMOBILE
ŠKODA 100 Š, 100 L
in 110 L**

V RAZLIČNIH BARVAH

Nudimo potrošniško posojilo v znesku 6000 N-din oz.
12.000 N-din

Vozila so tehnično pregledana in opremljena z dokumenti
za registracijo

Obiščite naš AVTOSALON v Celju na Ljubljanski 11, telefon 21-80,
kjer vam nudimo tudi mopede TOMOS, rezervne dele in dodatno
opremo za vozila FIAT-ZASTAVA, ŠKODA, NSU in RENAULT.

Priporoča se

»AVTO — CELJE«, CELJE

VABIMO VAS

na otvoritev

nove samopostrežne trgovine v SEMIČU

ki jo za vas odpira trgovsko podjetje

DOLENJKA iz Novega mesta

Slovesna otvoritev bo

v soboto, 17. julija, ob 15. uri.

V novi prodajalni boste odslej lahko kupovali špecerijsko blago,
gospodinske potrebščine, sadje in zelenjavo, kruh, mleko, sveže
meso in mesne izdelke, galanterijo, tekstil, konfekcijo ter por-
celan in steklo.

Zadnji rudarski praznik, ko je še večina kolektiva kočevskega rudnika skupaj, so praznovali 3. julija. Že letos bo odšlo precej rudarjev na prekvalifikacijo in rudnik bo v prihodnjem letu predvidoma zaprt (Foto: J. Prime)

Zadnji velik praznik rudarjev

Zaradi postopne preusmeritve bo v rudniku iz meseca v mesec manj zaposlenih — Darila v spomin na delo v rudniku

DROBNE IZ KOČEVJA

KOSCI NA RINŽI — Pred kratkim so začeli kositi zelenje na Rinži. To delo je potrebno opraviti vsako leto najmanj enkrat, ker sicer zelenje zadržuje razne smeti in nesnago, da ne odplava naprej.

CERKEV BODO POPRAVLJALI — Ob kočevski cerkvi so začeli postavljati zidarske odre, da bodo popravili cerkev, ki je bila v zadnji vojni občutno poškodovana.

ŠE DVOJE POSTAJALIŠČ — Pred kratkim je dobil SAP obvestilo, naj v Kočevju ustavljajo avtobusi še pri križišču Tomšičeve, Seškove in Kolodvorske ceste ter na križišču pri Mlekarni (Tomšičeva in Roška cesta). Potniki še vedno niso zadovoljni, ker v slabem vremenu nimajo nikjer strehe.

KOČEVJSKE NOVICE

„Res nisem rudar, ampak mesar, vendar je moj oče delal 40 let v rudniku. Zato se čutim njihov in zato sem prišel na rudarsko praznovanje,“ je povedal Ivan Lampe iz Kočevja.

Kočevski rudnik je pomenil mnogo skoraj slehernemu domačinu in seveda tudi za vso občino. Zato je bila zadnja velika svečanost rudnika za letošnji dan rudarjev posebno slovesna. Rudnik se bo namreč že letos začel postopno preusmerjati, zato bodo za prihodnji rudarski praznik predvidoma že mnogi člani kolektiva zaposleni pri podjetju ITAS.

Glavna rudarska proslava je bila 3. julija popoldne v dvorani v Šalki vasi. Na njej je o rudniku in njegovi zgodovini govoril direktor rudnika, poslanec Franc Korelc. Na proslavi so člani rudniškega kolektiva prejeli spominska darila — ure. Na njih je

RAZVITJE PRAPOROV

V nedeljo, 18. julija, bodo razvili gasilski prapor gasilci PGD Ložine pri Kočevju, 15. avgusta pa industrijska gasilska enota podjetja Lesna industrija Kočevje. Letos sta dobili gasilski društvi Vas Fara in Struge nov avtomobil.

vgravidana letnica 1972, ko naj bi bil rudnik predvidoma zaprt.

Svečanosti so se udeležili tudi predstavniki vseh pomembnih družbeno-političnih organizacij v občini, predsednik občinske skupščine Miro Hegler, ki je rudarjem tudi govoril, in predstavniki podjetja ITAS, ki se je združilo z rudnikom. J. P.

PROSLAVLJANJE SE JE ZAČELO

Slovesnosti v zvezi s proslavljanjem 500-letnice proglasitve Kočevja za mesto so se začele. Planinci so imeli 1. maja slavo pri Jelenovem studencu na Stojni. Pionirji šolskih športnih društev so imeli 6. junija veliko športno srečanje v vseh panogah med ekipami Kočevja in Delnic. V nedeljo, 18. julija, pa bo otvoritev filatelistične razstave, na kateri bodo razstavljene znamke, ki so veljale na območju Kočevske v obdobju od 1850 do 1971. Za to razstavo bodo razstavljali numizmatiki. A. A.

KMETIJSKI POSPEŠEVALNI SKLAD V METLIKI NAMENIL LETOS

za kmete 60.000 din posojila

Prošnje je treba poslati kmetijski zadrugi — Nekaj denarja iz kmetijskega sklada bo šlo letos tudi za regresiranje semenske pšenice in lešnikovih nasadov — Odgovor upravnega odbora sklada odbornikom

Na zadnji seji občinske skupščine v Metliki so nekateri odborniki razpravljali o delovanju sklada za pospeševanje kmetijstva. Želeli so, naj upravni odbor pojasni, zakaj ni bil denar lani v celoti porabljen. Njegovo sporočilo je takole:

V letu 1970 je imel sklad 102.396 din vseh dohodkov. Delitveni načrt je predvideval, da bi 70.000 din dali za dolgoročno posojila kmetom, 10.000 din za regresiranje semenskega krompirja, 10.000 din skladu za umetno osemnemanje krav in 3.500 din za pospeševalno službo.

Denar iz sklada je bil razdeljen po načrtu razen dela, namenjenega za kreditiranje kmetov. Za to so bili stvarni razlogi. Denar, pripravljen za posojila, je sklad namensko hranil do jeseni in sicer za kreditiranje kmetijske mehanizacije in obnovo vinogradov. V drugi polovici leta pa je nastopilo pomanjkanje meha-

nizacije oziroma jo je bilo dobiti le za devize. Za obnovo vinogradov je dobila kmetijska zadruga od Dolenjske banke in hranilnice 200.000 din posojila za obnovo zasebnih vinogradov. Tako je zadruga porabila ta denar za obsežnejša in načrtna vinarstvena dela.

Denar, ki ga lani niso porabili, so shranili za letos, ko bo imel sklad približno 90.000 din. Načrt, ki ga je sprejel upravni odbor sklada, predvideva, da bi letos namenili okoli 60.000 din za posojila zasebnim kmetovalcem (prek kmetijske zadruge), nekaj pa ga porabili za regresiranje semenske pšenice in lešnikovih nasadov. Upravičenci naj prošnje za posojila vložijo pri kmetijski zadrugi.

SPREHOD PO METLIKI

ZADNJEGA JUNJA LETOS je Metlika štela 2355 prebivalcev (1107 moških in 1248 žensk). V vsej metliški občini pa je živelo 7356 ljudi, od teh 3488 moških in 3868 žensk.

26. GASILCEV IZ METLIKE se je v nedeljo, 27. junija, udeležilo proslave stoletnice ustanovitve mariborskega gasilskega društva. Prisostvovali so tudi slavnostni seji, z zastavo pa so sodelovali še v gasilskem sprevodu.

NA PREDLOG POBRATENE AVSTRIJSKE OBČINE Wagnerja in tamkajšnjega gasilskega društva je predsednik štajerske gasilske zveze odlikoval predsednika metliškega gasilskega društva Janka Bračiča s križcem za gasilske zasluge prve stopnje. Visoko odlikovanje mu je izročil namestnik poveljnika grškega deželnega gasilstva 27. junija na gasilski jubilejni slavnosti v Mariboru.

UMRLI SO: Marija Okočki, 78, iz Metlike; Anton Molek, 73, iz Bojanje vasi; Gabre Vranešič, 51, iz Rosalnic in Božidar Sterk, 64, iz Primestka.

metliški tednik

ORTNEŠKI POROČEVALEC

ZA UPOKOJENCE — Občina Ribnica je spremenila odlok o plačevanju samoprispevka za šole tako, da plačujejo samoprispevek šole upokoenci, ki prejema pokojnino nad 800 din.

IZLET UPOKOJENCEV — 25. julija bodo naši upokoenci obiskali svoje vrstnike v Velenju in Mariboru. Obiskali bodo tudi Pohorje. V Grčaricah sprejema prijave tov. Cimprič, v Ribnici pa stara trafikarja.

VABILO NA PLES — Na cestnem križišču v Zlebiču so gasilci iz Zapotoka postavili do sedaj edinstveno vabilo na veselico. Tudi pretep na veselici ni bil slab. V. P.

ZOBOTREBCI

TRI IZMENE — Na delo v treh izmenah je pred kratkim prešla „Pletilnica“ Sodržiča, ki je zdaj obrat podjetja DONIT iz Medvoda.

PRAVNA POSVETOVALNICA bo na razpolago občanom 19. julija in 9. avgusta od 14. ure dalje v prostorih občinske skupščine v Ribnici.

MEDVEDE SO OPAZILI v okolici Sodržiča, in sicer tudi zelo blizu hiš. Pravijo, da je eden nedavno prišel do senika, ki je le 50 m oddaljen od „Pletilnice“ v Sodržiču.

IZLET PROSVETARJEV — Učitelji in ostalo osebje osnovnih šol Sodržiča in Loškega potoka so šli pred kratkim na tridnevni poučni izlet po Italiji in Avstriji.

SLAKI BODO IGRALI — V soboto, 17. julija, bo „Pri Rudku“ v Prigorici igral na veselici ansambel Lojzeta Slaka.

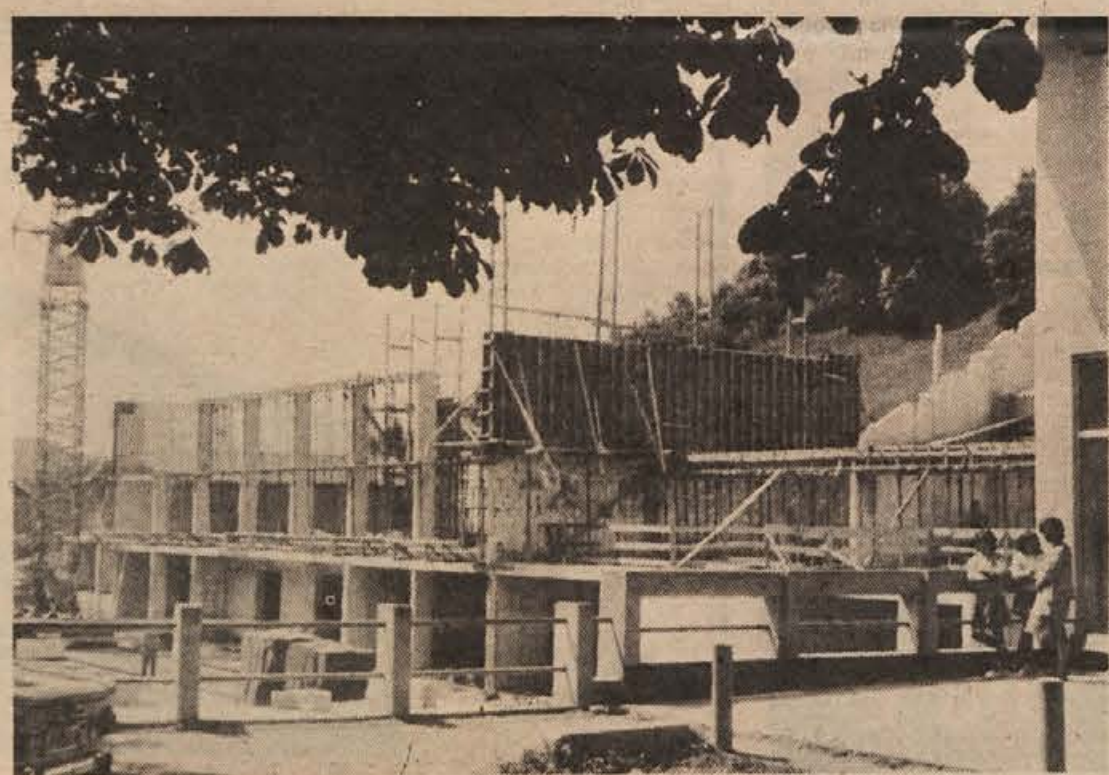
RAZSTAVA IZDELKOV UČENCEV je bila na osnovni šoli Sodržiča ob zaključku šolskega leta. Obiskovalci so najbolj občudovali ročne izdelke in aranžersko cvetje.

MALO SOLO so letos obiskovali vsi novinci šol v Sodržiču, na Gori in pri Sv. Gregorju. Ob koncu šole so bili vsi otroci testirani. Odkar je uvedena mala šola, so uspehi v redni šoli boljši.

POHVALE, NAGRADE IN DIPLOME so dobili učenci osnovne šole Sodržiča na zaključni proslavi ob koncu šolskega leta za uspehe, ki so jih dosegli v minulem šolskem letu na raznih tekmovanjih.

IZLET PROSVETNIH DELAVCEV Sodržiče in Loškega potoka po Avstriji in Italiji je zelo uspel. Prosvetni delavci so bili z njim tako zadovoljni, da bodo tudi v prihodnje organizirali podobne izlete. 7 R

REŠETO

Gradnja nove šole v Loškem potoku napreduje tako počasi, da se vsi boje, da kljub raznim zagotovilom le ne bo dokončana do decembra letos. Šola bi morala biti konec junija pod streho, a je še v začetku julija (glej sliko) precej manjkalo do strehe (Foto: J. Prime)

Stara šola ovira za boljši uspeh

Zaradi pomanjkanja prostorov v Loškem potoku niso mogli uresničiti načrta o dodatni pomoči učencem — Vendar je uspeh le boljši kot lani

Na osnovni šoli v Loškem potoku je kljub težkim pogojem za delo in učenje letos izdelalo 88,6 odstotka učencev ali 2,7 odstotka več kot lani. Računajo pa, da se bo uspeh občutno popravil, ko bo zgrajena nova šola.

Na razredni stopnji je uspeh že sedaj zadovoljiv, saj znaša 95,8 odstotka, medtem ko je na predmetni le 80,8 odstotka.

Na predmetni stopnji ni uspeh slabši le zato, ker so težji predmeti, ampak tudi zato, ker se vsako leto učitelji menjavajo in ker starši svojim otrokom ne morejo več kaj dosti pomagati. Vendar pa je starše — predvsem so to delavci in kmetje — treba pohvaliti, ker zelo redno prihajajo na roditeljske sestanke in se zanimajo, kako njihovi otroci napredujejo.

Vodstvo šole se je prizadevalo, da bi redno uresničevalo načrt o dopolnilnem pouku za učence, ki jim gre do nekateri predmeti težje. Zal pa

so ta načrt lahko zaradi pomanjkanja prostorov in učiteljev izpolnili le 70-odstotno.

Dopolnilni pouk so lahko organizirali le jutraj, pred rednim poukom ali pozno popoldne, ker imajo dve izmeni, in sicer od 8. ure do 17.30. Za dopolnilni pouk so uporabljali še sejno sobo krajevne skupnosti, šolsko tehnično delavnico, ki je še najbolj podobna kurniku, in tudi zbornico.

Otroci so dopolnilni pouk sicer obiskovali, vendar so imeli do njega napačen odnos. Menili so, da so se že pri dopolnilnem pouku dovolj naučili, zato se jih kar polovica ni učila dovolj doma.

Učenci so sodelovali tudi v izven-

šolskih dejavnostih, in sicer v obeh pevskih zborih, folklornem, dramskem, šahovskem, matematičnem in gospodinjstvem krožku, za razne bralne značke pa je tekmovalo 124 izmed 268 učencev. Priredili so 5 proslav za starše in šolarje in nekaj proslav le zase. Mladi člani RK pa so sodelovali v mnogih človekoljubnih akcijah. J. P.

KOŠNJA V ZAOSTANKU

Letošnja košnja je v ribniški občini v precejšnjem zaostanku. Slabo vreme je kmetom zelo nagajalo, zato so imeli težave s spravilom sena. Zaradi kasne košnje pričakujejo slabši pridelek otave. Trava v dolinskem predelu je bila dobra, v višinskih, kjer se je košnja začela že v prvih dneh julija, pa slaba. —

BELOKRANJCI VSEM, KI PRIDEJO NA PROSLAVO:

»Hojte k nam v goste!«

Vse kraje bodo uredili, kot da je pri vsaki hiši praznik — Ugodnosti za tiste, ki bodo potovali na Lokve poslušat Staneta Kavčiča

Ko sem te dni v Črnomlju obiskal predsednika občinske konference Socialistične zveze Lojzeta Šterka, mi je dejal, da se malone sleherni Belokranjec pripravlja na proslavo 30-letnice vstaje na Lokvah, kjer bo imel slavnostni govor predsednik slovenske vlade Stane Kavčič. Še posebno veliko dela pa imajo pripravljalni odbor, ki ga vodi direktor semiške tovarne kondenzatorjev Franc Košir, in družbenopolitične organizacije. Kot smo že prejšnji teden poročali, pričakujejo na proslavo več kot 15.000 ljudi.

Iz črnomljske občine se bo proslave udeležilo več kot 4000 ljudi. Iz vseh večjih krajev bodo na Lokve vozili avtobusi, za udeležence slavlja bo prevoz v obeh smereh brezplačen. Točen čas bodo objavili naknadno na krajevno običajen način.

Velike ugodnosti pri prevozu bodo imeli tudi tisti udeleženci proslave, ki se bodo pripeljali z vlakom. Železnica bo priznala 50 odstotkov popusta pri vozovnici vsakomur, ki bo kupil karto do Otovca vsaj do 19. julija. Udeležencem z območja železniških postaj Rožni dol in Semič bo prevozne stroške povrnila tamkajšnja krajevna organizacija Socialistične zveze. Kdor želi na proslavo na Lokve potoovati z avtobusom ali vlakom, naj se takoj prijavi svojem predsedniku Socialistične zveze. I. ZORAN

• Jutri: o svetu

Na jutrišnji seji občinske skupščine bodo sklepali o ustanovitvi sveta občin za Dolenjsko (Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje) in o družbenem dogovoru za financiranje zdravstvene dejavnosti v obdobju 1971–1975. Poleg tega bodo odborniki prislusili poročilom, ki so jih o svoji dejavnosti pripravili občinska uprava, občinsko sodišče, javno tožilstvo, pravobranilstvo in upravni odbor sklada za pomoč pri zidanju stanovanj borcev NOV. To bo zadnja seja pred počitnicami.

Za poletno vročino smo vam pripravili veliko izbiro ženskih in dekljskih oblek, moških, ženskih in otroških hlač, perila in pletenin.

O tem se brezplačno prepišajte pri »VELETEKSTILU«, Črnomelj

Anton Dvojmoč, predsednik občinskega odbora ZZB in član pripravljalnega odbora za proslavo na Lokvah, objublja, da bo Bela krajina pripravila srce in naročje za vse, ki jo bodo 22. julija obiskali.

„To našo deželico zlasti mnogi partizani in aktivisti v dobrem spominu. V času, ko jim je vojna vihra vzela toplo domače ognjišče, so v tej deželici, v slehernem kraju in sleherni hiši našli svoj rudi dom. Zato se tokrat še posebno veselimo srečanja s temi fanti, z borci in aktivisti: pripravili jim bomo gostoljubje, ki jih bo še bolj navezalo na Belo krajino. Zelim, da bi bilo ponovnih srečanj ob tem prazničnem dnevu kar največ. Se enkrat: dobrodošli!“

ČETRTKOV INTERVJU

Neokrnjen Ragov log!

Dominvestov arhitekt inž. Marjan Lapajne:
»Ragov log — idealna mestna zelenica...«

Prejšnji četrtak je direktor Zavoda za kulturno dejavnost Lojze Kastelic vprašal Dominvestovega arhitekta inž. Marjana Lapajne, kakšna bodočnost čaka novomeško rekreacijsko območje, gozdni na desnem bregu Krke — Ragov log.

„Načelno bi bilo najbolj prav, da ostane neokrnjen!“, trdi inž. Lapajne, „saj je znano, da mestom manjka zraka, da industrija zastruplja ozračje, z odpadkami uničuje vode. Torej je razumljivo, da se moramo boriti, da bomo čimveč zelenih površin ohranili takih, kot jih imamo da-

umetniški oblikami ne bi smeli pokvariti zdaj naravnega okolja. Ragov log je zdaj krasen primerek tega, kar uspeva pri nas, saj v njem raste menda vse, kar sicer raste na Dolenjskem: bukev, gabri, hrasti, smreke, jelke...“

Urbanistični načrt mesta še ni narejen. Ta bi lahko določil, kaj bo z Ragovim logom?

„Prav zdaj delam prometno in urbanistično študijo mesta. Idealno bi bilo, da bi promet iz starega mestnega jedra izločili. Po načrtih naj bi zidali proti vasi Ragovo — a gozd ni namenjen zidavi. Če pravim, da bi moral Ragov log ostati neokrnjen, mislim, da bi zaradi oblikovanosti tal lahko bil deloma namenjen tudi družbeni uporabi, recimo za tabornike. Zato pa naj bi gozdni na levi strani Krke, Portovald, namenili rekreaciji. Teren omogoča tam tudi manjšo smučarsko vlečnico, ker je smučišče bolj primerno kot na Marofu. Zaprado od konca gozda pa bi mesto lahko dobilo tudi svoje kopališče, saj je lega prav primerna, ker bi imel bazen popoldansko sonce tja do večera. Novo mesto pa — mislim, da soglašajo vsi — kopališče zares nujno potrebuje. Vse bolj umazana Krka ima vse manj možnosti, da bi Novomeščani naredili kopališče na njenem bregu, kot so to delali nekoč.“

— In vaše vprašanje?
„Zadnje čase je spet vse več besed o onesnaženju Krke. Zanima me, kaj namerava Industrija motornih vozil storiti s svojimi odpadki in kako ter do kdaj preprečiti onesnaženje zraka. Mislim, da smo vsi za to, da Novo mesto ne postane podobno Jesenicam, Trbovljam ali kakemu drugemu mestu z nemogočim zrakom. Za odgovor bo vedel direktor IMV Jurij Levičnik.“

J. SPLICAL

nes, da nas ne bo pozneje bolela glava, kot jih boli v nekaterih drugih mestih, kjer nimajo nič zelenja — le betonsko džunglo.“

— Kaj bi bilo torej najbolj primerno?
„Ragov log naj ostane nepotvojen, neokrnjen. Po mojem naj bo to nekak mestni park, z

Na proslavi v Žužemberku so se med drugimi zbrali tudi preživeli borci jurišnih bataljonov 15. in 18. divizije. Na sliki: dekle pripenja rdeč nageljšek komandantu Rudiju Pušnjaku-Uraganu. Desno: borci, ki so prišli iz vseh krajev Slovenije. (Foto: S. Dokl)

PROSLAVILI SO 13. JULIJ, PRAZNIK ŽUŽEMBERKA

Vsa Suha krajina je slavila

Na proslavi v počastitev krajevnega praznika Žužemberka se je v srcu Suhe krajine zbralo blizu 2000 ljudi — Med njimi so bili tudi borci jurišnih bataljonov 15. in 18. divizije — Lepa spominska proslava

Žužemberk in vsa Suha krajina sta v soboto in nedeljo doživela dva lepa dneva. V spomin na 13. julij 1942, ko je bil kraj prvič osvobojen in postavljena prva komanda mesta na Slovenskem na čelu z domačinom Francem Smrketom-Joštom, in na 13. julij 1943, ko so partizanske enote pri napadu na Žužemberk prvič uporabile motorna vozila, je bila v tem kraju osrednja republiška proslava Zdrženja šoferjev in mehanikov Slovenije, povezana s podelitvijo domicilov jurišnih bataljonov 15. in 18. divizije. Prireditve je bila zelo slovesna in jo je obiskalo veliko ljudi, med drugimi tudi Franc Leskošek-Luka.

Slovesnosti so se začele že v soboto, ko se je začel športni in kulturni spored. Program se je nato nadaljeval v nedeljo zjutraj, ko so vojaki novomeške garnizije in teritorialci iz Suhe krajine uprizorili napad s podporo letal na Žužemberk. Nekaj po

deseti uri se je z veliko pisano parado, ki je prispela na Glavni trg, začel glavni del prireditve. Po pozdravnih besedah direktorja Gorjancev Stefana Galiča, predsednika republiškega Zdrženja šoferjev in mehanikov Mirka Novaka in zastopnika enake zvezne organizacije, general-

nega polkovnika Milana Zežlja, je govoril Predsednik Franci Kuhar o gospodarskih dosežkih v novomeški občini.

Krajevna skupnost je ob tej priložnosti podelila domicil jurišnim bataljonoma 15. in 18. divizije. Domicilni listini sta sprejela komandanta Rudi Pušnjak-Uragan in Andrej Sturm; prvega komandanta osvobojenega Žužemberka Franceta Smrketa pa je krajevna skupnost imenovala za častnega občana. Podeljenih je bilo tudi nekaj priznanj združenja šoferjev in avtomehanikov; med drugimi sta zlati znački prejela tudi Franc Leskošek-Luka in Franc Smrke.

Novomeški kulturni delavci so pripravili izbran kulturni program, ki je dal proslavi še posebno vrednost.

Prireditve je bila dobro pripravljena, zato se je več kot 2.000 obiskovalcev, ki so imeli dva dni v razgibanem Žužemberku in okolici dovolj možnosti za prijeten počitek in ogled znamenitosti, dobro počutilo.

S. DOKL

KOMISIJA ZA DRUŽBENO NADZORSTVO

Za meso iz klavnice!

Edina možnost: združitev Mesnega prehrambenega podjetja, da bi dobili novo klavnico

Na devetih tipkanih straneh in s petimi tabelami je poročala komisija za družbeno nadzorstvo na zadnji občinski seji v Novem mestu: ugotovitve so take, kot smo jih že zapisali. Mesno podjetje ni gospodarilo tako, kot bi podjetje lahko delalo. Gotovo najhujša obtožba je ta, da bi moralo usmeriti svoje moči v gradnjo nove klavnice, namesto tega pa je denar zapravljalo za nakupe dislociranih objektov — nekatere je moralo potem celo zapreti, kar je bil nov dokaz kratkovidne politike.

Občinska skupščina je izbrala petčlansko komisijo, ki bo zaposlene seznanila z dejanskim stanjem v podjetju in nakazala možnosti za razvoj. Položaj je namreč v podjetju slab, saj bi velika večina takoj zapustila ko-

lektiv — kadar se ladja potaplja, miši bežijo z nje. Vodstvo podjetja pa je doslej tako zavajalo kolektiv, da so nekateri delavci prepričani, da se bodo iz sedanjih težav še rešili.

Edina možnost za obstoj in razvoj podjetja je gotovo gradnja klavnice. Prav ob ogledih lokacije za klavnico pa so že mnogi izgubili živce, ker je Jože Zalkar, direktor Mesnega prehrambenega podjetja, s spetno taktiko gradnjo zavlačeval, ko si je izmišljal vedno nove lokacije in vedno nove izgovore, za kaj prejšnja lokacija ne more ustrezati. Vsi ti izgovori so bili izvirni iz trte, saj finančni položaj podjetja kaže, da nove klavnice ni sposoben zgraditi.

Tako ostaja pravzaprav kot edina možnost, da je potrebna čim hitrejša združitev podjetja s takim partnerjem, ki bo sposoben in voljen v Novem mestu zgraditi klavnico (to je za prebivalce gotovo najvažnejše!), hkrati pa je prav tako razumljivo, da bi po splošno veljavnih gospodarskih načelih moralo vodstvo podjetja odstopiti, saj se je njegova politika — to je menda vsem očitno — podrla.

Staršem šolo-obveznih otrok!

V današnji številki Skupščinskega Dolenjskega lista objavljam odlok o organizaciji mreže osnovnega šolstva v občini Novo mesto, ki je bil sprejet prejšnji teden. Starše vseh šoloobveznih otrok prosimo, da si odlok na tančnejše ogledajo in upoštevajo novo razdelitev šolskih območij. Posebej opozarjamo starše tistih učencev višjih razredov, ki so doslej v Novem mestu obiskovali pouk nemščine v šoli „Katje Rupena“, da bodo ne glede na novo določitev šolskih območij ti učenci dokončali svoj obvezni osnovnošolski pouk v tej osnovni šoli.

OBČINSKA SKUPŠČINA
NOVO MESTO

PRIZNANJE SREČKU KODRETU

Dejovni uspehi pionirskih krožkov pri žužemberški šoli pa tudi krožkov žužemberškega društva Ljudske tehnike so tesno povezani s prizadevanji in požrtvovalnostjo učitelja žužemberške osemletke tvariša Srečka Kodreta. Še posebej nam služe mu štejejo za dosežek mladih fotoamaterjev in filatelistov, zato smo veseli priznanja, ki mu ga je dala filatelistična zveza Slovenije, ko mu je njen predsednik v nedeljo podelil zlato filatelistično značko.

M. SENICA

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Slavica Stanič iz Kostanjevce — Suzano, Marija Marinič iz Vrbovca — Mirka, Dragica Ajdnik iz Grdenja — Vesno, Slavka Rukše iz Gabrja — Mira, Ana Kralj iz Podklanca — Tineta, Cilka Smajdek iz Vrha pri Ljubnu — Aleša, Marija Mavec iz Rakovnika — Franca, Marija Poglavec iz Dolnje Straže — Julito, Frida Trček iz Metlike — Tomaža, Kristina Horvat iz Dolnjih Kamenc — Mitja, Fatima Mrkič iz Gote vasi — Dragana, Ana Opalk iz Prečne — Suzano, Stefka Novak iz Dolenje vasi — deklico, Jožefa Debeve iz Dolnjih Kamenc — deklico, Martina Bajuk iz Velike Lahinje — dečka, Ana Marn iz Hudenje — deklico, Jožefa Kastelic iz Jezera — dečka, Zofija Sopčič iz Črnolj — dečka, Božena Oberč iz Brestanice — deklico, Marica Radkovič iz Suhorja — deklico, Lojzka Sladič iz Dolnjih Kamenc — deklico, Milena Pirnar iz Broda — dečka, Ljudmila Kršinc iz Metlike — deklico in Stanislava Borštnar iz Vidošičev — dečka, — Čestitamo!

MINI ANKETA: Čas konjičkov

Julij in avgust sta meseca dopustov, uradi, pisarne, tovarne... so kot opusteli. Vse drvi k morju, v planine, ceste postanejo pretesne, prenočišče v letovskih krajih zmanjka, mesta samevajo prazna. To je čas, ko se spočiti od vsakodnevnega pehanja pri delu prepustimo konjičkom: največkrat morskim konjičkom (ki pa jih je težko ujeti). In tudi v prenesenem pomenu jih ni lahko ujeti: morje postaja vse dražje.

Tokrat je bilo naše vprašanje: „Ko boste ušli napornemu vsakdanjemu delu, ko boste imeli na dan 24 ur časa — kaj boste počeli, česar sicer nimate časa početi?“

Cita Bračko iz Ukirja: „Z otrokoma se bom plovila, ker jima zdaj ne morem posvečati dovolj časa. Eden je star 6, drugi ima 3 leta in pol. Kolikor bom mogla, bom ob njih...“

Marina Vovk s pošte: „Letos ne bo konjičkov, ki bi spustili živce. Prosti čas, namenjen brezdelju in počitku, bom morala nameniti pomoči pri gradnji hiše. Mislim, da je zdaj že tako pri koncu, da se bomo letos že vselili...“

Franc Bartol, občinska konferenca SZDL Novo mesto: „Na morje grem, kopal se bom — in živel v zares popolnem brezdelju. Rad bi se spočil od psihično utrujajočega dela, neprestanih sej, napornega dela!“

Ivan Marciš, reševalna postaja: „Dopust mi bo letos minil v znamenju dveh konjičkov. Prvi: na morju se bom okopal za leto, ki mineva, in še za leto, ki bo prišlo. Drugi: zidati bo treba. Pomagal bom hčeri, ki si postavlja hišo.“

Jože Šetina, Uprava za izmero in kataster zemljišč: „Od konjičkov letos ne bo dosti ostalo. Ze zdaj vem: dela je preveč, pa bom moral honorarno zagrabiti zanj še med dopustom. Tudi rokomet to poletje ne bo konjiček: dobili smo novo igrišče, postavili bomo razsvetljavo in treba bo dobro zagrabiti!“

Kaj drugega tako ni bilo pričakovati, saj je anketa, ki jo je naredil sociolog Franci Šali, pokazala, da večina ljudi prostega časa in dopustov ne izkoristi za „prosto“ — ampak za dodatno delo. Čas konjičkov in čas dela si torej krepko skačeta v lase...

Novomeška kronika

VODE NI BILO — V soboto ob 17.30 je počila glavna vodovodna cev pri Črnomlju in iztrgala okoli 100 kub. metrov zemlje. Napako so delavci novomeškega vodovoda odpravili v nedeljo ob 12.30. Večina novomeških gospodinjstev je v soboto in nedeljo ostala brez vode, nekateri so jo dobili komaj v nedeljo popoldne.

ODSTRANJENA OGRAJA — Na cesti Komandanta Staneta pred nekdanjo trgovino Borovo so končno odstranili ograjo. S tem se bo spet lahko nemoteno odvijal promet, ki je bil zaradi zoženja ceste precej oviran.

VELIKO KOPALCEV — Čeprav je Krka v teh toplih poletnih dneh prepredena z umazanimi algami, je bilo v soboto in nedeljo na bregovih Krke veliko število kopalcev. Toplice so bile polne gostov, zato so si Novomeščani raje izbrali kopanje in sončenje ob Krki.

ODLIČEN OBISK NA LOKI — V soboto je na Loki igral zabavni ansambel ameriških Slovencev Richarda Vadalna. Obisk je bil odličan. Na Loki se je zbralo več kot 700 poslušalcev, ki so bili z izvajanjem ansambla zelo zadovoljni. Po končani prireditvi so Vadalnovi fantje igrali še za ples. Organizator prireditve je bilo novomeško Turistično društvo.

AVTOCAMP JE ZAZIVEL — V zadnjih dneh je v novomeškem avto-campu Krka na Stadionu bratstva in enotnosti dober obisk. Proti večeru se nabere toliko potujočih noma-

dov, da je že kar stiska za dober prostor.

STREHA NAD RIBJO — Dela pri ureditvi nekdanje Ribje restavracije v središču Novega mesta napredujejo. Te dni so nad stavbo, ki je doživela precejšnjo preureditev, postavili streho.

TELOVADNA OPREMA JE PRISPELA — Oprema za telovadnico na Grmu in v Bršljanu je že prispela. Investitor je nabavil solidno telovadno orodje, tako da bo Novo mesto končno le imelo boljše priprave za telovadbo.

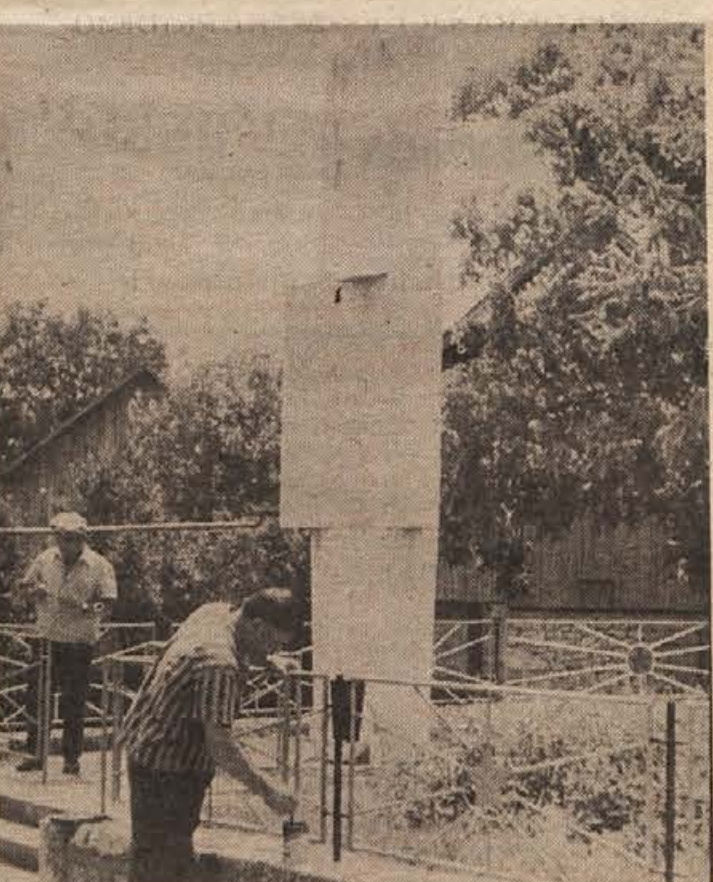
NA TRŽNICI — Na tržnici so v ponedeljek veljale naslednje cene: cvetača 6,00 din, čebula 3,50, česen 7,00, fižol — strožji 5,00, fižol 6,00, krompir 2,30, koleraba 3,00, korenje 6,00, kumare 3,00 do 4,00, ohrovt 4,00, pesa 3,00 do 4,00, peteršilj 9,00, paradižnik 4,00, paprika 7,00, solata 4,00, zelje 2,50, breskve 6,00, borovnice 6,00, sveže fige 6,00, hruške 7,00, jabolka 8, limone 6,00, lubenice 5,00, marelice 7,00, orehi 5,00, sveže slive 5,00, banane 6,00, jajca 0,70 do 0,75, smetana 20 din.

PREJŠNJI TEDEN so v porodnišnici rodile: Tončka Smajdek iz Ulice Majde Šile 6 — dečka, Slavica Arsenovič iz Zagrebke 29 — Lidijo, Jožefa Kastelic iz Ceste na Lazu 11 — Lavro in Jožica Markovič iz Adamčeve 39 — Aleša.

UMRL JE upokojenec Miroslav Fugina, star 78 let. Pokopali so ga 9. julija.

— Ena gospa je rekla, da ne more razumeti nekaterih novomeških trgovin, ki jim dobavitelj zjutraj pušča mleko, smetano in drugo kar pred vrati poslovalnic. Seveda je razložila, da s tem omogočajo nekaterim mladeničem brezplačen zajtrk...

Viničani si na vse načine prizadevajo kraj narediti lepši. Tudi spomenik žrtvam in padlim je dobil letos novo ograjo, člani odbora Zdrženja Zveze borcev pa so jo s prostovoljnim delom preplekali. (Foto: Ria Bačer)

ČRNOMALJSKI DROBIR

CESTO OD ČRNOMLJA do Lokev bodo pred proslavo 30-letnice vstaje nekoliko razširili in posuli, da bo sposobna prevzeti več tisoč osebnih avtomobilov in okoli 150 avtobusov.

ŽE VEČ KOT LETO DNI je cesta od Vranovičev prek Gradca zožena zaradi vodovodnih del. Pri izkopu jarkov so ponekod kar do polovice ceste nametali zemlje, čeprav bi jo lahko na drugo stran.

TECAJ PRVE POMOČI, ki ga je obiskovalo 35 ljudi, se je uspešno končal. Občinski odbor Rdečega križa namerava s tečajem nadaljevati v Črnolju in Semicu, če se bo prijavilo zadostno število ljudi.

MLADINA V MAVERLENU je te dni oživila svoj mladinski aktiv. Vodstvo so zaupali Antonu Mihaliču. Za 25. julij pripravljajo prosla-

vo v počastitev dneva vstaje. Po proslavi bo veselica.

V SEMICU BODO ASFALTIRALI pot od bivše tehnične do trga. Denar za ta dela bo prispevala predvsem domača tovarna kondenzatorjev.

V SEMICU RAČUNAJO, da bodo še ta mesec odprli novo poslovno stanovanjsko hišo, ki jo gradita tovarna kondenzatorjev in trgovsko podjetje Dolenjka. Dolenjka bo imela samopostrežno trgovino, domača tovarna pa 12 družinskih in samskih stanovanj.

Črnomaljski
poročevalec

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 16. julija – Dan tankistov
Sobota, 17. julija – Aleš
Nedelja, 18. julija – Miroslav
Ponedeljek, 19. julija – Vincenc
Torek, 20. julija – Marjeta
Sreda, 21. julija – Danijel
Četrtek, 22. julija – Dan vstaje

KINIO

BREŽICE: 16. in 17. julija franc. barv. film „Zadnji naslov“. 18. in 19. julija ameriški barvni film „Dolina smrti“. 20. in 21. julija franc. ital. barv. film „Cervantes“. CRNOMELJ: Od 16. do 18. julija amer. barv. film „Poišči si mesto smrti“. 20. julija franc. barv. film „Ho...“. KOSTANJEVICA: 17. julija ameriški barv. film „Point blanc“. 18. julija angleški barv. film „Interludij“. 21. julija amer. barv. film „Dan nevarnega revolverja“. KRŠKO: 17. in 18. julija angleški barv. film „Na tebi je vrsta, da

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

GOSTIŠČE Anica Kos, Ivančna gorica 61, iše 2 dekleti – vajenki za strežo ter priučen kuharico. Vse o nastopu službe po dogovoru.
IŠČEM starejšo žensko za varstvo dveh otrok in pomoč v gospodinjstvu. Prijave sprejemam lahko le v popoldanskem času na naslov: Slavka Bučar, Irča vas 75, Novo mesto.
SPREJMEM vajenka za radiomehanika, Vinko Plankar, TV radio servis, Krško.
KVALIFICIRANE PEKE sprejemem v stalno zaposlitev takoj. Prav tako sprejemam vajence za pekarsko stroko. Vse ostale informacije dobite na upravi „Žito“, pekarna in slaščičarna, Ločna 21.
IŠČEM dva vajenca za mizarstvo stroko, potrebna končana osemletka. Mizarstvo Črtalič, Dobrava pri Kostanjevici. Hrana in stanovanje preskrbljeno.
SAMOSTOJNI MIZARSKI pomočnik dobi dobro zaposlitev z lepo plačo pri Mizarstvu Črtalič, Dobrava pri Kostanjevici.
ŠIVILJO, lahko je priučen, ter vajenka za pletiljo in vajenka za šiviljo konfekcije sprejemem, Kristina Čirniš, Brežice.
BRIVSKO-FRIZERSKO vajenka sprejme takoj Slavka Zabkar, Kostanjevica na Krki.
FRIZERSKO VAJENKO sprejemem, Dragica Ulašič, Trebnje 17.
ZA LAŽJE delo na mali kmetiji iščem dekle od 15 let starosti dalje v stalno zaposlitev. Če bi se pa želela zaposliti v tovari, ji prekrbim tudi dobro službo. V počev pridje tudi sirota ali vdova, upokojenka. Oglasite se na naslov: Janez Trkov, Sadinja vas 24, Dobrunje pri Ljubljani.
GOSPODINJSKO pomočnico sprejem mlajša 4-članska družina, Milena Pucer, Koper, Kovačičeva 38 b.
DEKLE ali mlajšo upokojenko sprejemam za varstvo dveh otrok in pomoč v gospodinjstvu. Lastna soba, centralna kurjava, Zupančič, Kristanova 40, Novo mesto. Oglasite se od 19. julija dalje v popoldanskih urah.
MIZARSKEGA VAJENKA sprejem takoj. Hrana in stanovanje pri mojstru, pogoj je dokončana osemletka. Bitenc Ciril, mizarstvo, Vižmarska pot št. 3, p. Ljubljana-Sentvid.
VAJENKO IZ DEŽELE sprejme šivilja Marija Fabjan, Seškova 18, Kočevje.
SPREJMEM brivsko-frizersko pomočnico, Jože Novak, Ljubljanska 10, Novo mesto.
SPREJMEM mizarskega vajenka, Alojz Katič, mizarstvo, Krško, Starovaška 34.

SPREJMEMO

v učenje za dimnikarje
VEČ MLADINCEV

Imeti morajo najmanj 6 razredov osnovne šole, biti morajo zdravi in fizično močni. Pisane prošnje je treba poslati do 30. 8. 1971. Podjetje „Dimnik“ nudi vso oskrbo in delovno obleko.

Podjetje „DIMNIK“,
LJUBLJANA,
Prešernova 36/a

umreči“. 21. julija angl. barv. film „Klub morilcev iz Brooklina“. METLIKA: Od 16. do 18. julija franc. barv. film „Avanturisti“. Od 16. do 18. julija amer. barv. film „Nevada Smith“. MIRNA: 17. in 18. julija amer. barv. film „Izgubljena komanda“. MOKRONOG: 17. in 18. julija angl. film „James Bond Casino Royale“. NOVO MESTO: od 16. do 18. julija amer. barv. film „Mož, imenovan Konj“. 19. in 20. julija ital. barv. film „Silvija in ljubezen“. 21. in 22. julija domači barv. film „Kolesarji“. RIBNICA: 17. in 18. julija amer. barv. film „SOS zakonolom“. SEVNICA: 17. in 18. julija franc. film „Bitka v Ardenih“. SODRAŽICA: 17. in 18. julija amer. film „Deset zapovedi“ – II. del. SMARJESKE TOPLICE: 21. julija ameriški barvni film „Pojem pesem Dominik“. SENTJERNEJ: 17. in 18. julija „Tarzan, gospodar džungle“. TREBNJE: 17. in 18. julija ameriški barvni kavbojski film „V znamenju revolverja“.

ZAPOSIM DEKLE v gospodinjstvu z dobro plačo in zelo ugodnimi pogoji. Ima možnost priučenke v šivanju in pletenju, Angela Contale, pletilstvo, Bolgarska 23, Ljubljana.

STANOVANJA

OPREMLJENO ali neopremljeno sobo išče dekle v Novem mestu ali bližnji okolici. Ponudbe na upravo lista pod šifro: „Plačam vnaprej“.

Motorna vozila

PRODAM zelo dobro ohranjen fiat 750, star leto in pol. Prevoženih 20.000 km. Informacije po tel 78-300 dopoldan in 78-343 zvečer. (Pezdirc, Semič 48/c).
PRODAM traktor Porsche (22 km) Pance, Stanežiče 3, Ljubljana-Sentvid.
PRODAM FIAT 750, letnik 1971, in fiat 600 D, letnik 1960. Mirana Jarca 20, Novo mesto.
PRODAM avto kombi najboljšemu ponudniku. Avto ima pokvarjen menjalnik. Podrobna pojasnila: „Žito“, Pekarna, Ločna 21.
PRODAM avto fiat Zastava 750, letnik 1971, in ford taunus 12 M in letnik 1965. Janez Vodopivec, Smihel 28, Novo mesto.
PRODAM FIAT 750, letnik 1965, generalno popravljen, po ugodni ceni. Ogled vsak dan od 13.30 do 15.30, razen nedelje. Drago Matko, Kambičev trg 2/I, Kostanjevica na Krki.
FIAT 750, letnik 1963, dobro ohranjen, ugodno prodam, Ignac Prijatelj, Krško, Cesta krških žrtv 48.

PRODAM

PRODAM šivalni stroj Bagat, Piškur, Mestne njive 9, telefon 21-468.
UGODNO prodam nova, še nerabljena okna: 3 dvodelna okna s plastičnimi roletami in eno trodelno okno brez rolet. Jože Arh, Boršt 2, Cerklje ob Krki.
POCENI prodam ozočevne 25 W z mikrofonom in magnetofonom za kitaro. Pavel Malnarčič, Krupa 15, Semič.
PRODAM rabljeno dvodelno okno in vrata, Ivan Pavlič, Črmošnjice 3, Stopiče.
PRODAM trosobno stanovanje v Trebnjem. Ponudbe pod „Centralna“.
ZARADI SELITVE prodam dobro ohranjeno spalnico z žimnicami, kuhinjsko pohištvo in šivalni stroj Singer. Ogled pri Strajnarjevih, Trebnje 49.
POCENI prodam slamoreznicno in vprežni obračalnik, Fr. Potočnik, Bukovica 24, 64227 Selca nad Škofjo Loko.
POCENI PRODAM skoraj novo 3-člono omaro, Marija Fabjan, Seškova 18, Kočevje.
PRODAMO gumi kolesa za voz, avto karamboliran, letnik 1967. Možna menjava za protivrednost, izvezt in rabljen traktor, Edvard Rošthor, Rožna 48, Blanca.
PRODAM v dobrem stanju mlatilnico, ki dobro dela in troši, Janez Vovko, Brezje 1, Ratež, Brusnice.
PRODAM skoraj nov Dieslov motor Aran 10 KS, mlatilnico, ki tudi čisti 90-odstot, in vprežni obračalnik, Franc Struna, Potovrh 23, Novo mesto.
PRODAM brejo telico (6 mesecev) čiste sivo rjave pasme, teža 600 kg. Informacije: Juvanc, frizer, Trebnje.

PRODAM cement in betonsko železo 10 mm. Ponudbe pod „Dolenjska“.
PRODAM dve avtomobilski prikolici, nosilnost 600 kg. Po naročilu jih tudi lahko naredim, Alojz Zabkar, Sentjerne 117.
UGODNO PRODAM dobro ohranjeno kuhinjsko stojče omarico in otroško posteljo, katero si lahko ogledate vsak delovni dan od 10. do 18. ure. Petravič, Kristanova 26, stanovanje 23.
PLEMENSKA SVINJEREJA, Zumberačka Brezovica 5, Suhor pri Metliki, zaradi likvidacije prodaja čistokrvne breje svinje skupno z odojki in dva mesarica holandske pasme, stara 16 mesecev. Prodajo skupno ali posamezno, imajo tudi rodovne liste. Ogled možen vsak dan. Cena ugodna.

KUPIM

KUPIM 1 kub. m smrekovih desk (colarič), lahko rabljene. Naslov v upravi lista.

POSEST

V MACKOVCU pri Novem mestu prodam parcelo ca 1200 kv. metrov primerno za stanovanjsko gradnjo ali vikend. Ponudbe pa DI pod šifro: „Pobočje-razgled“. ODDAM stanovanje in v oskrbo hišo in sadovnjak. V poštev pridejo v prvi vrsti mlajši upokojenici brez otrok. Naslov: Ivan Crim, Arnovo selo št. 44, p. Artiče pri Brežicah.
PRODAM več parcel v okolici Cerevega loga pod Gorjanci, primerno za vikend ali vinograd. Voda in elektrika v bližini. Naslov v upravi lista (1472/71).
PRODAM gradbeno parcelo v Gorinji Strazi. Naslov na upravi lista (1453/71).
PRODAM VINOGRAD v bližini Mirne. Naslov v upravi lista (1456/71).
RAZNO
ODDAM HIŠO v najem v Brúsnicah. Naslov v upravi lista (1455/71).
PRODAM manjše posestvo v Dečji vasi pri Trebnjem. Oglasite se pri Francu Cimermanu, Dol, Stara vas 17, Sentjerne.
PRODAM zelo lepo urejen vinograd s skoraj dograjenim vikendom na zelo lepi sončni legi. Vinograd je na zici in moderno opremljen s cementnimi stebri, zraven glavne ceste in avtobusne postaje. Ponudniki naj se oglasijo na naslov: Anica Stoviček, Rošthorjeva 15, Krško 68270.
GRADBENO PARCELO na zelo lepem sončnem mestu prodam na Dolenjskem, blizu Krškega. Vse ponudbe pošljite na naslov: Anica Stoviček, Rošthorjeva 25 – 68270 Krško.
KUPIM gradbeno parcelo v neposredni bližini Novega mesta. Plačam dobro. Naslov v upravi lista. (1478/71).
PRODAM HIŠO z vrtom v Krškem. Je primerna za gostinski ali trgovski lokal. Informacije daje vsak dan od 9. do 13. ure Edi Kriger, Krško, Cesta krških žrtv 69.

RAZNO

IMATE RESEN NAMEN, da si poiščete ženo, moža? Ste osamljeni, pogrešate družino? Se želite izogniti avanturam, izkoriščanju, nerisnici, neuglednemu in nevarnemu spoznavanju na cestah in po lokalih? Pišite nam ali pa nas obiščite! Morda bomo pomagali tudi vam. Tajnost vam je zagotovljena. Pri odgovorih na kuverti ni oznake našega podjetja. POSREDOVALNICA ZA ZAKONSKE ZVEZE, Ljubljana, Pleteršnikova 24 a, blizu Gospodarskega razstavišča.
POROČNI PRSTANI! – Vsa zlatarska dela vam po vaši želji najbolje opravi zlatar Otmar Zidarič v Gosposki 5, Ljubljana, kjer dobite tudi poročne prstane vseh oblik! – Z izrezkom tega oglasa dobite 10, odst. popusta!

ČESTITKE

Frenku in Agni Škof želijo vso srečo na novi življenjski poti vsi domači.

PREKLICI

Vida Sajovic, Gabrje 127, Brusnice, prepovedujem pašo in vožnjo živine po mojem zemljišču v Vrtni in Vedmanu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Marija Kvasnik, Mala Strmca 8, Šmarjeta, prepovedujem vožnjo in hojo po mojem zemljišču. Kršitelje bom sodno preganjala.

Silvester Klanšek s Senovega prepovedujem vsem pašo kokoši, hojo in vožnjo ter delanje vsake druge škode po mojem posestvu v Brestanici. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

Jožefa Lukšič iz Canade prepovedujem sekanje in grabljenje lista po mojem gozdu v Jurni vasi in pri Padcu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

OBVESTILA

CENJENE STRANKE obveščam, da bom s 1. avgustom odprla nov lokal brivsko-frizerske stroke. Jožica Darovc, Gor. Straža 111. Se priporočam!

HITRO OČISTI oblačila družbeni obrat Pralnica in kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5. Odprto od 6. do 18. ure.

Izolacijo centralne kurjave in antikorozivne izolacije vam izdelamo hitro in kvalitetno. Slavko Markovc, Metlika, CBE 104 a. Ponudbe lahko pošljete tudi pismeno.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše drage mame in stare mame

NEŽE PUCELJ,
roj. Derganc iz Drenja

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so jo spremili na zadnji poti v tako velikem številu, ji darovali vence in cvetje in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo govornikom za poslovalne besede, organizaciji ZB in SZDL, godbi in pevčev iz Novega mesta, zdravnikom in bolnišničnemu osebju kirurškega bolnišnice Novo mesto, ki sta mu lajšala bolečine.

Zaljujoči: sinova Viktor in Alojz z družinami, vnuk Zdravko z mamo in drugo sorodstvo

Ob prerani izgubi našega brata, strica in botra

ALBINA BERETIČA
iz Šmarjete 32

se zahvaljujem množičnim organizacijam, najbolj občinski Zvezi borcev Novo mesto, posebno sekretarju tov. Pavlinu za organizacijo pogreba, ZB Šmarjeta, Škočjan, Šempeter, gasilec iz Šmarjete, Zbur in Bele cerkve za spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Oblaku in dr. Vodniku za zdravljenje in vsem darovalcem vencev in cvetja ter vaščanom in soročencem Gubčeve brigade, ki so pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujem se upravitelju šole in tovarišu podpolkovniku Jožetu Lužarju za poslovalne besede, heroju Vinku Robku za udeležbo na pogrebu, kakor tudi Vinku Šuštaršiču za pomoč.

Zaljujoči: sestra in bratje z družinami in drugo sorodstvo

Ob prerani izgubi naše drage mame

JOŽEFA ZUPANČIČ
iz Zdinje vasi

se posebno zahvaljujem vzgojno varstvenemu zavodu, posebnim šolam, LABODU za podarjene vence ter izrečeno sožalje, centru za denarno pomoč in vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti. Iskrena hvala prečistitnemu gospodu župniku za tako lep pogrebni obred.

Zaljujoči otroci: hčerka Jožica, sinova Martin in Marjan, hčerki Justa in Malči, sin Slavko in Tatjana

Po težki bolezni nas je nenadoma zapustil dragi mož, brat in svak

ANTON GREGORIČ
iz Loke pri Črnomlju

Vsem, ki ste nam v težkih urah bili v pomoč in nam izrekli sožalje ter prinesli pokojniku cvetja in vence, iskrena hvala. Posebno zahvalo smo dolžni družini Miketič in Slavi Jerman. Ravno tako se zahvaljujem gospodu dekanu za cerkveni obred, cerkvenim pevčev in godbenikom iz Črnomlja ter vsem, ki ste ga v tako lepem številu spremili na zadnji poti. Še enkrat prav vsem lepa hvala.

Zaljujoči: žena Katka, brat Jože in drugo sorodstvo
Črnomelj, 3. 7. 1971

Jutri, 16. julija, poteka 7 let, odkar je preminil skrbni, nepozabni oče in tast. Hvaležno se ga spominja sin z ženo. – Buk.

+ Hvala za vašo kri,
ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Matevž Mejač, Ivan Pavlič, Jožica Krevs in Milena Sitar, člani Novoteksa, Novo mesto; Edi Macele, Janez Skof, Jože Tomšič, Srečko Fridl, Lucijan Rojc, Franc Vrančar in Ivan Strasner, člani IMV Novo mesto; Alojz Novak, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Vinko Bojanc, Valentin Murgelj, Ciril Čelič, Stanko Kavšek, Stefan Bešek, Stane Zupančič, Zvonko Sašek, Albin Mavsar, Jože Pavlin in Franc Mavsar, člani Kovinarja, Novo mesto; Nika Lapanje, Julijana Jenko, Zofka Kralj, Stojan Majcen in Terezija Kraševc, člani Zavoda za zdravstveno varstvo, Novo mesto; Rončka Košir, članica ZTP Novo mesto; Vinko Šušteršič in Jožeta Hrovat, člana Industrije obutve, Novo mesto; Ivan Šporar, član Gorjancev, Straža; Jože Kobe, član Novoteksa, Novo mesto; Anton Slak, član Kemoopreme, Trebnje; Janez Novak, član Dolenjke, Novo mesto.

AB

Agraria
BREŽICE

**Ste v zadregi
za darilo?**

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 15. JULIJA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila in turistični napotki, 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB, Aktualnost tedna – Iz naše glasbene šole – Obvestila in reklame, 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 17. JULIJA: 16.00 do 16.30 Pol ure za pop glasbo, 16.30 do 16.40 Radijska univerza, 16.40 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter film, pregled, 17.00 do 17.20 Jugoton vam predstavlja, 17.20 do 17.30 Za naše najmlajše – Zgodba o Piki Noga-vički, 17.30 do 18.00 Narodnozabavna na valu 192 m.

NEDELJA, 18. JULIJA: 10.30 – Domače zanimivosti – Početnice ob morju – reportažni zapis z občinske počitniške skupnosti v Savudriji – Za naše kmetovalce: inž. Darko Jelčič – Vzdrževanje in delo z motornimi skopolnicami in pršilniki – Zdravstveno predavanje: dr. Jože Bertole – Gobe so tudi nevarne – Obvestila, reklame in sponzorizirane kine-matografovi, 12.30 do 14.30 – Občani čestitajo in pozdravljajo.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 18. JULIJA: 10.30 Občinske novice in lokalna poročila – reklame in oglasi – Po domače (glasbena oddaja) – Nedeljski aktu-

Oboje potrebujemo: vaš

stari in novi naslov

ko nam pisneno javljate spremembo naslova! Lista vam na novi naslov ne moremo pošiljati, če nam hkrati ne sporočite svojega dosedanjega (starega) naslova. Ne jezite se torej na nas, če boste prejeli Dolenjski list tudi naprej na dosedajni naslov, čeprav že stanujete kje drugje – zato upoštevajte naše gornje navodilo.

UPRAVA LISTA

alni magnetofonski zapis (obiskali smo Blanco) – Zabavna glasba z uganko – Kakšni so konjički naših občanov (obiskali smo numizmatika Franca Plajferja iz Dolenjega Boštana) – Za vsakogar nekaj (glasbena oddaja) – 12.30. Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – Ob krvo-dajalski akciji v naši občini – Zaključek oddaje.

SREDA, 21. JULIJA: 16.00 Občinske novice in lokalna poročila – Reklame in oglasi – Iz diskoteke naših poslušalcev – Ob 20. obletnici sevnških tabornikov – Po domače (glasbena oddaja) – Nekaj praktičnih nasvetov za gospodinjstvo – Ali poznate operetne mojstre? – Zaključek oddaje.

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

IVANA HROVATA

železniškega upokojenca – borca iz
Regerče vasi

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Posebna zahvala sosedom, vaščanom, organizaciji ZB za poslovalne besede, SZDL, železničarjem kurilnice Novo mesto, konfekcijskemu oddelku NOVOTEKSA, Rogu, upokojenecem, novomeški godbi, vsem darovalcem vencev in cvetja. Zahvala tudi dr. Kapšu za lajšanje bolečin in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zaljujoči: žena Jožica, hčerka Cirila, sin Janez, sestra Pepca in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani in nenadni izgubi našega predragega sina in brata

JOŽETA LOVREKA

se prav iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam stali ob strani v teh težkih trenutkih. Sprejmite našo toplo zahvalo prav vsi, ki ste mu darovali številno cvetje in vence ter nudili pomoč v kakršni koli obliki. Iskrena hvala dr. „Partizan“ Sevnica, RD Krmelj, tabornikom ZŽTO-PEP Ljubljana, konf. „Lisca“, duhovništvu, vsem delovnim organizacijam ter mnogim njegovim prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Pokazali ste, da ste ga imeli radi, zato smo vam iskreno hvaležni. Prav vsem še enkrat iskrena hvala!

Sevnica, 8. julija 1971

Zaljujoči: mama, oče, brat z družino, sestra, zaročenka in drugo sorodstvo

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 16. JULIJA: 8.10 Opera matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Jože Maček: Obvezni poletni varstveni ukrepi na njivah. 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orkestri. 14.10 Ob lahki glasbi. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.20 Operni koncert. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Beneški fantje. 20.00 Poje zbor RT Beograd. 20.30 „Top-pops 13“. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 17. JULIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tečaj. 9.35 Z ansambлом Maksa Kumra. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - prof. Vinko Stigarič: Skalnjak v domačem vrtu. 12.40 „Po domače“. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Poje baritonist Vladimir Ružjak. 16.00 „Vrtljak“. 16.40 Dobimo se ob isti uri. 17.10 Gremo v kino. 18.15 Aci Bertonec igra Griega. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Franka. 20.00 Večer z napovedovalcem Borutom Mencingerjem - vmes ob 20.30 Zabavna radijska

igra - Wolfgang Ecker: Dama s črnim jazbecarjem - II. epizoda. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 18. JULIJA: 4.30 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Franc Belčič: „Tristo zelenih abrakadaber“. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši... Ze sredi julija 1941 zakon in prisega slovenskih partizanov. 10.25 Pesni borbe in dela. 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Z domačimi ansambli. 14.30 Humoreska

tega tedna - Dve humoreski. 15.05 Igramo za prijetno razvedrilo. 16.00 Radijska igra Luigi Pirandello: „Cece“. 17.05 Nedeljsko športno popoldne. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 „V nedeljo zvečer“. 22.20 Plesna glasba.

PONEDELJEK, 19. JULIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Jana Pintar: Potrošnja močnih alkoholnih pijač pri nas je prevelika. 12.40 Vedri zvoki s pihalnimi orke-

stri. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 „Signali“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Dorka Škoberneta. 20.00 Gaetano Donizetti: odlomki iz opere „Lucia Lammermoor“. 21.00 Mozaik melodij in ritmov. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 20. JULIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.20 S pevcema Marjano Deržaj in Ninom Robičem. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ciril Mastnak: Zakaj lahko nastane težave pri obrežitvi krav z zmrazjenim semenom. 12.40 Vedri zvoki z ansambлом Borisa Kovarčiča. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 18 tednov - 18 okteta. 14.40 „Na poti s kitaro“. 16.00

„Vrtljak“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Valterja Skoka. 20.00 Prodajalna melodij. 20.30 Radijska igra - Gerry Jones: „Zavetje“. 22.15 Francoska orgelska glasba štirih stoletij.

SREDA, 21. JULIJA: 8.10 Opera matineja. 9.05 Kaj vam priporočajo. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Milan Ciglar: Spreminjanje krajinske podobe na Kočevskem. 12.40 „Od vasi do vasi“ z domačimi vižami. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Nikolaj Rimski-Korsakov: „Šeherezada“. 18.15 Iščemo popevko poletja. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orke-

ster RTV Ljubljana v stereo studiu. 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 22. JULIJA: 8.05 Umetniška pripoved - Nada Kraigher: „Kurirček“. 9.05 Z ansambli in pevci domačih viž. 10.05 Se pomnite, tovariši... Zdravko Klanjšček: Vloga slovenskih partizanskih čet v procesu razvijanja države v državi. 10.25 Praznični zvoki. 11.00 Prenos osrednje slovenske proslave 30-letnice vstaje iz Crnomlja. 12.10 Koncert jugoslovanske lahke glasbe. 13.30 Janez Korošec: Dan vstaje - organizirana proslava partizanskih začetkov v Sloveniji. 14.05 Iz opernega sveta. 15.10 Za vsakogar nekaj. 17.05 Ples ob petih. 18.00 C. Kosmač-M. Mejak: „Smrt nedolžnega velikana“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ljubljanskim jazz ansambлом. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 22.15 Lepe melodije.

TELEVIZIJA

NEDELJA, 18. JULIJA

8.55 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) - 9.30 Pet minut po domače - 9.35 Kmetijski razgledi: Polnjenje silosov - 10.00 Kmetijska oddaja - 10.45 Mozaik - 10.50 Otroška matineja: Pika Nogavička, Svet otokov in atolov - 11.40 Mestece Peyton - serijski film - Športno popoldne - 17.25 Balada o črnem zlatu - ameriški film - 18.50 Cikeak - 19.00 Rio: Nogomet Brazila: Jugoslavija - prenos - 20.00 Propagandna oddaja - 20.15 II. polčas nogometne tekme iz Ria - 21.00 TV dnevnik - 21.30 3-2-1 - 21.40 A. Marodič: Eximpeximpex - oddaja Mali oglasi (za JRT) - A. Marodič: Amerikanci (za Slovenijo - lok) - 22.40 Poročila - 22.55 Športni pregled - 23.30 Odpoved sporeda

PONEDELJEK, 19. JULIJA

17.15 Waterpolo Partizan: Mornar - prenos (do 18.15) - 18.20 Obzornik - 18.35 Po Kordunu - reportaža TV Beograd - 19.05 Mladi za mlade - 19.50 Cikeak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 Plaut: Hišni strah - predstava SLG Celje - 21.40 Kulturne diagonale - 22.20 Poročila

TOREK, 20. JULIJA

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) - 18.25 Obzornik - 18.40 Prijatelj Ben - otroški serijski film - 19.05 Poletni dež - sovj. zabavno glasbena oddaja - 19.35 Cesta in mi - 19.50 Cikeak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 Film meseca: Umberto D - italijanski film - 22.05 Malo za šalo, malo za res - Poročila

SREDA, 21. JULIJA

17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) - 18.15 Obzornik - 18.30 Pika Nogavička - švedski film - 19.00 Mozaik - 19.05 Risanke in lukovni filmi - 19.20 Po sledih napredka - 19.50 Cikeak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 I. Stivičič: Kam gredo divje svinje - III. del - 21.35 Človek, človeku - reportaža - 22.05 Poročila

ČETRTEK, 22. JULIJA

... Prenos proslave ob dnevu vstaje - 17.10 Obzornik - 17.25 Družina - poljudno znanstveni film - 17.50 Enajsta zapoved - film - 19.20 Vse življenje v letu dni - 19.50 Cikeak - 20.00 TV dnevnik - 20.50 3-2-1 - 21.00 L. N. Tolstoj: Vojna in mir - IV. del - 21.50 XXI. stoletje - 22.40 400 let slovenske glasbe - Poročila

PETEK, 23. JULIJA

16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) - 18.15 Obzornik - 18.30 Veseli tobogan - Poreč I. del - 19.00 Mestece Peyton - serijski film - 19.50 Cikeak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 S pesmijo in plesom: Balalajka - ameriški film - 22.15 Odiseja miru - Poročila

SOBOTA, 24. JULIJA

16.30 Atletsko prvenstvo Jugoslavije - prenos do 18.00 - 18.10 Obzornik - 18.20 Po domače z ansambлом Borisa Terglava - 18.45 Bratovščina Sinjega galeba - mladinski film - 19.10 Zlepljene basni - 19.25 Mozaik - 19.30 TV ka-žipot - 19.50 Cikeak - 20.00 TV dnevnik - 20.25 3-2-1 - 20.35 Omiš 71 - prenos festivala dalmatinskih pesmi - 21.35 Svet otokov in atolov - Tahiti - Gauginov otok - 22.00 Maščevalci - serijski film - 22.50 Poročila

KO SE ODLOČATE ZA NAKUP
GOSPODINJSKIH APARATOV
NE POZABITE, DA VAM

gorenje

NUDI ŠIROK IZBOR SVOJIH
KVALITETNIH PROIZVODOV

**pralne stroje - hladilnike - štedilnike
TV sprejemnike (barvne in črno-bele)**

Vse omenjene proizvode »Gorenje« lahko kupite ugodno tudi za devizna sredstva in tako izkoristite popust pri ceni. Poleg tega vam v tem primeru dobavimo proizvod na naše stroške na vašo najbližjo železniško postajo.

Postopek deviznega vplačila je enostaven. V pomoč pa so vam naša predstavništva in servisni centri po vsej državi in inozemstvu.

PREDSTAVNIŠTVA »GORENJE«

Beograd, Knez Mihajlova 10, tel. 622-235 • Niš, Ul. JNA br. 1, tel. 41-250 • Zagreb, Kraševa 25, tel. 416-672 • Rijeka, Paje Širole 4, tel. 25-302 • Split, Nikola Tesla 15, tel. 48-479 • Novi Sad, Pavle Simića 10, tel. 51-562 • Sarajevo, Skenderija 20, tel. 26-431 • Tuzla, Maršala Tita 81, tel. 32-345 • Banjaluka, Bulevar revolucije 95, tel. 22-782 • Titograd, Ivana Vukojevića bb, tel. 41-524 • Skopje, Lenjinova 33, tel. 24-610 • Priština, Ljubljanska 1, tel. 25-222

SERVISI »GORENJE«

Ljubljana, Vegova 12, tel. 25-386 • Maribor, Trubarjeva 23, tel. 21-566 • Pulj, R. Jeretova-Katalinica 17/b, tel. 3961 • Dubrovnik, serviser Marija Spero, Put Matka Vodopića G/1, tel. 31-52 • Karlovac, Ul. Šebitičeva bb, tel. 46-63 • Osijek, Maksima Gorkog 21, tel. 268-46 • Kragujevac, Mikuža Gajevića 12, tel. 44-17 • Subotica, Maksima Gorkog 1, tel. 21-842 • Mostar, Mehe Džekića bb • Bišola, Cara Samuela 19

— Tovarna gospodinjske opreme »Gorenje«, Velenje, devizna prodaja, tel. 85-030 — Trgovsko podjetje »ERA«, poslovna enota Celje, Ljubljanska cesta — Trgovsko podjetje »ERA«, poslovna enota Kraljevec Slovenija — Trgovačko podjetje »BRODOKOMERC«, sektor za sudjelovanje ugostiteljstva, Rijeka, Beogradski trg 3

— PROHAND GmbH u. KG 78 FREIBURG i. Br., Bertold strasse 54, Zah. Nemčija — FRANZ R. PRISTOVNIK, GRAZ, Am Fusse zum Schlossberg 2-3, Avstrija

— Izvožno-uvodno podjetje »METALKA«, Ljubljana, v vseh svojih prodajalnah — Trgovsko podjetje »JUGOTEHNIKA«, Ljubljana, Pod Trančo 2, v vseh svojih trgovinah

KO IZBERETE PROIZVOD,

— izpolnite obrazec »Nalog bankia« in z vašega deviznega računa nakazite odgovarjajoči znesek na naš devizni račun številka 501-620-2-10101-32000-10-3110

Jugoslovanska banka za zunanjo trgovino v Ljubljani.

Na isti račun lahko nakazate devizna sredstva tudi naravnost iz inozemstva.

gorenje

TOVARNA GOSPODINJSKE OPREME

Branko je naš tovariš!

Oficir JLA Branko Mihailović je zelo priljubljen med mladimi športnimi tovariši — Primer dobre pove-zave JLA z ostalimi

Ceprav Vojvodinac je Branko Mihailović, kapetan I. klase, ki živi v Novem mestu komaj dobri dve leti, že tako znan med mladimi Novomeščani, kot da bi se tukaj rodil. Veliko priljubljenost pri mladih si je pridobil s svojim preprostim in nevsiljivim pristopom do vseh, ki se pojavljajo na športnih terenih. Ceprav je vojaška služba odgovorna in zahtev-

ber mesec, ko so me tovariši povabili v družbo, ki se je športno udeleževala.

— Vam je bilo težko najti stik?

„Tako hitro, kot se športniki prilagodimo drug drugemu, menda ni primera nikjer drugje. Postopoma se je krog prijateljev širil in teh je še vedno več.“

— Ali koga moti, da ste v vojaški uniformi?

„Mladina, s katero delam, menda niti ne ve, da sem oficir. Vsi me kličejo tovariš Branko. Zanje sem vodnik in učitelj, nikogar ne zanima, kakšen je moj poklic, a tudi sicer vem, da to nikogar ne bi bi motilo.“

— Ali nimate občutka, da ste včasih le preveč mehak, ko vam v telovadnici nekateri malčki nagajajo?

„V takem primeru bi moral pokazati, da sem vojak. Vendar kdo bi zameril razigranost mladim ljudem, ki živijo veselo in brezskrbno življenje!“

— Ali bi se tudi drugi vaši tovariši lahko toliko udeleževali kot vi?

„Večina ima družinske in druge obveze, zato je morda zanje nekoliko težje. Pri meni ni nobenih zadržkov, zato moram delati, če nočem, da mi je dolgčas.“

— Slišali smo, da ste se ponesrečili?

„Če ne bi bil športnik in telovadelec, me ne bi bilo več. Pri sem z drvečega vojaškega avtomobila. Dobil sem „oško“ na glavi in si zlomil nogo. Bila je sreča v nesreči.“

Trenutno se nahaja tovariš Branko na bolniškem dopustu v Vojvodini. Vem, da mu je dolgčas, hudo mu je, ker mu ne sedijo na kolenih njegove male telovadke Mojca, Tatjana, Mira, Alenka — a kaj bi jih še našteval... Komaj čakajo, da se tovariš Branko vrne. S. DOKL

na, najde Branko še vedno dovolj časa, da ga lahko skoraj vsak dan srečate v telovadnici ali na športnem igrišču. Ko sem ga vprašal, od kod mu toliko moči po napornem delu, je odgovoril, da je že od mladih nog predan športu, zato nikoli ne občuti utrujenosti. Mladi kapetan JLA se je že v vojaški akademiji pripravil na svoje poslanstvo med fanti naše armade, saj jim je dober vzgojitelj, hkrati pa ves svoj prosti čas nameni otrokom, ki jih ima zelo rad.

— Kako ste se počutili prve dni, ko ste prišli v Novo mesto?

„Prišel sem iz večjega mesta, kjer je bilo življenje na splošno zelo razgibano. Priznati moram, da se tu nisem počutil najbolje. Imel sem občutek, da se bom dolgočasil. Vendar ni še minil do-

RAZSTAVA OKLEPOV

V sodelovanju z ustanovo „Landeszeughaus am Joanneum“ Gradca na Avstrijskem so v arkadnih ljubljanskih Narodnega muzeja odprli včeraj zanimivo razstavo „Graški oklepi v bojih zoper Turke“. Pri otvoritvi je pel oktet „Gallus“ dela starih mojstrov.

Po SALAMIADI in RAKIADI, ki so ju organizirali odrasli, je bila v Kočevju na vrsti KOVINARIADA, športne igre mladih kovinarjev Slovenije. Organiziral jo je mladinski aktiv ITAS Kočevje in jo skromno, kot je pri mladih že v navadi, imenoval samo: OLIMPIADA 71.

Kako bo potekala OLIMPIADA „na vasi“, je seveda zanimalo tudi mene, čeprav že skoraj 20 let nisem bil na večji športni prireditvi.

Kar se zmerjanja sodnikov tiče, znanost ni dosti napredovala. Klicem: „Sudija v špirt!“ „Sudiju očala!“ in „Sudija v Rinžo!“ so pritaknili v skladu s splošnim družbenim, gospodarskim in tehničnim razvojem le še: „Sudija na tehnični pregled!“

Na rokometni tekmi so se igralci med tekmo drli in razpravljali, kot da so na mladinski konferenci:

— Podaj žogo pred mene, ne za mano!

— Osel!

— Faul!

Sodnik je dosodil „sedem-metrovko“ in zapisal igralca številka 8.

— Pa še „bik“ zapiši zraven! je poučil sodnika neki igralec.

Ko je srednji napadalec lepo prodiril in skočil proti голу, je presenečeni celjski vratar kar sedel na tla; srednji napadalec, ki pa kaj takega ni pričakoval, je vrigel žogo — čez gol.

— Bravo! Tako je prav! To je bila „finta“!

In prav takrat mu je zletela žoga za hrbet v gol, ker se je nasprotni igralec nepričakovano s „finto“ rešil obrambe.

Ker so bili nekateri igralci bosi, drugi pa obuti v posebne copate, je od časa do časa kdo izmed pohoženih po eni nogi priplesal iz kopice igralcev, ki se je borila za žogo, in tulil:

— Saj ga je že spustil, je pojasnil sodnik.

Potem je sodnik le od-piskal tekmo. Vsi igralci so šli proti sredini igrišča, da se po igri pozdravijo, vratar premaganega moštva jo je pa kar stisnil z igrišča nekam za gol. Nekdo ga je opozoril:

— Pozdravit pejd!

— Aja.

— A ti si kulturen, frajer!

Radioamaterji tekmujejo v Tacnu

Včeraj se je v Tacnu pri Ljubljani začel 10. jubilejni zbor Zveze radioamaterjev Jugoslavije. Zveza ima v 454 klubih več kot 2.300 oddajnikov, med njimi 600 najmodernejših, in več kot 42.000 članov. Zbora se udeležuje blizu 500 delegatov. V današnjih in jutrišnjih zanimivih tekmovanjih v počastitev 25-letnice Zveze radioamaterjev Jugoslavije bo nastopilo okrog 90

ekip. Tekmuvali bodo v „lovu na lisico“, v sprejemanju in oddajanju Morsovih znakov (QRQ), reševanju padalcev, ki oddajajo znake SOS, in v sposobnosti operatorjev in njihovih postaj v primeru elementarnih ali drugih nesreč za pomoč prizadetim (RMZO = radijska mreža za nevarnost). Dolenjski radioklubi so na tekmovanje poslali samo opazovalce.

— Au! Au! Au! Ko je bila razlika v golih že zelo velika, do konca igre pa je bilo le še malo časa, je nekdo zavlpl porazenec:

— Le še ploha vas reši! Nekdo se je drl na sodnika:

— Faul! Ne vidiš, da nasprotnik drži našega?!

— Ta igra za nas! — Eno pivo dobi petindvajsetega na moj račun! je dodal sosed.

Po nevihti je bilo igrišče mokro in blatno. Vrtar, ki je teklen proti žogi, nasprotnemu napadalcu in svojemu branilcu, je namesto žoge ujel nasprotnega napadalca, ki mu je spodrsnilo in bi sicer padel v blato. Postavil ga je na noge: lump pa, namesto da bi se mu zahvalil, je stekel za žogo in mu skoraj zabil gol!

Na sosednjem igrišču sta bili kar dve veliki blatni luži. Ko je nekemu igralcu spodrsnilo, da je padel prav sredi največje, je bil tako umazan, da bi ga morali oprati, sicer ne bi nobeden vedel, za katero moštvo igra. Vendar je bil OLIMPIJSKI reprezentant verjetno takih neveščnosti navajen. Premenal je samo majico in igral naprej.

Po dveh dneh so bile tekme uspešno končane. Mrtvih ni bilo, pač pa le nekaj ranjenih. Vsi so bili zadovoljni, le neki nagajeni športni delavec je potarnal:

— Pa so nam uničili stadion!

J. PRIMC

V jeseni pa že »zares v ta pravo šolo...«

V soboto, 10. julija, so bili Korenetovi trojčki v Segonjah nad Škocjanom stari sedem let. Obiskali smo jih in jim voščili vse najboljše, saj jim zadnja leta nismo zaman pravili, da so to „naši trojčki“. Dobro se še spominjamo, da smo s pomočjo sto in sto naših naročnikov in bralcev ter s prispevki raznih delovnih organizacij družini Korene pomagali skozi najtežja leta. Tudi tokrat so se trojčkovi spomnili z vsem razumevanjem člani novomeške blagovnice MERCATOR, trgovine NOVOTEHNE

in poslovalnice „Pri vodnjaku“ (tudi enota Mercatorja), Mladinska knjiga v Novem mestu pa je malčke napravila najbolj srečne: vsakemu je podarila naramno torbo za jesenski vstop v šolo. — Korenetovi se vsem darovalcem in prijateljem srčno zahvaljujejo, na sliki pa vidite Petra, Anico in Pavleka, kako so se konec prejšnjega meseca obiskovali malo šolo v Škocjanu. Vsak dan so pogumno krenili sami na pot v dobre pol ure oddaljeno šolo v dolini... (Foto: Tone Gošnik)

TO NEDELJO ZJUTRAJ OB 2.30. Nesreča nikoli ne počiva. Še malo prej sta se mlada zakonca 31-letna Majda-Breda Verbič in njen mož 29-letni Ludvik živa in zdrava peljala proti svojemu domu v Gaberje pri Stični, v trenutku, ki ga kaže fotografija, pa sta bila oba že mrtva. Nesreča se je zgodila na cesti Ljubljana — Zagreb v bližini vasi Pljuska pri Trebnjem. Majda, ki je upravljala vozilo zastava 750, se je s svojim možem pripeljala po cesti prav v hipu, ko je v klanec voznik težkega tovornjaka Dimitrij Kočovski iz Prilepa peljal mimo na cesti stoječega neznanega vozila. Verbičev avtomobil se je zaletel v prednje levo kolo priklopnika, udarec pa je bil tako hud, da sta Verbičeva takoj podlegla poškodbam. Na zastavi 750 je bilo za približno 10.000 dinarjev škode, na tovornjaku pa je bilo samo nekaj prask. (Foto: M. Legan)

• Uredite si svoje denarne zadeve tako, da vam bo banka kar najbolj pri roki.

• 84 poslovnih enot LJUBLJANSKE BANKE vam nudi hiter, učinkovit in zanesljiv bančni servis!

Ljubljanska banka

pravi naslov za denarne zadeve!

7. julija približno ob 9. uri zjutraj je v Sentvidu pri Stični izbruhnil požar na velikem gospodarskem posloppu Antona Kraševca, kmetovalca iz Sentvida. Ogromna ognjena bakla v višini cerkvenega zvonika je grozljivo sikala v sončen dan. Lastnik je bil dobro zavarovan. Na sliki: pogorišče in akcija sovaščanov. (Foto: Milan Kozolec)

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapažne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živic.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Spilchal, Jolica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustreza druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vate 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 16 cicerov) 33 din, 1 cm na določeni strani 45 din, 1 cm na 1. srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 68061 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokovpisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.